

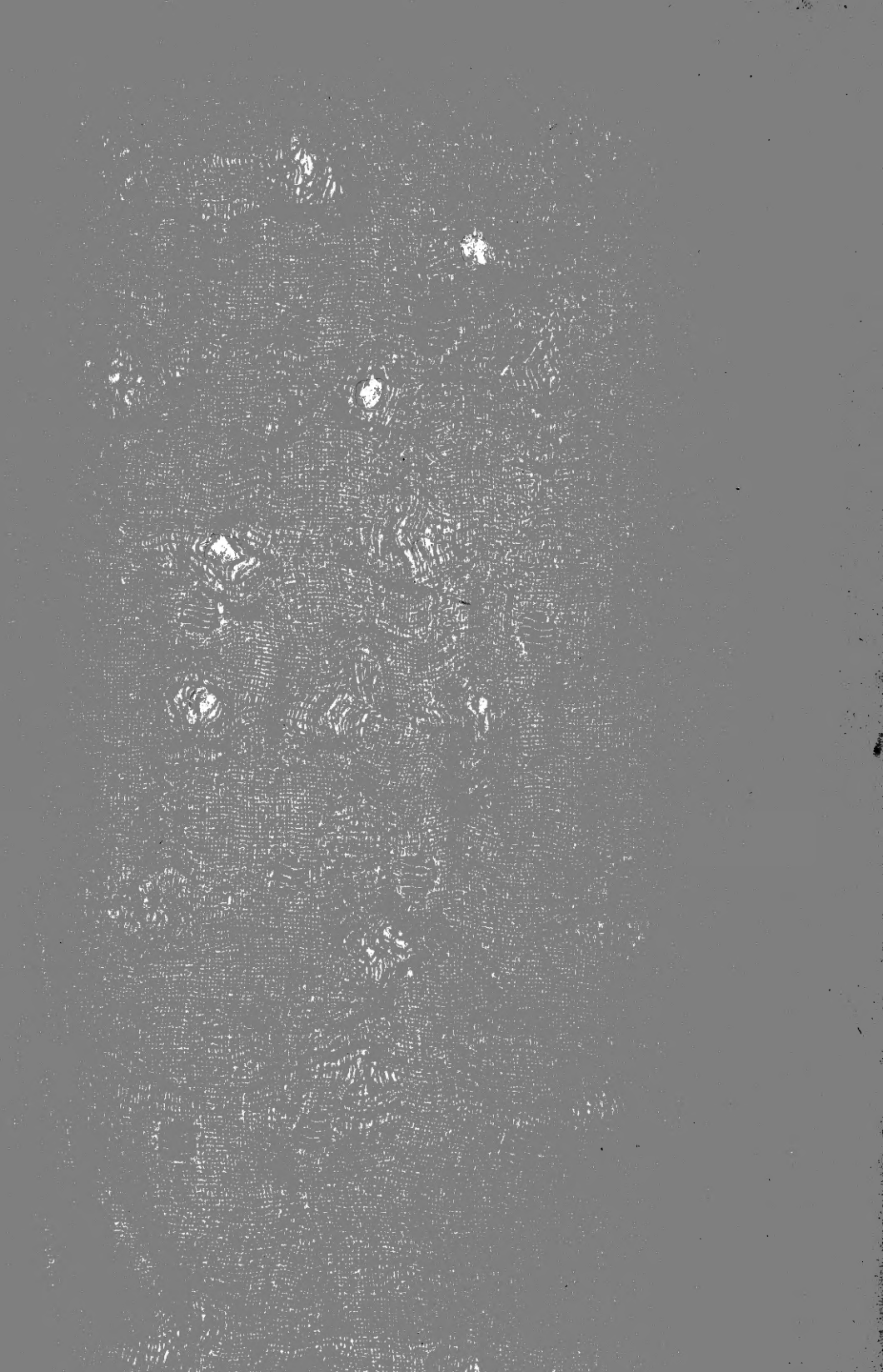


**DANMARKS
FAUNA**

28

PEDER NIELSEN

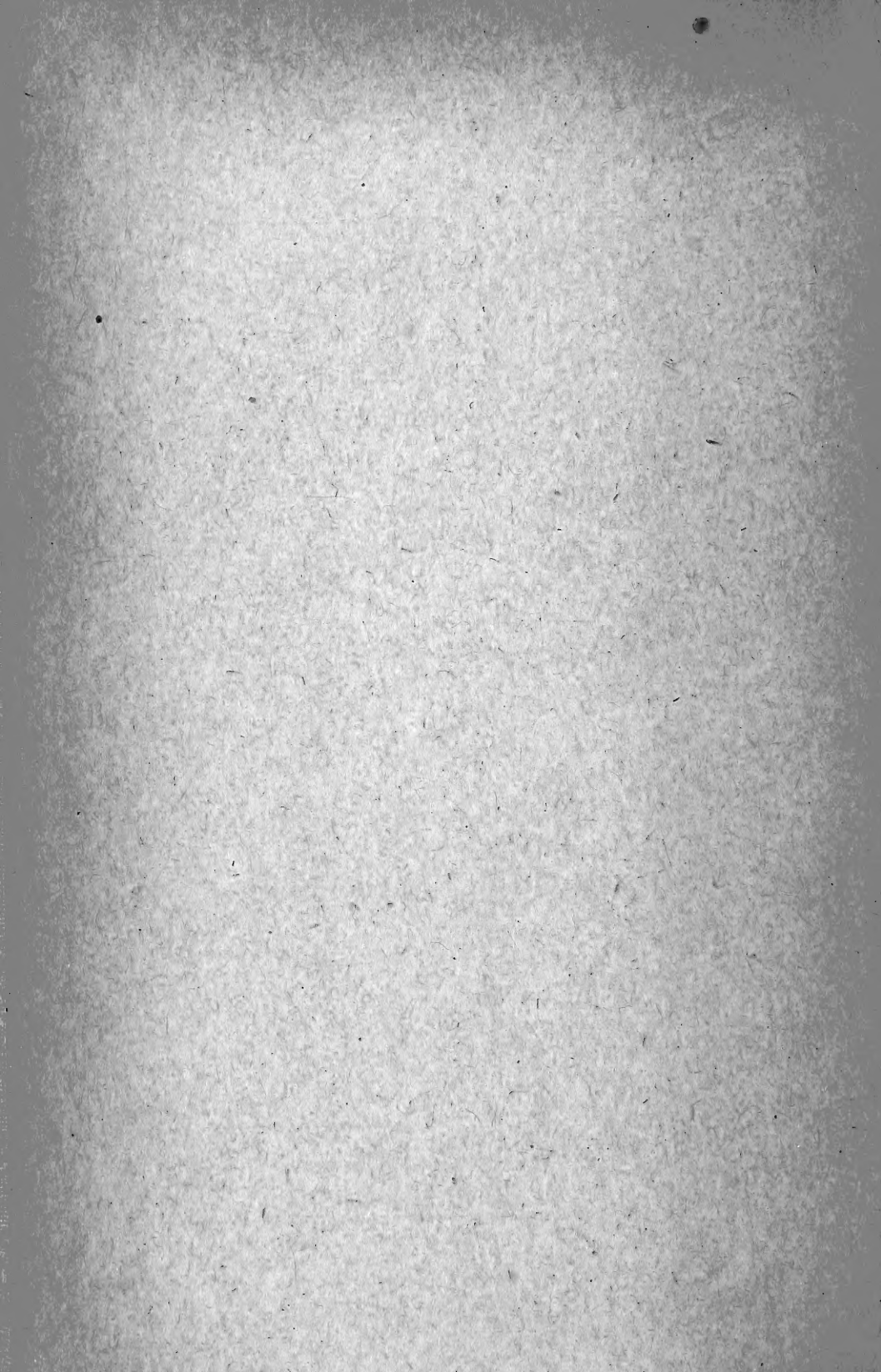
STANKELBEN



MIBL/WROU



0 0301 0015425 8



DANMARKS FAUNA

ILLUSTREREREDE HAANDBØGER OVER DEN DANSKE DYREVERDEN

MED STATSUNDERSTØTTELSE UDGIVNE AF

DANSK NATURHISTORISK FORENING



PEDER NIELSEN

STANKELBEN

MED 168 AFBILDNINGER

G. E. C. GADS FORLAG — KØBENHAVN

1925

TYP. BIANCO LUNO. KBHVN.



Stankelben.

(Nematocera. Polyneura.)

Stankelben er tovingede, myggelignende, men dog ofte ret store Insekter.

Hovedet er tydeligt adskilt fra Brystet, hvorimod dette gaar mere jævnt over i Bagkroppen.

Hovedet er som oftest noget fladtrykt kugleformet. De sammensatte Øjne er runde; undertiden er de sammenstødende baade paa Under- og Oversiden af Hovedet. Biøjne findes kun i ganske enkelte Tilfælde. Fortil er Hovedet forlænget i en Snude (Rostrum eller Proboscis), som indenfor de forskellige Underfamilier er meget varierende i Form og Længde; saaledes er Rostrum hos *Heli*us særlig stærkt og iøjnefaldende forlænget. Ved Spidsen af Rostrum sidder de sugende Munddele, som er 3-5-ledede, dog oftest 4-ledede. Føden bestaar mest af Blomstersaft. Paa Hovedets Over- side ved Roden af Rostrum er Følehornene fæstede, disse er som oftest meget lange, særlig hos *Hannerne*. Ledenes Antal er forskelligt, men der findes dog aldrig færre end 6 og aldrig flere end 19 Led. Hos de forskellige Slægter og Arter er Ledene meget forskelligartet byggede, og Føle-

hornenes Form og Længde spiller derfor en stor Rolle indenfor Tipulidernes Systematik.

Oversiden af Brystet, Thorax, er delt ved en for Tipuliderne karakteristisk V-formet Tværsøm, hvis Grenspidser ligger foran Roden af Vingerne. Bag Vingerne sidder de for de tovingede Insekter

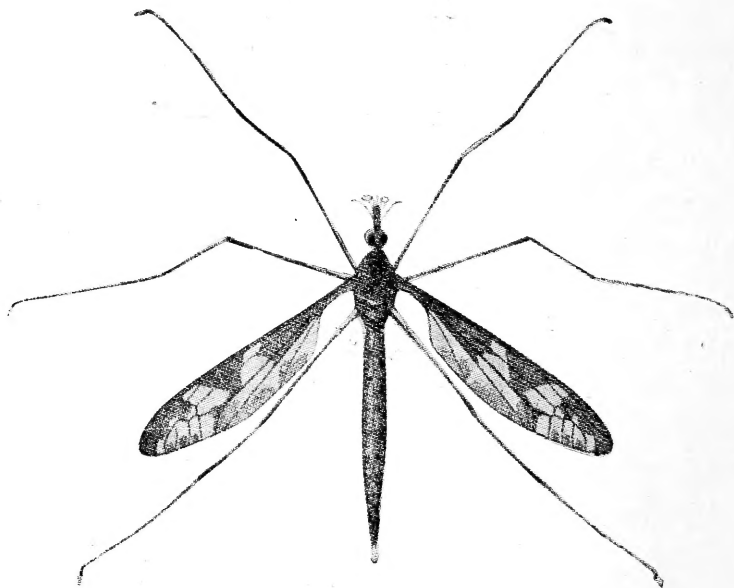


Fig. 1. *Tipula maxima* Poda. (Efter Grüneberg.)

ejendommelige Svingkøller. Foruden Vinger og Svingkøller bærer Brystet Benene. Disse er lange, undertiden meget lange og tynde. Hofterne er kraftige, Laar og Skinneben er begge lange og kraftige Led, Skinnebenene bærer undertiden to Sporer ved Spidsen; om disse Sporer findes, eller om de mangler, er af stor Betydning ved Klassifikation af Slægterne. Tarserne er 5-ledede, det

første Led er i Reglen det længste; i Spidsen af det sidste Led sidder Kløerne.

Vingerne er lange og smalle, altid meget længere end brede. Hos Tipuliderne er Vingernes Ribbenet af overordentlig stor systematisk Betydning. Der findes i Almindelighed 7 Længderibber. Costalribben (C) danner Vingens Forkant. Lige under og parallel med C løber Subcosta (Sc), der som oftest er forket, saa Sc_1 munder i C, me-

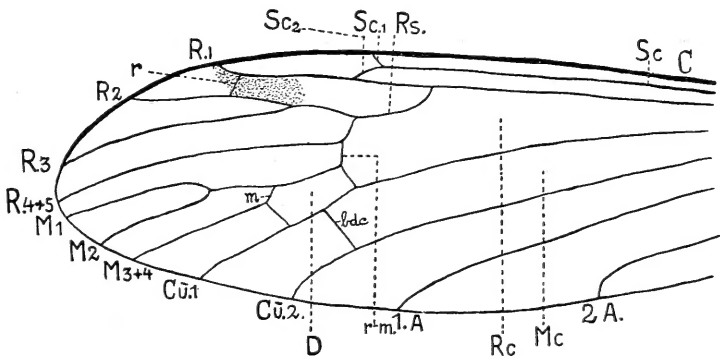


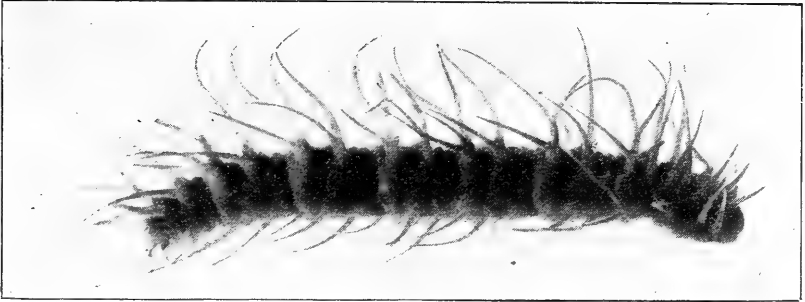
Fig. 2. Vinge af *Limnophila dispar*.

dens Sc_2 (den subcostale Tværribbe) munder i Radius (R_1), som løber parallel med C og Sc. Hos Underfamilien Tipulinae mangler Sc_1 . R_1 munder i Vingens Forkant nær Vingespidsen. Fra omkring Midten af R_1 udgaar Radialsektoren (Rs), som i de fleste Tilfælde er forket, saa R_2 og R_3 naar Vingeranden som selvstændige Ribber, hvorimod R_4 og R_5 er smeltede sammen til en enkelt Ribbe, R_{4+5} . Medianen udspringer fra Vingeroden, men opløses mod Vingespidsen i fire enkelte Ribber M_1 , M_2 , M_3 og M_4 . M_1 og M_2 er

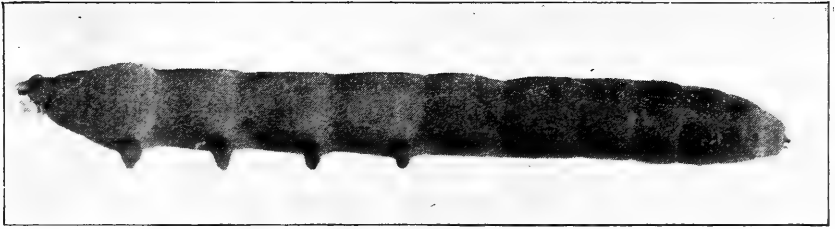
undertiden sammensmeltede i hele deres Længde; sommetider er de dog forkede nær Vingespidsen (Medianforke). M_3 og M_4 er oftest sammensmeltede. Medianen og den efterfølgende Længderibbe, Cubitus (Cu_1) omslutter Diskcellen (D), som undertiden kan være aaben. De to efterfølgende og sidste Ribber, Analribberne (1. A og 2. A) har ogsaa deres Udspring fra Vingeroden.

Mellem R_1 og R_2 , undertiden mellem R_1 og R_{2+3} findes en Tværribbe, Radialtværribben (r), der særlig hos Limnophila-Arterne er af Betydning ved Artsbestemmelsen. Radialtværribben kan ligge foran, lige ved eller efter Forke (Radialforke) af R_2 og R_3 og siges da at være henholdsvis antefurcal, interstitiel eller postfurcal. Den radial-mediane Tværribbe ($r-m$) forbinder almindeligvis R_{4+5} med M_{1+2} ; men andre Kombinationer findes dog ogsaa, saaledes hos Moloophilus, hvor $r-m$ forbinder R_5 og M_{1+2} . Mellem M_2 og M_{3+4} eller mellem M_{1+2} og M_{3+4} findes ofte en Tværribbe, Mediantværribben (m). Naar Diskcellen er aaben, kan det skyldes, at m mangler. Cubitus er forket i Cu_1 og Cu_2 ; den basale Del af Cu_1 (bdc) former sig som en Tværribbe mellem Cu_1 og Cu_2 .

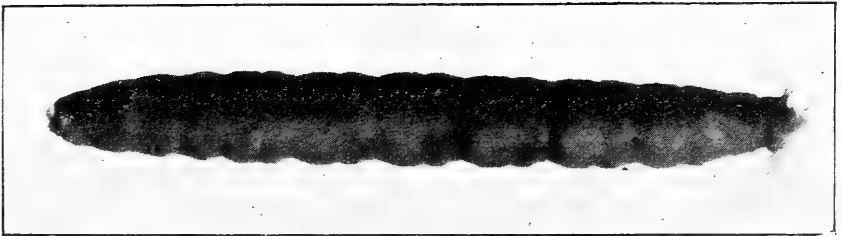
Overgangen mellem Thorax og Bagkroppen er jævn. Bagkroppen er lang og slank og sammensat af 9 Segmenter. Hannens Avalvedhæng, Hypopygiet, er af saa stor Betydning ved Artsbestemmelsen, at det hos enkelte Slægter er ganske umuligt at bestemme Arterne uden en nøje Under-



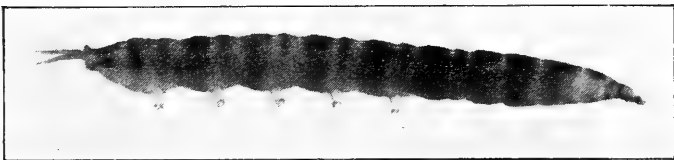
a



b



c



d

Fig. 3. Tipulidlarver. a. *Phalacrocera replicata*; b. *Pedicia rivosa*; c. *Tipula maxima*; d. *Dicranota bimaculata*.
(Efter Wesenberg-Lund).

søgelse af Hypopygiet. Hunnens Hypopygium, Læggeskeden, afgiver undertiden ogsaa gode Artskendetegn, men det er dog kun i enkelte Tilfælde. Læggeskedens Form kan variere en Del, oftest er den lang og spids; den er sammensat af fire lancetformede Chitinplader.

Æggene lægges i fugtig Jord, paa Træstød og lignende Steder. Hunnen hopper eller danser hen over Lokaliteten, hvor Æggene skal anbringes. Bagkroppen holdes i omtrent lodret Stilling, og for hvert Hop eller Trin stikkes Bagkropspidsen ned i Jordsmonnet, og der aflægges et Æg. Larverne er ret tykke og valseformede med lige afskaaren Bagende. Ved at afgrave Planterødder anretter nogle Arter f. Exp. *Tipula oleracea* og *Nephrotoma crocata* undertiden stor Skade paa Markerne, da de som oftest optræder i store Mængder og allerede begynder Angrebet om Efteraaret og — efter et kort Hvil om Vinteren — fortsætter om Foraaret, til Forpupningen finder Sted. Puppestadiet varer kun kort.

Oversigt over Familierne.

1. Sc munder i C^1), Sc_2 er til Stede. Palpernes sidste Led uden piskeformet Forlængelse (hos *Pedicia* har sidste Led dog piskeformet Forlængelse) I. *Limnobiidae*.
- Sc munder i R_1 eller frit; mellem C og Sc findes ingen Tværribber (undtagen ved Vingebasen)..... 2
2. Sc munder frit og er ved en Tværribbe forbunden med R_1 . Palpernes sidste Led uden piskeformet Forlængelse..... II. *Cylindrotomidae*.
- Sc munder i R_1 . Palpernes sidste Led er meget langt og ofte med en piskeformet Forlængelse..... III. *Tipulidae*.

¹⁾ *Chlonea* er vingeløs.

I. Limnobiidae.

I Almindelighed er Arterne smaa eller mellemstore; de naar kun sjældent den Størrelse, Arterne har indenfor Tipulidae. Sc munder i C. Mellem Sc og R_1 findes der som oftest en Tværribbe (Sc_2); Beliggenheden af Sc_2 er meget forskellig, undertiden ligger den lige ved Spidsen af Sc, men den kan ogsaa ligge mellem Vingeroden og Roden af Rs. I de fleste Tilfælde er Radialtværribben til Stede.

Følehornsledenes Antal er som oftest 14 eller 16, men der findes adskillige Uregelmæssigheder. Følehornenes Bygning er meget forskelligartet.

Larverne lever for Størstedelen i fugtig Jord, i Almindelighed nær Vand, undertiden ogsaa i Vand.

Oversigt over Underfamilierne.

- | | |
|--|------------------|
| 1. R_2 og R_3 sammensmeltede (Rs ikke forket) .. | 2. |
| - R_2 og R_3 ikke sammensmeltede (Rs forket) .. | 3. |
| 2. Følehornene 14-ledede..... | 1. Limnobiini. |
| - Følehornene 16-ledede..... | 2. Antochini. |
| 3. Skinneben uden Endespore..... | 3. Eriopterini. |
| - Skinneben med Endespore..... | 4. |
| 4. Sc_2 ligger udenfor Roden af Rs | 5. |
| - Sc_2 ligger indenfor Roden af Rs..... | 6. Pediciini. |
| 5. Følehornene 16-ledede..... | 4. Limnophilini. |
| - Følehornene 6—10-ledede..... | 5. Anisomerini. |

1. Limnobiini.

Følehornene 14-ledede, Ledene ovale eller cylindriske, hos Rhipidia med kamformede Vedhæng. Hypopygiet hos Hannen bestaar som oftest af to toledede Vedhæng. Vingerne er ret brede. Sc_2 ligger som oftest ved Spidsen af Sc, som gerne

munder i C omkring Midten af Vingens Forkant. Rs er ikke forket. Diskcellen kan baade være lukket og aaben. Skinnebenene er uden Endespore.

Oversigt over Slægterne.

- | | |
|---|-------------------------|
| 1. Følehornene enkle | 2. |
| - Følehornene med kamagtige Vedhæng (♂).... | |
| | 2. <i>Rhipidia</i> . |
| 2. Sc_2 ligger som oftest ¹⁾ foran eller lige ud for | |
| Roden af Rs | 1. <i>Dicranomyia</i> . |
| - Sc_2 ligger udenfor Roden af Rs..... | 3. <i>Limnobia</i> . |

1. *Dicranomyia* Steph.

Smaa til mellemstore Arter, der for en stor Del ligner *Limnobia*-Arterne. Med faa Undtagelser

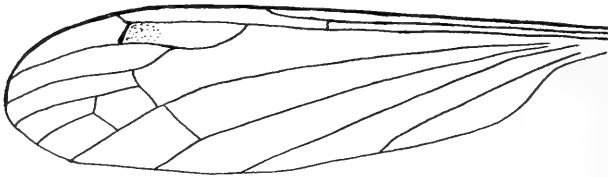


Fig. 4. Vinge af *Dicranomyia modesta*.

er der dog distinkte Skelnemærker mellem de to Slægter. Hypopygiet er som oftest meget kompliceret bygget og afgiver gode Skelnemærker. Hos de fleste Arter er Hypopygiet forsynet med to hvidlige til gullige, hindeagtige Vedhæng. Ribbennet karakteriseres derved, at Spidsen af Sc og den subcostale Tværribbe i Almindelighed ligger indenfor Roden af Rs eller lige ud for denne.

¹⁾ Se *D. pilipennis*.

Oversigt over Arterne.

1. Foruden Pterostigma findes der ogsaa mørke Pletter eller Skygninger paa Vingerne 2.
 - Pterostigma er undertiden mørkt, men iøvrigt findes der ingen mørke Pletter eller Skygninger paa Vingerne 5.
2. Tværribberne svagt skyggede 4. *chorea*.
 - Vingetegningen anderledes 3.
3. Hovedet sølvglinsende. Bagkroppen med mørkebrune Tværbaand 2. *dumetorum*.
 - Hovedet ikke sølvglinsende. Bagkroppen uden mørkebrune Tværbaand 4.
4. Vingerne spraglede; med store rødbrunlige Pletter 1. *decora*.
 - Vingerne med mørke Pletter langs Forkanten; særlig mærkes en lille, mørk Plet, der gennemskæres af den subcostale Tværribbe.... 3. *didyma*.
5. Diskcellen lukket 6.
 - Diskcellen aaben 16.
6. Det første Følehornsled gult. Ledene er langstrakte og forsynede med meget lange Haar 5. *modesta*.
 - Det 1. Følehornsled som oftest ikke lysere end de øvrige, i saa Tilfælde er disse ikke langstrakte 7.
7. Brystets Sider gule til brungule 8.
 - Brystets Sider graa, eller sorte med graalig Bestøvning 12.
8. Thorax glinsende brunsort. Palperne meget stærkt forkortede 9. *ventralis*.
 - Thorax ikke glinsende; til Tider dog med glinsende Længdestriber. Palperne ikke forkortede 9.
9. Hypopygiet meget stærkt fortykket og med to karakteristiske kølleformede sorte Vedhæng. 11.
 - Hypopygiet ikke stærkt fortykket 10.
10. Følehornene brunsorte. Pterostigma som oftest tydeligt 6. *autumnalis*.
 - Følehornene mørkebrune med lysere Basalled, Pterostigma utydeligt 7. *sera*.
11. Følehornene sorte; Ledene rundagtige, graafiltede og med enkelte lange Haar 12. *danica*.
 - Følehornene brunsorte, Ledene ovale, med enkelte lange Haar 13. *magnicauda*.

12. Hypopygiet kølleformet fortykket 13.
 - Hypopygiet ikke kølleformet fortykket 14.
13. Pterostigma utydeligt. Vingerne brungullige...
 10. complicata.
 - Pterostigma sort, firkantet. Vingerne klare....
 11. stigmatica.
14. Thorax glinsende sort; lille Art 17. morio.
 - Thorax ikke sortglinsende 15.
15. Vingefladerne ikke haaret 8. distendens.
 - Vingefladerne haaret mod Spidsen .. 14. pilipennis.
16. Arten af almindelig Størrelse. Vingelængde om-
 kring 8 mm 15. frontalis.
 - Lille Art. Vingelængde 5—6 mm 16. aperta.

1. *D. decora* Stæg. (= *tenuipes* Zett.) (Fig. 5; 6.).
 Hovedet lysegraat. Palperne sortagtige. Følehornene sort-
 agtige. Thorax lys skifergraat, med tre brede mørke-
 brune Striber, den midterste Stribe som oftest delt af en
 lys Linie. Bagkroppen mørk brungul med lyse Segment-
 rande. Brystets Sider sølvgraa. Svingkøllerne hvidlige
 med sort Hoved. Hofterne brungule. Benene lange og
 tynde, lysebrune. Laar og Skinneben med en mørk Ring
 ved Spidsen. Vingerne hvidagtige med flere store rød-
 brunlige Pletter, Tværribberne meget kraftigt skyggede.
 Paa Figuren ses ved Bagkanten af Vingebasen en uregel-
 mæssig mørk Plet, der skyldes Skyggen af Insektets
 Hoved, og altsaa ikke er nogen Plet; som det fremgaar
 af Figuren, findes der paa samme Sted en mørk Plet ved
 Vingens Forkant. Ribbestykket bdc ligger foran Disk-
 cellens Basis. Vingelængde 8—9 mm.

Denne overordentlig smukke Art er meget sjælden;
 her fra Landet kendes kun de af Stæger anførte og af
 Schiødte fundne Eksemplarer fra Ry ved Gudenaen.

Det er iøvrigt en lidet kendt Art, den synes kun at
 være funden i Skandinavien.

2. *D. dumetorum* Meig. Hovedet smukt sølvglin-
 sende. Palperne sorte. Følehornene mørkebrune til brun-
 gule, besat med lange Haar. Thorax smukt rødgul glin-

sende, med tre undertiden utydelige Længdestriber. Bagkroppen lysegul med brune Tværbaand; den bageste Halvdel af de enkelte Segmenter er brun, den brune Farve breder sig langs Siderne. Hypopygiet rustgult. Benene brungule. Laarene svagt formørkede i Spidsen.



Fig. 5. Vinge af *Dicranomyia decora*.

Svingkøllerne brungule med mørkt Hoved. Vingerne brungullige, Tværribberne brunskyggede, Vingespidsen svagt skygget. Pterostigma stort, brunligt. Der findes tillige en brun Plet ved Roden af Rs og en ved den subcostale Tværribbe, som ligger nær ved Roden af Rs. Vingelængde 7 mm.

Det er en ret almindelig, sirlig lille Art, som særlig træffes i Skove, Juni—August.

Den kendes fra Størstedelen af Europa.

3. *D. didyma* Meig. (= *trinotata* Zeit.) (Fig. 7). Hovedet graat til brungraat. Palperne brunsorte. Følehornene brunsorte, 1. Led forholdsvis langt, de følgende korte, rundagtige, forsynede med korte Haar. Thorax brunsort med gulgraa Bestøvning. Længdestriber oftest utydelige. Bagkroppen mørkebrun. Hypopygiet lys brungult. Svingkøllerne hvidgullige med sort Hoved. Brystets Sider brungraa til graagullige. Hofterne lysegule. Benene lange og tynde, brungule. Laar og Skinneben med en mørk Ring ved Spidsen. Vingerne graalig-klare, Vingespidsen røgfارvet, Tværribberne brunskyggede; Pterostigma stort



Fig. 6.
Hypopyg af *D. decora*.
(Efter de Meijere).



Fig. 7.
Hypopyg af *D. didyma*.
(Efter de Meijere).

mørkebrunt. Tillige er der en mørk Plet over Roden af Rs og ved Spidsen af Sc, desuden en Plet ved den subcostale Tværribbe og en lille Plet nær Vingeroden. Den subcostale Tværribbe ligger langt indenfor Spidsen af Sc. Ribbestykket bdc ligger nær Diskcellens Basis. Vingelængde 8 mm.

Det er en meget variabel Art, saa man undertiden kan tro at have to forskellige Arter for sig, men ved at undersøge Hypopygiet vil man som oftest let kunne bestemme de forskellige Individuer. Der forekommer lyse Eksemplarer med brungule Følehorn og uden tydelige mørke Pletter langs Vingens Forkant; dog vil man altid finde en lille mørk Plet, der gennemskæres af den subcostale Tværribbe.

Arten er funden ved Dannerhøj, Esbjerg, Grimstrup

Krat, Nørholm, Viborg, Silkeborg, Ry. Den træffes nær stærkt rindende Vand i Maj—Juli.

Iøvrigt kendes den fra Mellem- og Nordeuropa.

4. *D. chorea* Wied. (Fig. 8). Hovedet graagult. Palperne sortagtige med gulbrunlig Basis eller helt lysebrune. Følehornene mørkebrune, undertiden lysere brungule, forsynede med korte Haar; 1. Led er som oftest lysere end de følgende. Thorax okkergult til graagult med en mere eller mindre tydelig — undertiden dobbelt — mørk Midtstribe. Bagkroppen mørkegraa til gulliggraa. Svingkøllerne graalige med mørkere Hoved. Hofterne lysegule. Benene lyse, brungule, Laar og Skinneben med en mørk Ring ved Spidsen. Vingerne klare. Pterostigma blegt,



Fig. 8.
Hypopyg af *D. chorea*.
(Efter de Meijere).

Tværribberne

svagt skyggede; Ribbestykket bdc ligger nær Diskcellens Basis. Vingelængde 7—10 mm.

Arten varierer overordentlig stærkt fra ganske lyse, gullige Eksemplarer med næsten fuldstændig klare Vinger til meget mørke Eksemplarer med mørkt Thorax og kraftigt skyggede Tværribber. Undersøgelse af Hypopygiet vil dog altid sikre Bestemmelsen. Undertiden findes Eksemplarer med aaben Diskcelle.

Det er en af vore almindeligste Arter. Efter Regn træffes den i Sværme over lave Buske eller i Nærheden af Træer. Maj—August.

Den er almindelig og udbredt over Størstedelen af Europa, ligesom den ogsaa kendes fra Nordamerika.

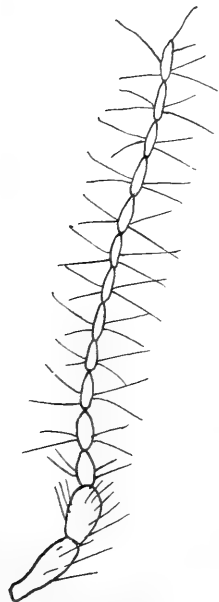


Fig. 9. Følehorn af
D. modesta. (Efter
de Meijere).

5. *D. modesta* Wied. (Fig. 4; 9). Hovedet graabrunt, undertiden svagt

sølvglinsende. Palperne sorte, Basalledet lysegult. 1. Følehornsled lys, gulligt, de følgende sorte og baade hos ♂ og ♀ forsynede med lange Haar, der er længere end de enkelte Led. Mod Spidsen er Følehornsledene aflang ovale, de basale Led derimod mere rundagtige. Thorax mørk okkergult med tre brede Længdestriber, den midterste af disse er altid tydelig, hvorimod de to andre undertiden kan være noget udviskede. Bagkroppen mørkebrun med lysere Sider. Hypopygiet lysebrunt. Brystets Sider graa-brunlige. Svingkøllerne lange sortagtige. Hofterne lyse, gullige. Benene lysebrune. Laar og Skinneben med mørk Spids. Vingerne glasklare med blegt Pterostigma. Vingelængde 8—9 mm.

Det er en almindelig og let kendelig Art, som træffes fra Juni til helt ind i Oktober.

Den er kendt fra Størstedelen af Europa og er ogsaa funden i Grønland.

6. *D. autumnalis* Stæg. (Fig. 10). Hovedet sølvgraat. Palperne brunsorte. Følehornene mørkebrune til brunsorte. Ledene kugleformede, med korte Haar. Arten ligner foregaaende en Del, men ved Forskellen i Behaaringen afgiver Følehornene et godt Skelnemærke. Thorax mørk

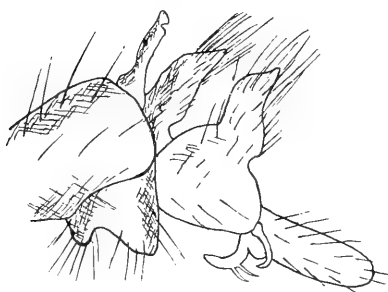


Fig. 10. Hypopyg af *D. autumnalis*. (Efter de Meijere).

okkergult med tre mørkebrune Længdestriber, den midterste som oftest glinsende. Bagkroppen mørk brungul. Brystets Sider lyse, brungule og ligesom Thorax silkeglinsende. Svingkøllerne brungule med mørkt Hoved. Hofterne mørkegule. Benene lange og tynde, brungule; Laar og Skinneben med

mørk Ring om Spidsen. Vingerne gullige, med brungule Ribber. Pterostigma som oftest utydeligt. Ribbe-

stykket bdc ligger nær ved Diskcellens Basis. Vingelængde $6\frac{1}{2}$ —8 mm.

Arten er sikkert udbredt over hele Landet. Den træffes fra først i Juli til omkring Midten af Oktober.

Den kendes fra Skandinavien og gaar mod Syd til Bosnien.

7. *D. sera* Walk. (= forcipula de Meij. = discors Ktze.) (Fig. 11). Hovedet graalig brungult. Palperne mørkebrune, første Led lysebrunt. Følehornene mørkebrune, Basallet lysere end de øvrige. Ledene rundagtige, besat med korte Haar. Thorax mat okkergult med tre mørkebrune Længdestriber. Svingkøllerne smudsiggraa med brunlig Basis. Bagkroppen lys brungul. Brystets Sider matgule. Hofterne lysegule. Benene ret korte, mørkebrune.



Fig. 11. Hypopyg af *D. sera*. (Efter de Meijere).

Spidsen af Laar og Skinneben samt Tarserne sorte. Vingerne gullige med brungule Ribber. Pterostigma utydeligt. Ribbestykket bdc ligger nær ved Diskcellens Basis. Vingelængde 5—6 mm.

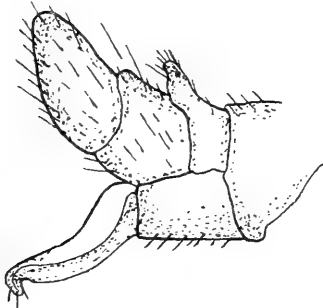


Fig. 12.

Hypopyg af *D. distendens*. (Efter Lundstrøm).

Her fra Landet kendes kun 2 ♂ og 2 ♀ fundne ved Esbjerg i September 1915 og en lang Række fra Bogø 1922.

Arten kendes tillige fra England og Holland.

8. *D. distendens* Lundstr. (Fig. 12). Hovedet lysegraa. Palperne brunsorte. Følehornene brunsorte, graafletede og forsynede med korte Haar.

Thorax brungraa, med meget utydelige Længdestriber. Bagkroppen mørkebrun til brunsort. Svingkøllerne hvidagtige med smudsiggraa Hoved. Brystets Sider mørk skifergraa. Hofterne mørkebrune til brungraa. Benene mørkebrune,

Laar og Skinneben formørkede i Spidsen. Vingerne graalige, klare. Ribberne kraftige mørkebrune. Pterostigma som oftest distinkt, men lille, røgfartet. Vingelængde 7—10 mm.

En her i Landet sjælden Art, hvoraf der hidtil kun er funden faa Eksemplarer ved Silkeborg og Funder, Juni—Juli.

Den kendes fra Finland, Holland og Belgien.

9. *D. ventralis* Schum. (Fig. 13). Hovedet brunsort, med graalig, tæt tiltrykt Behaarung. Følehornene brunsorte, forsynede med lange Haar. Palperne brungule, ejendommeligt dannede med et langt Grundled og et meget kort

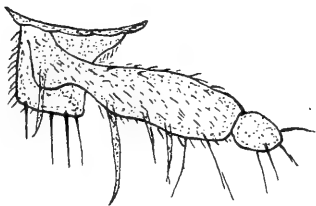


Fig. 13. Palper af *D. ventralis*. (Efter de Meijere).

Yderled. Thorax mørk rødbrunligt, svagt glinsende; som oftest skjules Grundfarven dog af tre meget brede og ofte sammenflydende Længdestriber, saa Thorax bliver helt brunsort. Bagkroppen brunsort, Bugsiden brungul. Svingkøllerne lange, sortegraa, kun Basis er hvidagtig. Brystets Sider brungule til mørkebrune. Hofterne hvidgullige. Benene mørkebrune. Vingerne graaagtig klare med meget blegt Pterostigma. Ribberne kraftige, brune. Den subcostale Tværribbe ligger nær ved Roden af Rs. Vingelængde 7 mm.

Den sirlige, lille Art er funden ved Silkeborg, Ry, Borup, Højbjerg, Hald, Skals Aa, Simested Aa, Lerkenfeld, Vejen, Fanø. Maj—September.

Den er kendt fra Mellem-, Øst-, Vest- og Nordeuropa.

10. *D. complicata* de Meij. (Fig. 14). En robust Art. Hovedet mørkt brungraat flettet. Palperne mørkebrune. Følehornene brunsorte; 1. Led langagtig, de øvrige rundagtig ovale, forsynede med lange Haar. Thorax mørkebrunt til brunsort med svag Broncebestøvning og med en undertiden utydelig bred sort Midtstrib, der bagtil er tvedelt. Bagkroppen kort, brunsort, Bugsiden lysere brun. Hypopygiet stærkt fortykket, meget kompliceret

bygget og med to hvidgule Vedhæng. Svingkøllerne hvidagtige med smudsiggraat Hoved. Brystets Sider brunsorte, graaduggede. Hofterne mørk brungule. Benene mørkebrune, kraftige; Laar og Skinneben med sort Spids. Vingerne brungullige, med brunligt Pterostigma. Ribbenettet varierer en Del, saaledes kan Diskcellen undertiden være aaben. Vingelængde 6—6½ mm.

Af denne ejendommelige Art kendes der her fra Landet kun 1 ♂ fra Hobro d. 9. Juni 1919.

Den kendes ellers kun fra Holland.



Fig. 14. Hypopyg af *D. complicata*. (Efter de Meijere).

11. *D. stigmatica* Meig. (= *nigristigma* P.N.). (Fig. 15). Hovedet sølvgraat. Palperne sorte. Følehornene sortebrune, graafilte; 1. Led af-



Fig. 15. Hypopyg af *D. stigmatica*. (Efter de Meijere).

langt, de følgende rundagtige, mod Spidsen ovale. Thorax brunsort, graagulligt dugget, med tre som oftest meget utydelige Længdestriber. Bagkroppen mørkebrun. Hypopygiet meget stærkt fortykket, med to iøjnefaldende hvidgullige, hindeagtige Vedhæng. Svingkøllerne hvidliggule med graasort Hoved. Brystets Sider brun-

gullige til mørkebrune, graaduggede. Hofterne brungule. Benene lysebrune, Laar og Skinneben noget mørkere i Spidsen. Vingerne hyaline, med lysebrune Ribber og et stort firkantet brunsort Pterostigma. Vingelængde 7—8 mm. Hunnens Læggeskede er lang og spids.

Arten er funden ved Funder, Sminge, Tvilum, Ry og Hald.

Med Sikkerhed kendes denne Art fra Tyskland, Holland, Belgien og England.

12. *D. danica* Ktze. (Fig. 16). Hovedet graabrunligt til brungulligt, dugget. Palperne mørkebrune. Følehornene



Fig. 16. Hypopyg af *D. danica*. (Efter de Meijere).

sorte til brunsorte, Ledene rundagtige, mod Spidsen svagt ovale; de er graafiltede og bærer tillige enkelte lange Haar. Thorax mørk brungult til mørk okkergult med tre undertiden sammenflydende, brede sorte Længdestriber. Bagkroppen brunsort med lys gullig Bugside. Hypopygiet en Del fortykket og med to karakteristiske, lange sorte Vedhæng; saadanne findes ogsaa hos *stigmatica* og *magnicauda*, men er hos disse Arter ikke saa iøjnefaldende som hos nærværende. Svingkøllerne lange, graasorte, brunlige ved Basis, Brystets Sider mørkebrune til brungullige. Hofterne brungule; Benene lange og tynde, mørkebrune, lysere ved Laarenes Basis. Vingerne blegt brunlige med et distinkt, men lille Pterostigma. Vingelængde 6—7 mm.

Hunnens Læggeskede er kort, med opadbøjet Spids.

Denne Art kendes hidtil kun her fra Landet, hvor den er funden i faa Eksemplarer ved Klitsøerne paa Fanø i Juli—August.

13. *D. magnicauda* Lundstr. (Fig. 17). Hovedet graabrunligt. Palperne brunsorte. Følehornene brunsorte, Ledene ovale og forsynede med enkelte lange Haar. Thorax mørk brungult til okkergult, med tre ofte sammenflydende sorte Længdestriber. Bagkroppen er mørkebrun, med en som oftest afbrudt og utydelig Midtstribe; Bug siden er lysere end Rygsiden. Hypopygiet er stærkt fortykket og

kompliceret bygget; særlig mærkes to kølleformede sorte Vedhæng og to hvidgullige hindeagtige Vedhæng. Svingkøllerne hvidgullige med graasort Hoved. Brystets Sider lyse, brungule til mørkebrune, silkeglinsende. Hofterne lyse, brungullige. Benene mørkebrune. Vingerne blegt gulbrunlige, med kraftige brungule Ribber. Pterostigma blegt brunligt. Vingelængde 7—8 mm. Hunnens Læggeskede kort og buttet.

Nærværende Art ligner i nogen Grad *stigmatica* Meig., men ved at undersøge Hypopygiet, kan Arterne altid let adskilles, ligesom det vil være let at skelne Hunnerne fra hinanden ved at undersøge Læggeskeden.

Arten er funden paa Fanø, ved Lerkenfeld og i Skat Skov i Juli—August.

Den er kendt fra Finland og Sverrig.

14. *D. pilipennis* Egg. Hovedet graasort. Palperne brunsorte, Følehornene lange, brunsorte; foruden enkelte lange Haar er de enkelte Led tæt haarede, laadne. Thorax glinsende mørkebrunt. Bagkroppen mørkebrun, Svingkøllerne lange, hvidlige, med graasort Hoved. Brystets Sider glinsende mørkebrune. Hofterne og Laarenes Basis lysebrune, Benene ellers mørkebrune. Vingerne let røgfavede, med distinkt Pterostigma og kraftige mørkebrune Ribber. Vingefladerne er mod Spidsen besat med meget korte Haar. Ribbenettet ligner en *Del Limnobia*-Arterne, idet Sc og den subcostale Tværribbe ligger udenfor Røden af Rs. Vingelængde 7 mm.

Det er en sjælden Art, hvoraf der her i Landet kun er funden enkelte Eksemplarer: Silkeborg, Ry, Hadsten, Silistria, Moesgaard. Flyvetiden er meget lang, fra sidst i Maj til først i Oktober.

Den er kendt fra Størstedelen af Europa og er muligvis ogsaa funden i Nordamerika.

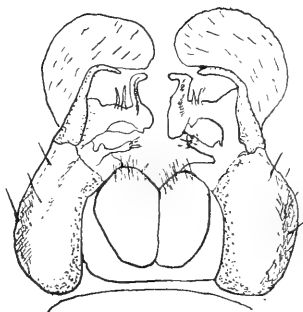


Fig. 17.
Hypopyg af *D. magnicauda*.
(Efter Lundstrøm).

15. *D. frontalis* Stæg. (= osten-sacken i Westh.) (Fig. 18). Hovedet mørkegraat med en rødbrunlig Plet. Palperne lysebrune. Følehornene mørkebrune, graafiltede. Thorax graabrunligt, i Midten svagt rustfarvet, mod Siderne mere lysegraat, Længdestriber utydelige. Bagkroppen glinsende mørkebrun til brunsort. Hypopygiet rustrødt. Svingkøllerne lange, mørkebrune med brunsort Hoved. Brystets Sider mørkebrune, næsten sølvglinsende, graaduggede. Hofterne mørke, brungule. Laarene noget formørkede i Spidsen. Vingerne klare med utydeligt Pterostigma og brungule Ribber. Diskcellen er aaben. Vingelængde 8 mm.



Fig. 18.
Hypopyg af *D. frontalis*.
(Efter de Meijere).

Her fra Landet kendes kun den i Stægers Samling staaende ♂ fra Ordrup Krat i Oktober.

Den er ikke almindelig, men kendes fra Tyskland, Holland og Belgien.

16. *D. aperta* Wahlgr. Hovedet sort med graabrunlig Bestøvning, mellem Følehornene sølvgraat, Palperne brunsorte. Følehornene sorte med graaligt Anstrøg. Thorax mørkebrunt med Bronzebestøvning og tre utydelige Længdestriber. Bagkroppen sortebrun, svagt graafiltet. Hypopygiet som oftest rustgult. Svingkøllerne hvidgullige med graasort Hoved. Brystets Sider mørke, skifergraa til graabrunlige. Hofterne lysebrune. Benene lange, mørkebrune, Laarenes Basis lysere brune; Laar og Skinneben med mørk Spids. Vingerne klare med mørkebrune Ribber. Diskcellen er aaben. Sc munder i C langt indenfor Roden af Rs. Pterostigma utydeligt. Vingelængde 5—6 mm.

Det synes at være en sjælden Art; den er funden paa Fanø i August 1920.

Den kendes ellers kun fra Finland og Sverrig.

17. *D. morio* Fabr. En lille sortglinsende Art. Hovedet sølvgraat. Palperne brunsorte. Følehornene sorte-brune, Ledene kugleformede, mod Spidsen noget ovale, forsynede med lange Haar. Thorax glinsende sort. Bagkroppen sort, ofte med brungule Tværbaand. Svingkøllerne brungule med brunsort Hoved. Brystets Sider glinsende sorte og med en sølvglinsende Stribe fra Hovedet til hen under Svingkøllerne. Hofterne lysebrune. Benene mørkebrune, Laarenes Basis dog lysebrun. Vingerne klare med kraftige mørkebrune Ribber. Pterostigma brunligt. Vingelængde 4—5 mm.

Arten er sikkert udbredt over hele Landet, men findes som oftest kun i faa Eksemplarer ad Gangen. Juli—September.

Den er kendt og udbredt over hele Europa.

2. *Rhipidia* Meig.

Vingernes Ribbenet (Fig. 19) som hos *Limnobia*. Følehornene 14-leddede, hos Hannen med karakteristiske kamformede Vedhæng; paa tørrede Eksemplarer skrumper disse noget sammen, men er tydelige paa friske Eksemplarer. Kun to Arter findes her i Landet.

Oversigt over Arterne.

Hele Vingefladen oversaaet med smaa brunlige Pletter, foruden enkelte store Pletter langs Forkanten.....	1. <i>maculata</i> .
Vingefladen uden smaa Pletter, men Tværribberne er skyggede, Pterostigma tydeligt	2. <i>uniseriata</i> .

1. *R. maculata* Meig. (Fig. 19). Hovedet mørkegraat, Følehornene brunsorte; med Undtagelse af de to første og de tre sidste Led er hvert af Ledene forsynet med to stavformede Vedhæng. Thorax mørkebrunt, graadugget

og med en bred, mørk Længdestribe og to korte, under-tiden utydelige Sidestriber. Brystets Sider mørkebrune, graaduggede. Bagkroppen mørkebrun, Hypopygiet lysebrunt. Benene lange og tynde, lysebrune; Laarene med mørk Ring om Spidsen, Skinneben med mørk Ring baade om Basis og om Spidsen. Vingerne (Fig. 19) graabrunlige, Tværribberne skyggede og med en Mængde Smaapletter spredt over hele Vingefladen. Vingelængde 8—9 mm.

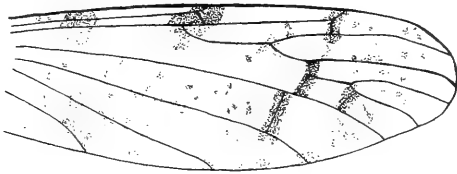


Fig. 19. Vinge af *Rhipidia maculata*.

Fra Jylland kendes Arten fra en Del Lokaliteter: Silkeborg, Funder, Ry, Hadsten, Hald, Esbjerg, Nørholm, Ø. Løgum; paa Sjælland er den funden ved Charlottenlund; den kan ikke siges at være sjælden, men den forekommer som oftest kun i faa Eksemplarer. Sidst i Maj til først i Oktober.

Den kendes fra Størstedelen af Europa og er tillige funden i Nordamerika.

2. R. (*Monorhipidia*) *uniseriata* Schin. Ligner i det væsentligste foregaaende Art, men de enkelte Følehornsled har kun et kamagtigt Vedhæng. Thorax og Brystets Sider smukke, blaagraa, duggede. Bagkroppen mørkebrun; Benene som hos foregaaende. Vingerne svagt røgfavede med skyggede Tværribber; distinkt Pterostigma og en mørk Plet ved Rs Udspring og hvor Forkningen begynder, samt ved Sc₂, men ikke med Smaapletter over Vingefladen. Vingelængde 8—9 mm.

Arten er meget sjælden; hidtil kendes der her fra Landet kun 1 ♀ fra Strandby (Lolland) 15. Juli og 1 ♀ fra Stubbekjøbing 14. August.

Kendes fra Sverrig, Finland, Østerrig, Ungarn, Belgien, Holland, men synes overalt udenfor Tyskland at være ret sjælden.

3. *Limnobia* Meig.

Mellemstore til store Arter, meget lignende *Dicranomyia*-Arterne. Sc munder i R_1 udenfor R_s ' Udspring fra R_1 ; M_1 og M_2 sammensmeltede (Fig. 20). Hypopygiet ikke saa kompliceret bygget som hos *Dicranomyia*-Arterne og uden de hos disse Arter almindelige membranøse Vedhæng.

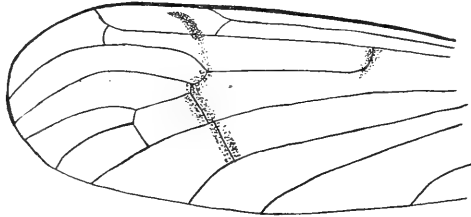


Fig. 20. Vinge af *Limnobia bifasciata*.

Det er en vidt udbredt og artsrig Slægt, hvoraf der her i Landet er funden 12 Arter.

Oversigt over Arterne.

1. Sc munder i R_1 ganske nær R_s Udspring.... 1. *macrostigma*.
- Sc munder i R_1 udenfor R_s ' Udspring..... 2.
2. Vingerne meget brede, intensiv gule og med Skygning over Tværribberne..... 6. *bifasciata*.
- Vingerne anderledes farvede..... 3.
3. Fra Hovedet over Brystets Sider til Bagkroppen en karakteristisk mørk Linie..... 5. *obscuricornis*.
- Uden mørk Linie over Brystets Sider..... 4.
4. Vingerne graalige, med svagere og stærkere Skygning over Vingefluden..... 5.
- Vingerne svagt gule til brungule med mørkebrune Pletter..... 7.
5. Laarene med tre mørke Ringe.... 2. *nubeculosa*.
- Laarene ikke med tre mørke Ringe..... 6.
6. Basis af 3. Følehornsled gulhvid, Brystets Sider graaduggede..... 4. *hercegovinae*.

6. Basis af 3. Følehornsled mørk, Brystets Sider
brungule 3. *flavipes*.
7. Vingerne stærkt brungule, med store mørke-
brune Pletter; store Arter 8.
- Vingerne svagt gullige, kun med svage brun-
lige Punkter i Forkanten 10.
8. Laarene paa Forbenene sorte, kun lysebrune
ved Basis 10. *nigropunctata*.
- Laarene anderledes farvede 9.
9. Een mørk Ring om Spidsen af Laarene
..... 11. *quadrinotata*.
- To mørke Ringe om Spidsen af Laarene; fire
store brune Pletter langs Vingens Forkant..
..... 12. *quadrinotata*.
10. Thorax med tre brune Striber 8. *trivittata*.
- Thorax med kun een brun Længdestribe 11.
11. Vingerne med tre tydelige mørke Punkter langs
Forkanten. Benene robuste 9. *tripunctata*.
- Punkterne langs Vingens Forkant meget svage.
Benene lange og spinkle 7. *stigma*.

1. *L. macrostigma* Schumm. Hovedet sort, med svagt graaligt Skær. Følehornene og Palperne sorte, de første forsynede med lange Haar. Thorax rustfarvet, glinsende, med tre brede ofte sammenflydende Længdestriber, saa Grundfarven ikke bliver synlig. Brystets Sider mørke, brungullige, svagt graaduggede. Bagkroppen mørkebrun. Laarene brungule med sort Spids; Skinnebenene mørkebrune og Tarserne sorte. Vingerne røgfårvede med tydeligt Pterostigma, der gennemskæres af Tværribben mellem R_1 og R_2 . Vingelængde 11 mm.

Det er en over hele Landet almindelig Art, som flyver fra Juni til Slutningen af September.
Den kendes fra hele Europa.

2. *L. nubeculosa* Meig. Hovedet sortebrunt. 1. og 2. Følehornsled brunsorte, 3. Leds første Halvdel hvidgul, anden Halvdel ligesom de øvrige Led graabrun, forsynet med meget lange Haar. Thorax rustgult med tre tydelige Længdestriber. Brystets Sider gulbrune med mørkere Pletter. Bagkroppen mørkebrun; Bagkanten af de enkelte

Segmenter gullig, hvorved der dannes Tværstriber. Laarene gulbrune med tre mørke Ringe, Skinnebenene og Tarserne mørkebrune. Vingerne skyggede og med spredte hyaline Pletter. Langs Vingens Forkant findes fem mørke Pletter, bl. a. ved R_s ' Udspring og ved Sc_2 . Vingelængde 10—11 mm.

Arten er udbredt over hele Landet og er almindelig overalt. Juni—September.

Er almindelig over hele Europa.

3. *L. flavipes* Fabr. Ligner foregaaende Art en Del, men er dog let at skelne fra denne. Hovedet er sort. Følehornene brunsorte. Thorax brungult med tre mørke Længdestriber. Brystets Sider brungule, med store mørkebrune Pletter. Bagkroppen mørkebrun med lyse Tværbaand. Laar og Skinneben brune og med en sort Ring om Spidsen; paa Laarene er der foran den mørke Ring en lys Ring. Tarserne mørkebrune. Vingerne i det væsentlige som hos foregaaende Art, dog er der her kun tre mørke Pletter i Forkanten; en ved R_s Udspring fra R_1 , en over Sc_2 og en over Tværribben mellem R_1 og R_{2+3} . Vingelængde 10—12 mm.

Ligesom foregaaende Arter er denne meget almindelig over hele Landet. Flyvetiden er fra Midten af Maj til Midten af Juli.

Kendes fra hele Europa.

4. *L. hercegovinae* Strobl. Hovedet sortegraat. 1. og 2. Følehornsled sorte, nederste Halvdel af 3. Led hvidgult, den anden Halvdel samt de øvrige Led sorte. Thorax meget mørkebrunt med en bred sort Midtlinie; Brystets Sider sortebrune, stærkt graaduggede. Bagkroppen mørkebrun, Hypopygiet lysebrunt. Laar og Skinneben mørkebrune; Laarene med to mørke Ringe om Spidsen; Tarserne brunsorte. Vingerne graalige med svage Skygninger; Tværribberne skyggede; Pterostigma er tydeligt; der findes en Plet ved Spidsen af Sc og en ved Roden af R_s . Vingelængde 8 mm.

Arten synes at være sjælden og er hidtil kun kendt fra Jylland: Silkeborg, Funder, Esbjerg, Ø. Løgum. Maj—September.

Kendes kun sporadisk fra faa Steder i Mellemeuropa og Holland.

5. *L. obscuricornis* Bel. (= *meridiana* Aut., *kuntzei* Schulze, *strobli* Pdr. Niels.). Hovedet lysegraat. Følehornene brunsorte. Thorax brungult, glinsende, med en dobbelt Længdestribe i Midten. Brystets Sider mørkt brungule og med en karakteristisk mørk Længdestribe under Vingeroden. Bagkroppen mørkebrun, Hypopygiet gulbrunt. Benene tynde; Laar og Skinneben lysebrune, Tarserne mørkere. Vingerne svagt røgfårvede med et distinkt Pterostigma, i hvis Midte Tværribben mellem R_1 og R_{2+3} ligger. Vingelængde 8 mm.

Arten synes at være meget sjælden; hidtil kendes kun 1 ♀ her fra Landet, Silkeborg 20. Juli.

Kendt fra Sverrig, Finland, Tyskland, Østerrig-Ungarn og Holland.

6. *L. bifasciata* Schrank. (Fig. 20). Hovedet brungult med en mørkebrun Plet. 1. og 2. Følehornsled gule, de øvrige lysebrune. Palperne mørkebrune. Thorax glinsende okkergult med to parallelt løbende brunsorte Længdestriber. Brystets Sider gulbrune. Bagkroppen rustgul med mørk Rygstribe og Sidestriber. Benene ret kraftige, brungule; Laarene med mørk Spids; Tarserne mørkebrune. Vingerne er store og brede, smukt mørkegult fårvede, Forkanten stærkere farvet end den øvrige Del af Vingen. Tværribberne mørktskyggede, saa der fremkommer et mørkt Tværbaand. Ved R_s Udspring findes en mørk Plet. Vingelængden varierer en Del, normalt er den omkring 15 mm.

Denne store og smukke Art findes sikkert over hele Landet og er ikke sjælden i sumpede Kratbevoksninger; den flyver fra Midten af Juli til Midten af September.

Udbredt over Nord- og Mellemeuropa.

7. *L. stigma* Meig. (*sexnotata* Schum.). Hovedet gulbrunt. 1. og 2. Følehornsled gule, de øvrige lysebrune, mørkest mod Spidsen. Thorax glinsende, mørk okkergult med en mørk Midtlinie. Brystets Sider glinsende okkergule. Bagkroppen lysebrun. Benene lange og spinkle, lysebrune. Tarserne mørke. Laar og Skinneben med mørk Spids. Vingerne svagt gullige, med tre undertiden næppe synlige Punkter langs Forkanten. Vingelængde 9 mm.

Arten er sjælden og kun funden i faa Eksemplarer; Jylland: Klakring og Vejle, Lolland: Strandby. $\frac{17}{6}$ — $\frac{26}{8}$. Stæger anfører Arten, men nævner ikke Lokalitet, antagelig har han funden den ved København.

Den kendes fra Tyskland, Holland, Belgien, Ungarn, men synes at være sjælden overalt.

8. *L. trivittata* Schum. Hovedet mørkegraa. 1. og 2. samt Basis af 3. Følehornsled gullige, de øvrige mørkebrune, mørkest i Spidsen. Thorax lysegult, med en bred, mørk Længdestribe og to korte Siderstriber. Brystets Sider lysegule, undertiden med svag brunlig Skygning. Bagkroppen lys brungul med utydelige mørke Siderstriber. Benene lyst brungule, Laar og Skinneben med en lysebrun Ring om Spidsen; Tarserne mørke. Vingerne svagt gullige og ligesom hos foregaaende Art med tre undertiden utydelige Punkter langs Forkanten. Vingelængde 9 mm.

Arten synes at være ret sjælden, men kendes dog fra en Del Lokalteter. Jylland: Silkeborg, Hadsten, Vejle, Nørholm, Esbjerg, Møgeltønder. Sjælland: Næstved, Suserup.

Kendes fra Nord- og Mellemeuropa, men er lokal begrænset, dog er den ikke saa sjælden som foregaaende Art.

9. *L. tripunctata* Fabr. Hovedet mørkebrunt, graadugget. Følehornene lysegule til brungule. Thorax brungult, glinsende, med en mørk Længdestribe. Brystets Sider lysegule. Bagkroppen brungul med smalle sorte Sidelinier. Benene lysebrune, Laarene med en brun Ring lige foran Spidsen. Vingerne bleggule med tre tydelige Pletter, en

ved Rs Udspring, en ved Sc₂, og den yderste Plet gennemskæres af Tværribben mellem R₁ og R₂₊. Vingelængde 9¹/₂—11¹/₂ mm.

Sikkert almindelig over hele Landet; træffes paa Skovenge og lignende Steder, Juni og Juli.

Almindelig og kendt fra hele Europa.

10. *L. nigropunctata* Schum. Hovedet brunsort med graaligt Anstrøg. Følehornene gulbrune med brunsort Basis. Thorax glinsende okkergult med en undertiden meget bred glinsende sort Midtstribe, som da fuldstændig dækker Grundfarven. Brystets Sider mørkt rustfarvede, undertiden fuldstændig brunsorte. Bagkroppen brunsort, med gulgraa Behaaring. Hypopygiet brunt.

Benene kraftige, brungule; Laarene paa Forbenene sorte med brungul Basis; de øvrige Ben brungule med en meget bred mørk Ring om Spidsen. Skinnebenene med mørk Spids. Tarserne mørkebrune. Vingerne brungule med tre brune Pletter i Forkanten; Tværribberne samt Vingspidsen svagt skyggede.

Af denne smukke Art kendes der her fra Landet kun 2 ♀ (Schlick, Landbohøjskolens Samling), desværre uden Angivelse af Findested.

Kendes fra: England, Holland, Tyskland, Østerrig, Ungarn, Schweiz, Frankrig og Belgien.

11. *L. quadrinotata* Meig. Hovedet paa Oversiden begbrunt, graadugget, paa Undersiden lysebrunt. 1. Følehornsled lysebrunt, 2. Led med mørkebrun Spids, de følgende graabrune til mørkebrune. Thorax mørk brungult med fire mørkebrune Længdestriber. Brystets Sider lysebrune med mørke Skygninger, graaduggede. Bagkroppen hos ♂ begbrun, hos ♀ lysere, med mørk Rygstribe. Benene mørk brungule, Laar og Skinneben med en mørk Ring om Spidsen; Tarserne begbrune. Vingerne gulbrunlige med mørke Skygninger og brune Pletter, saaledes ved Rs Udspring og omkring Pterostigma. Vingelængde 12—13 mm.

Arten kendes fra hele Landet og er sikkert almindelig overalt; flyver fra Juli til først i Oktober.

Almindelig i Mellem- og Nordeuropa.

12. *L. quadrimaculata* L. (annulus Meig.). Ligner foregaaende Art en Del, men er meget større. Hovedet er mørkebrunt, med en stor begbrun Plet paa Oversiden. Følehornene mørkebrune, de to første Led som Regel lysere. Thorax mørk brungult med fire brede mørke Længdestriber. Brystets Sider lysebrune med store mørkebrune Pletter, graaduggede. Bagkroppen mørkebrun med sort Rygstriben og sorte Sidestriber, de to til tre sidste Segmenter sorte. Hypopygiet lysebrunt. Benene kraftige, brungule; Laarene med to mørke Ringe nær Spidsen, Skinnebenene med mørk Spids. Vingerne tilnærmelsesvis som hos foregaaende, men kraftigere farvet. Vingelængde 15—20 mm.

Denne store og smukke Art er ret sjælden; den kendes fra: Silkeborg, Grejsdal, Hadsten, Aarhus, København og Sortsø paa Falster; træffes i Skove, Juni—August.

Pletvis, men aldrig almindelig, kendes den fra Mellem- og Nordeuropa.

2. *Antochini*.

Oversigt over Slægterne.

Snuden meget stærkt forlænget, længere end
Hovedet..... 1. *Helius*.
Snuden kortere end Hovedet..... *Dicranoptycha*¹⁾.

1. *Helius* St. Farg.

(*Rhamphidia* Meig.).

Følehornene 16-ledede. Snuden meget stærkt forlænget, hvorved de til denne Slægt hørende Arter let vil kunne kendes. Vingernes Ribbenet

¹⁾ Denne Slægt er endnu ikke repræsenteret med nogen Art her Landet, men det er højst sandsynligt, at *Dicranoptycha cinerascens* Meig. vil blive funden.

i det væsentligste som hos *Limnobia*, men der findes ingen Tværribbe mellem R_1 og R_{2+3} . (Fig. 21).

Kun een Art kendes her fra Landet.

H. longirostris Wied. Hovedet mørkegraat med en mørkebrun Plet. Den stærkt forlængede Snude brunsort. Følehornene brunsorte. Thorax mørk okkergult med en bred, mørk Midtstribe og to undertiden utydelige Sidestriber; ofte er alle tre Striber sammenflydende, saa Thorax er sortebrunt. Brystets Sider graagule. Bagkroppen mørkebrun; Hypopygiet brungult. Benene mørkebrune; Laarene

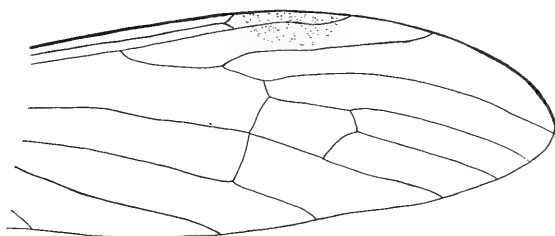


Fig. 21. Vinge af *Helius longirostris*.

brungule ved Basis. Vingerne ganske svagt røgfærvede, med tydeligt Pterostigma. Vingelængde 8–9 mm.

Var. *inortata* Meig., som ofte findes sammen med Hovedformen, er lys brungul.

Arten er hidtil kun funden ved Silkeborg, Vejen og København. Juni, Juli.

Arten er kendt fra Størstedelen af Europa.

3. Eriopterini.

Følehornene 16-ledede, af meget forskellig Form indenfor de forskellige Slægter og Arter. R_s er forket, saa R_2 og R_3 naar Vingekanten som to selvstændige Ribber. M_1 kan være forket, men oftest er den sammensmeltet med M_2 . Beliggenheden af Sc_2 varierer meget. Hos en Del af Slægterne er Vingerne stærkt haarede. Diskcellen kan

baade være aaben og lukket. Spidsen af Skinnebenet bærer ingen Sporer.

Oversigt over Slægterne.

- | | |
|---|---------------------|
| 1. Vinger findes | 2. |
| - Vinger mangler | 7. Chionea. |
| 2. M_1 er forket | 13. Crypteria. |
| - M_1 er ikke forket | 3. |
| 3. Radialtværribben findes | 4. |
| - Radialtværribben mangler | 10. Gonomyia. |
| 4. 2. A. stærkt nedadbuget, undertiden s-formet ... | 5. |
| - 2. A. lige | 7. |
| 5. 2. A. stærkt nedadbuget, Vingerne haarede langs Ribberne | 4. Erioptera. |
| - 2. A. s-formet, Vingerne ikke iøjnefaldende haarede | 6. |
| 6. Mellem R_2 og R_3 findes en extra Tværribbe | 8. Helobia. |
| - Mellem R_2 og R_3 findes ingen ekstra Tværribbe | 9. Symplectomorpha. |
| 7. Vingerne er haarede, i alle Tilfælde langs Ribberne | 8. |
| - Vingerne er ikke iøjnefaldende haarede | 11. |
| 8. Vingerne er haarede over hele Vingefladen ... | 1. Ormosia. |
| - Vingerne er ikke haarede over hele Vingefladen .. | 9. |
| 9. Diskcellen er lukket | 10. |
| - Diskcellen er aaben | 2. Molophilus. |
| 10. Vingerne er brunplettede | 3. Ilisia. |
| - Vingerne er ikke plettede | 5. Cheilotrichia. |
| 11. Sc_2 ligger ved Spidsen af Sc , Benene er ikke usædvanlig haarede | 12. |
| - Sc_2 ligger ikke ved Spidsen af Sc , Benene er kraftigt haarede | 6. Trimicra. |
| 12. Radialtværribben ligger indenfor Radialsektorens Fork | 11. Empeda |
| - Radialtværribben ligger lige ved Spidsen af R_1 .. | 12. Lipsotrix. |

1. *Ormosia* Rond.

(*Rhypholophus* Kol.)

Smaa og mellemstore graabrune eller gullige Arter, med stærkt haarede Vinger; ikke alene

Vingeranden, men ogsaa selve Vingefladerne er stærkt behaaret. Følehornene hos Hannen er ofte meget

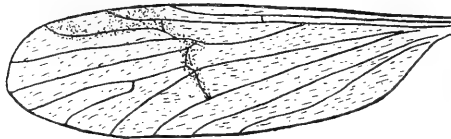


Fig. 22. Vinge af *Ormosia varius*.

lange, saa de naar længere end til Vingeroden; de er da perlesnorformede, og Ledene er forsynede med lange Haar. Diskcellen er som oftest aaben.

Oversigt over Arterne.

- | | |
|--|-----------------------------|
| 1. Diskcellen er lukket | 2. |
| - Diskcellen er aaben | 3. |
| 2. Følehornene hos ♂ perlesnorformede ... | 2. <i>danica</i> . |
| - Følehornene hos ♂ ikke perlesnorformede ... | 1. <i>fascipennis</i> . |
| 3. Arterne gule | 4. |
| - Arterne brune til graabrune | 5. |
| 4. Stor Art. Følehornene er meget lange (♂), de enkelte Led er tykke ved Basis ... | 3. <i>similis</i> . |
| - Lille Art. Følehornene naar knap længere end til Vingeroden, de enkelte Led er ovale ... | 4. <i>pseudosimilis</i> . |
| 5. Følehornene hos Hannen perlesnorformet forlængede | 6. |
| - Følehornene hos Hannen ikke forlængede ... | 7. |
| 6. Thorax med 4 tydelige Længdestriber ... | 5. <i>varius</i> . |
| - Thorax uden tydelige Længdestriber | 6. <i>haemorrhoidalis</i> . |
| 7. Thorax med en tydelig mørk Midtstribe | 7. <i>lineatus</i> . |
| - Thorax uden mørk Midtstribe | 8. |
| 8. Thorax med rødbrunt Anstrøg ... | 8. <i>nodulosus</i> . |
| - Thorax ensfarvet graat. 9. <i>hederae</i> , 10. <i>uncinatus</i> . | |

1. *O. fascipennis* Zett. Hovedet graabrunt, stærkt haaret. Palperne brunsorte, Ledene ovale, meget stærkt

haarede. Thorax mørk askegraa uden — eller med meget utydelige — Længdestriber. Thorax er fortil og et Stykke om paa Siderne kantet med gult. Bagkroppen er brunsort, matglinsende og stærkt haaret. Hypopygiet brungult. Brystets Sider skifergraa til brungraa. Svingkøllerne brungule. Hofterne lyst brungule. Benene mørkebrune, Laarene dog med lysebrun Basis. Tarserne brunsorte. Vingerne brunlige, med kraftige, mørkebrune Ribber og tydelig mørkebrunt Pterostigma. Tværribberne svagt skyggede. Diskcellen er lukket. Vingelængde 7—8 mm.

Arten synes at være sjælden, den er kun funden i faa Eksemplarer ved Silkeborg, Hadsten og Hobro; sidst i April til ind i Juni.

Det er en nordisk Art, som ogsaa træffes i de mellem-europæiske Bjergegne. Den er ogsaa funden i Grønland.

2. *O. danica* Pdr. Niels. Hovedet mørkegraa. Palperne mørkebrune. Følehornene meget lange, mørkebrune og tæt besat med hvidlige Haar; Ledene ovale. Thorax mørk graabrunligt, uden eller med meget utydelige Længdestriber. Bagkroppen brunsort, haaret. Hypopygiet lysebrunt. Svingkøllerne graagule. Benene mørkebrune, Laarene dog med lysebrun Basis. Vingerne brungraa med mørkebrune Ribber og mørkebrunt Pterostigma. Diskcellen er lukket. Vingelængde 6 mm.

Hidtil er denne Art kun kendt her fra Landet, hvor den er funden ved Jelling og Aabenraa i Juni.

3. *O. similis* Stæg. (Fig. 23). Hovedet lysegraa. Palperne graabrunlige. Følehornene mørkebrune, hos ♂ meget stærkt forlængede, perlesnorformede, Ledenes midterste fortykkede Parti med en Krans af meget lange Haar. Thorax brungult med graaligt Anstrøg. Bagkroppen lys brungul. Svingkøllerne gulbrunlige. Hofterne af samme Farve. Benene lange, mørkebrune, tæt tiltrykt haarede, hvorved de faar et sølvgraaligt Skær. Vingerne brungule med mørkebrune Ribber. Diskcellen aaben. Vingelængde 6—7 mm.

Arten forekommer pletvis og er da som oftest ret talrig; den er funden ved Silkeborg, Vejle, Aarhus, Næstved og i Ordrup Krat. Juli—Oktober.

Den kendes iøvrigt fra Skandinavien samt fra forskellige Steder i det øvrige Europa, men den er muligvis undertiden bleven forvekslet med efterfølgende Art.

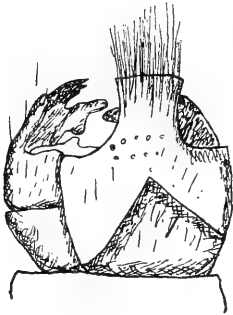


Fig. 23.
Hypopyg af *O. similis*.
(Efter Lundstrøm).

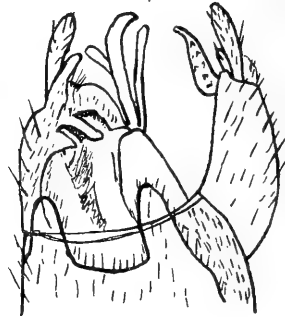


Fig. 24.
Hypopyg af *O. pseudosimilis*.
(Efter de Meijere).

4. *O. pseudosimilis* Lundstr. (Fig. 24). Ligner foregaaende Art meget, men er ikke saa stor, og Farven er mere graagullig. Følehornene hos ♂ er perlesnorformede, men Ledene er ikke saa stærkt tenformede som hos foregaaende, de er mere ovale med fortykket Basis og indsnævrede i Spidsen. Det sikreste Skelnemærke afgiver dog Hypopygiet, der er meget forskelligartet bygget hos de to Arter. Vingerne graabrunlige. Diskcellen er aaben. Vingelængde 4—5 mm.

Denne Art er funden ved Silkeborg og Funder, hvor den paa enkelte Lokalteter kan være ret talrig i Juni—August.

Forøvrigt kendes Arten fra Finland, Holland, Belgien og England.

5. *O. varius* Meig. (Fig. 22). Hovedet mørkt askegraat. Palperne brunsorte. Følehornene mørkebrune, Ledene laadne og tillige forsynede med enkelte lange Haar. Thorax mørkegraat til graabrunligt, med fire mørke Længdstriber.

Bagkroppen mørkebrun til brunsort, stærkt haaret. Svingkøllerne mørkebrune. Brystets Sider graalige til graabrune. Hofterne lysebrune. Benene mørkebrune, Laar og Skinneben med en mørk Ring ved Spidsen. Tarserne sorte. Vingerne mørk brungraa med flere lysere Pletter; særlig mærkes en lys Plet, der er omsluttet af det store mørkebrune Pterostigma. Diskcellen er aaben. Vingelængde 7 mm.

Over hele Landet er denne Art sikkert almindelig i September Maaned.

Den er almindelig over Størstedelen af Nord- og Mellemeuropa.

6. *O. haemorrhoidalis* Zett. Hovedet mørk skifergraat. Palperne brunsorte. Følehornene mørkebrune, Ledene ovale, stærkt haarede. Thorax mørkegraat eller graabrunligt. Bagkroppen mørkebrun; Hypopygiet rustgulligt. Svingkøllerne lysebrune, med lys brungult Hoved. Brystets Sider skifergraa. Hofterne lysebrune. Benene mørkebrune; Laar og Skinneben med en bred mørk Ring ved Spidsen. Tarserne sorte. Vingerne lyse, graabrunlige, med kraftige mørkebrune Ribber og et stort brunt Pterostigma. Tværribberne brunskyggede. Diskcellen aaben. Vingelængde 7—9 mm.

Stæger angiver, at Arten er almindelig omkring København; tillige er den funden ved Aarhus og Høskov; det er en udpræget Efteraarsart, der flyver i September—Oktober.

Den er udbredt over Nord- og Mellemeuropa, men forekommer sporadisk.

7. *O. lineatus* Meig. (Fig. 25). Hovedet mørkegraat. Palperne sorte. Følehornene brunsorte, perlesnorformede og forsynede med lange Haar. Thorax mørk skifergraat, med en smal rødbrunlig Stribe i Midten. Bagkroppen brunsort, stærkt haaret. Svingkøllerne hvidgullige. Brystets Sider mørkegraa. Hofterne mørkebrune. Benene

mørkebrune, Laarene dog med lysebrun Basis. Tarserne brunsorte. Vingerne graabrunlige; Pterostigma brunt, og Tværribberne svagt skyggede. Diskcellen aaben. Vingelængde 6 mm.

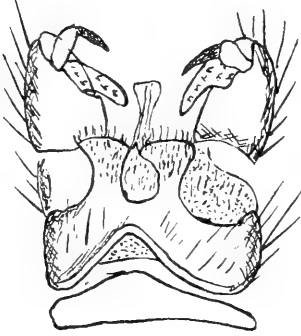


Fig. 25. Hypopyg af *O. lineatus*, fra neden. (Efter de Meijere).

Arten er funden i Københavns Omegn samt ved Silkeborg og Laurbjerg. Maj—Juni.

Den kendes fra Størstedelen af Europa.

8. *O. nodulosus* Macq. (Fig. 26). Hovedet mørkegraat. Palperne brunsorte. Følehornene mørkebrune, perlesnorformede og forsynede med lange Haar; de enkelte Led tykkest ved Basis og aftager da jævnt imod

Spidsen. Thorax ensfarvet brungraat med rødbrunligt Anstrøg. Bagkroppen mørkebrun. Svingkøllerne hvidgullige. Brystets Sider graabrune. Hofterne lysebrune. Benene mørkebrune, Laarenes Basis lysebrun. Tarserne brunsorte. Vingerne graalige, Pterostigma lysebrunt. Diskcellen aaben. Vingelængde 5—5½ mm.

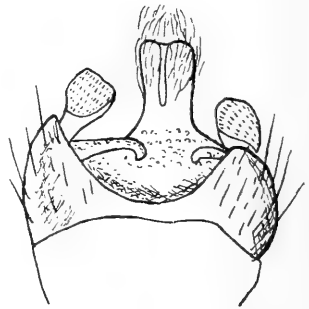


Fig. 26. Hypopyg af *O. nodulosus*, fra oven. (Efter de Meijere).

Denne Art er kun funden i faa Eksemplarer ved København, Silkeborg, Nørholm og Vejle; den synes at have en meget lang Flyvetid, Maj—September.

Den er iøvrigt udbredt over hele Europa og gaar mod Nord til Novaja Semlja.

9. *O. hederæe* Curt. (Fig. 27). Hovedet mørkegraat. Palperne sorte. Følehornene brunsorte, perlesnorformede, de enkelte Led tykkere end hos foregaaende Art og ikke

saa jævnt aftagende mod Spidsen som hos denne. Ledene er forsynede med lange Haar. Thorax mørkegraat, uden tydelige Længdestriber. Bagkroppen brunsort glinsende, stærkt haaret. Svingkøllerne gullighvide. Brystets Sider mørk skifergraa. Hofterne mørkebrune. Benene mørkebrune. Tarserne sorte. Laarene lysebrune paa den basale Halvdel. Vingerne med brunlig Bestøvning, Pterostigma lysebrunt. Vingelængde 5—5½ mm.

Denne Art er funden ved Silkeborg, Funder, Esbjerg, Haderslev, Hadsten, Aarhus, Allerup. Maj—Juli.

Den kendes fra England og Holland.

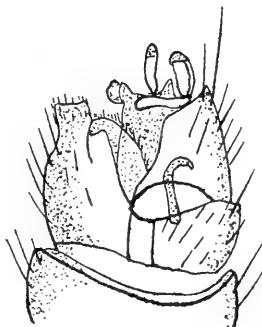


Fig. 27. Hypopyg af *O. hederae*, fra Siden. (Efter de Meijere).

10. *O. uncinatus* de Meij. (Fig. 28). Hovedet mørkegraat. Palperne sorte. Følehornene brunsorte, glinsende, perlesnorformede og meget lange; de enkelte Led stærkt fortykkede i den basale Halvdel, her findes en Krans af lange Haar; den apicale Halvdel er en tynd Stilk. Thorax mørkegraat, med to utydelige Længdestriber. Bagkroppen brunsort glinsende med gullig Behaarung. Svingkøllerne hvidgullige. Brystets Sider skifergraa. Hofterne lysebrune. Benene brunsorte, Laarene med lysebrun Basis. Vingerne graabrnlige med tydeligt brunt Pterostigma. Diskcellen er aaben. Vingelængde 5 mm.

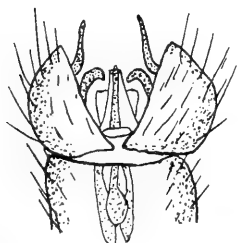


Fig. 28. Hypopyg af *O. uncinatus*. (Efter de Meijere).

Denne smukke lille Art er funden ved Silkeborg, Ry, Hadsten, Esbjerg, Nørholm og ved Næsgaard paa Falster. Maj—September.

Den kendes fra Holland, Belgien og England.

2. *Molophilus* Curt.

Udelukkende smaa eller meget smaa Arter, der enten er gule, graa eller sortebrune. De er kraftigt haarede ogsaa paa Vingeribberne og langs Vingens Bagkant. Diskcellen er altid aaben. Da bdc ligger nærmere Vingeroden end r—m, er Mediancellen kortere end Radialcellen. De enkelte Arter er det vanskeligt at adskille uden nøje Under-

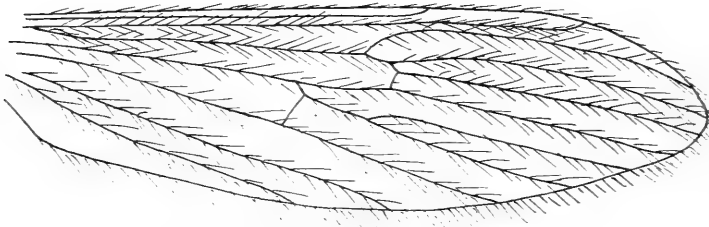


Fig. 29. Vinge af *Molophilus armatus*.

søgelse af Hypopygiet, som da til Gengæld afgiver gode Artsskelnemærker.

Paa skyggefulde, fugtige Lokalteter i Skove og Moser kan man ofte, særlig efter Regn eller mod Aften, træffe Arterne sværmende over Mospuderne.

Oversigt over Arterne.

1. Sorte til brunsorte Arter	2.
- Gule eller graagule Arter	4.
2. Thorax mat askegraat	12. <i>obscurus</i> .
- Thorax sort, oftest skinnende	3.
3. Svingkøllerne hvide	14. <i>ater</i> .
- Svingkøllerne ikke hvide	
.....	13. <i>bihamatus</i> , 15. <i>murinus</i> .
4. Lysegule til mørkegule Arter, ogsaa Vingernes Behaaring	5.
- Brungule til graagule Arter, ogsaa Vingernes Behaaring	8.

5. Hypopygiet uden særlig iøjnefaldende brunsorte Vedhæng 2. pleuralis.
 - Hypopygiet med saadanne Vedhæng 6.
 6. Hypopygiet med to iøjnefaldende brunsorte Vedhæng 5. ochraceus.
 - Hypopygiet med fire saadanne Vedhæng 7.
 7. Stærkt gule (orange) Arter 3. armatus, 7. flavus.
 - Gule Arter 1. appendiculatus, 4. medius, 6. corniger.
 8. Hypopygiet med to kraftige, seglformede Vedhæng 8. falciger.
 - Hypopygiets brunsorte Vedhæng anderledes formede 9. bifidus, 10. bifilatus, 11. gladius.

1. *M. appendiculatus* Stæg. (Fig. 30). Lysegul til graagullig Art. Hovedet gult. Følehornene gule, som oftest er de yderste Led mørkere graaliggule, undertiden er kun Basalledene gule. Thorax matglinsende, mørkegult. Bagkroppen gul. Hypopygiet forsynet med fire brunsorte Vedhæng, hvoraf de to er spatelformede. Brystets Sider og Svingkøllerne gule. Benene gule til gulbrune. Laar og Skinneben med mørk Spids. Vingelængde 5 mm.



Fig. 30.
Hypopyg af *M. appendiculatus*.
(Efter de Meijere).

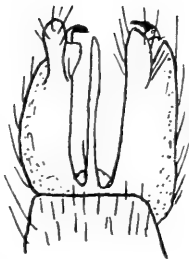


Fig. 31. Hypopyg af *M. pleuralis*.
(Efter de Meijere).

Arten er funden ved København, Næsgaard paa Falster, paa Bogø samt ved Silkeborg, Dannerhøj og Randers. Juni—August.

Den er kendt fra hele Europa.

2. *M. pleuralis* de Meij. (Fig. 31). En lille lysegul Art. Hovedet er mørk graaligt, med en brunlig Plet. Følehornene mørkebrune, Ledene kugleformede. Thorax mat rustgulligt; Bagkroppen lysere gulgraa, Hypopygiet af samme Farve og

uden stærkt fremtrædende brunsorte Vedhæng. Benene brungule. Vingelængde $4-4\frac{1}{2}$ mm.

Arten synes ikke at være almindelig; den er hidtil kun funden i faa Eksemplarer ved Lindum, Klakring, Esbjerg og paa Fanø. Juni—August.

Den kendes tillige fra Holland og England.



Fig. 32. Hypopyg af *M. armatus*.
(Efter de Meijere).

3. *M. armatus* de Meij. (Fig. 29; 32). Ligner *appendiculatus* meget og kan kun adskilles fra denne ved Undersøgelse af Hypopygiet. Hos nærværende Art er dette ogsaa forsynet med fire brunsorte Vedhæng, men her er disse spidse. Benene oftest mørkebrune, kun Laarenes Basis er brungullig. Vingerne er gule. Vingelængde $5-5\frac{1}{2}$ mm.

Den træffes sammen med *appendiculatus*, men langt talrigere, ligesom den synes at være mere udbredt end denne. Gurre Sø, Suserup, Næstved, Næsgaard, Strandby, Bogø; Silkeborg, Funder, Ry, Vejle, Grejsdal,

Letbæk. Juni—August.

Tillige kendes den fra Holland, Belgien og England.

4. *M. medius* de Meij. (Fig. 33). Ligner *appendiculatus* og *armatus*, fra hvilke den kun kan adskilles ved at undersøge Hypopygiet. Hos de to nævnte Arter er Hypopygiets fire brunsorte Vedhæng stærkt fremtrædende og rager langt udenfor Analsegmenterne, hos nærværende Art er disse Vedhæng meget krumme og spidse og skjules næsten af Analsegmenterne. Kroppen og Benene som hos de to ovenfor nævnte Arter. Vingelængde 5—6 mm,

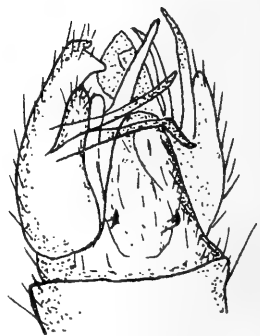


Fig. 33. Hypopyg af *M. medius*.
(Efter de Meijere),

Hidtil er denne Art kun funden i Jylland; flere Steder i Silkeborgegnen, Funder, Tvilum, Vejle, Grejsdalen, Jelling, Klakring. Juni—August.

Ligesom foregaaende Art kendes denne ogsaa fra Holland, Belgien og England.

5. *M. ochraceus* Meig. (Fig. 34). Hovedet graaligt. Følehornene gule, mørkere i Spidsen end ved Roden. Thorax mørk brungult, svagt glinsende. Bagkroppen brungul. Hypopygiet med to fremtrædende, nedadbøjede brunsorte Vedhæng. Brystets Sider brungule. Benene gule; Spidsen af Laar og Skinneben brun. Vingelængde 5 mm.

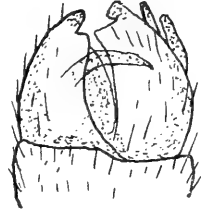


Fig. 34. Hypopyg af *M. ochraceus*. (Efter de Meijere).

Stæger anfører Arten som sjælden, hvilket den ogsaa synes at være. Den er funden ved København; Funder (1 ♂, 1 ♀), Nørholm (1 ♂) og ved Lemming (2 ♂). Juni—August.

Arten er kendt fra hele Europa.

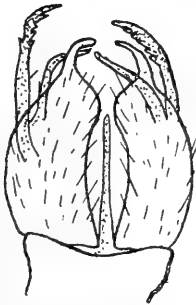


Fig. 35. Hypopyg af *M. corniger*. (Efter de Meijere).

6. *M. corniger* de Meij. (Fig. 35). Graagullig Art. Hovedet mørkegraat. Følehornene mørke, brungraa. Thorax lyst brungult med graaligt Anstrøg. Bagkroppen lysegul til graagul. Hypopygiet gult. Svingkøllerne gule. Brystets Sider stærkt gule, glinsende. Benene brungule. Laar og Skinneben med mørk Spids. Tarserne mørkebrune. Vingerne kraftigt gulbrune. Vingelængde 5 mm.

Den er funden ved Vejle, Grejsdalen, Klakring og ved Haderslev, men ikke i Antal. Juli—August.

Denne Art er tillige kendt fra Holland og Belgien.

7. *M. flavus* Goetg. (Fig. 36). Okkergullig Art. Hovedet mørkegraat. Følehornene gulgraa, ofte mørkere i Spidsen end ved Roden. Thorax rustgulligt, glinsende. Bagkroppen lysere gul. Hypopygiet af samme Farve som

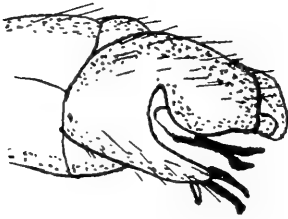


Fig. 36. Hypopyg af *M. flavus*. (Efter Goetgebuer).

Denne Art er funden mange Steder ved Silkeborg, hvor den synes at høre til de almindeligst forekommende Arter af denne Slægt; den er ogsaa funden ved Ry, Funder, Vejle, Grejsdalen, Jelling, Letbæk, Aabenraa. Maj—August.

Tillige kendes den fra Belgien og England.

8. *M. falciger* Goetg. (Fig. 37). Graalig Art. Hovedet er lysegraat. Følehornene mørkebrune, Ledene besat med lange Haar. Thorax mat graaligt til okkergulligt, fortil som oftest med to lysere gule Pletter. Bagkroppen graagullig. Hypopygiet brungulligt med to brunsorte seglformede Vedhæng. Brystets Sider brungule, matglinssende. Svingkøllerne lysegule. Benene ret kraftige; Farven er mørkebrun, dog er Laarenes første Halvdel lysere brungul. Vingearbejderne brune. Vingelængde $4\frac{1}{2}$ mm.

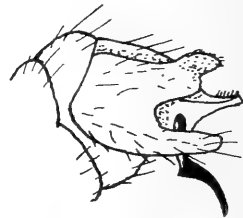


Fig. 37. Hypopyg af *M. falciger*. (Efter Goetgebuer).

Ved Silkeborg er Arten funden talrig, tillige er den funden ved Resdal og Esbjerg. Juli—September.

Iøvrigt er den kun kendt fra Belgien.

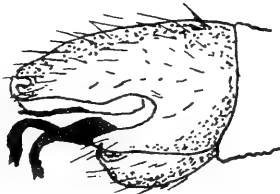


Fig. 38. Hypopyg af *M. bifidus*. (Efter Goetgebuer).

9. *M. bifidus* Goetg. (Fig. 38). Ligner foregaaende Art meget. Ved at undersøge Hypopygiet lader de sig dog let adskille. Hos nærværende Art er de brunsorte Vedhæng formede som to kraftige,

brede Kroge. Benene er lysebrune og spinklere end hos foregaaende. Vingelængde 5 mm.

Den er funden ved Silkeborg, Resdal, Funder, Tvillum, Jelling, men hidtil kun i faa Eksemplarer. Juli—August. Kendes iøvrigt fra Belgien og England.

10. *M. bifilatus* Verr. (Fig. 39). Graagullig Art, der ligner de to foregaaende en Del. Hovedet lysegraat. Følehornene brungule, første og andet Led lysere end de øvrige. Thorax og Brystets Sider brungule, graaduggede. Bagkroppen brungraa. Hypopygiet brungult med to meget lange og ejendommeligt formede brunsorte Vedhæng. Svingkøllerne brungule. Benene brungule. Laar og Skinneben som oftest kun svagt formørkede i Spidsen. Vingerne graalige. Vingelængde $5\frac{1}{2}$ mm.

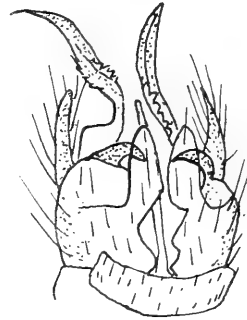


Fig. 39. Hypopyg af *M. bifilatus*. (Efter de Meijere).

Hidtil er denne Art kun funden i faa Eksemplarer ved Silkeborg, Tvillum, Laurbjerg, Aarhus, Esbjerg. Juni—August.

Arten er ogsaa kendt fra England, Holland, Belgien og Finland.

11. *M. gladius* de Meij. (Fig. 40). Hovedet askegraat. Følehornene brungraa. Thorax mørkere eller lysere brungult, men dog som oftest lysere end Bagkroppen, denne er mørk brungraa, med brungult Hypopygium. Svingkøllerne lysegule. Brystets Sider brungule, graaduggede. Benene brungule; Tarsene samt Spidsen af Laar og Skinneben mørkebrune. Vingerne brungullige. Vingelængde 4—5 mm.



Fig. 40. Hypopyg af *M. gladius*. (Efter de Meijere).

Af denne Art er der kun funden faa Eksemplarer; Silkeborg, Nørholm og Esbjerg. Maj—Juni.

Fra Holland, Belgien og England kendes denne Art ogsaa.

12. *M. obscurus* Meig. (Fig. 41). Hovedet mørkegraat. Følehornene mørkebrune. Thorax askegraat med to mere eller mindre tydelige brunlige Længdestriber. Bagkroppen brunsort, svagt glinsende. Hypopygiet brunligt. Brystets Sider skifergraa. Svingkøllerne hvidgullige. Scutellum gult. Benene mørkebrune, Laar og Skinneben dog med lysebrun Basis. Vingerne klare, med kraftige mørkebrune Ribber. Vingelængde 4—4½ mm.



Fig. 41. Hypopyg af *M. obscurus*. (Efter de Meijere).

Det er den almindeligst forekommende Art af denne Slægt, og den er almindelig over hele Landet fra Juni til ind i September.

Den er ogsaa almindelig og udbredt over hele Europa.

13. *M. bihamatus* de Meij. (Fig. 42). Lille, brunsort Art. Hovedet sortegraat. Følehornene mørkebrune. Thorax sortegraat, svagt glinsende, kantet med en smal hvidgullig Linie. Bagkroppen og Hypopygiet brunsort. Hypopygiet med to brunsorte, ved Basis dog lysebrune, krogformede, nedadvendte Vedhæng. Brystets Sider brunsorte, svagt graaduggede. Svingkøllerne smudsiggraa. Benene mørkebrune, Laarene med lysere Basis. Vingelængde 3—3½ mm.



Fig. 42. Hypopyg af *M. bihamatus*. (Efter de Meijere).

Af denne lille Art er der funden 1 ♂ ved Silkeborg, 4 ♂ og 1 ♀ paa Bogø; 6. Juli—8. August.

Arten er ogsaa funden i Holland og England,

14. *M. ater* Meig. (Fig. 43). Meget lille, sort Art
Hovedet sort, matglinsende med graaligt Anstrøg. Følehornene begbrune. Thorax og Bagkroppen sort, matglinsende. Brystets Sider matglinsende sorte, med graalig Bestøvning. Svingkøllerne mørkebrune med hvidt Hoved. Benene begbrune. Vingerne sortagtige. Vingelængde 2 mm.



Fig. 43. Hypopyg af *M. ater*.
(Efter Goetgebuer).

Paa skyggefulde, fugtige Lokaliteter træffes denne Art paa lave Planter; den er funden ved Silkeborg, Funder og talrig ved Kristianshede nær Funder; alle Eksemplarerne er fangede i Maj Maaned.

Arten er udbredt over hele Europa.

15. *M. (Dasymolophilus) murinus* Meig. (Fig. 44). Meget lille og spinkel, stærkt haaret, brunsort Art.

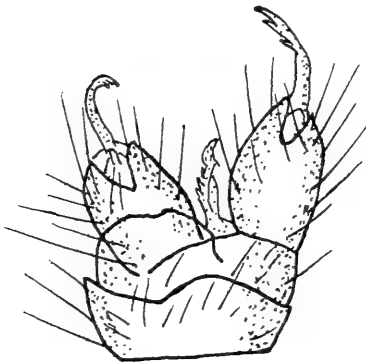


Fig. 44. Hypopyg af
M. murinus. (Efter de Meijere).

Hovedet sortegraat. Følehornene mørkebrune, de to første Led mørkere end de øvrige. Thorax glinsende brungraat. Bagkroppen brunsort. Brystets Sider glinsende begbrune. Svingkøllerne brunsorte. Benene lange og tynde, mørkebrune. Hele Kroppen, Svingkøllerne samt Benene dækket med tæt tiltrykte, sølvglinsende Haar. Vingerne graalige til brunlige; særlig langs Bag-

kanten med meget lange Haar. Vingelængde 3 mm.

St æ g e r anfører Arten fra Charlottenlund, tillige kendes den fra Silkeborg og Jelling. Juni.

Ligesom foregaaende Art er denne ogsaa funden over hele Europa.

3. *Ilisia* Rond.*(Acyphona* O. S.).

Af denne Slægt er der hidtil kun funden en Art her i Landet. Vingernes Ribbenet stemmer i meget overens med Erioptera, men hos nærværende Slægt er 2. A lige, og ikke som hos Erioptera stærkt buet. Smaa Arter.

I. maculata Meig. (Fig. 45). Hovedet graabrunligt. Følehornene lysebrune, undertiden mørkere mod Spidsen,

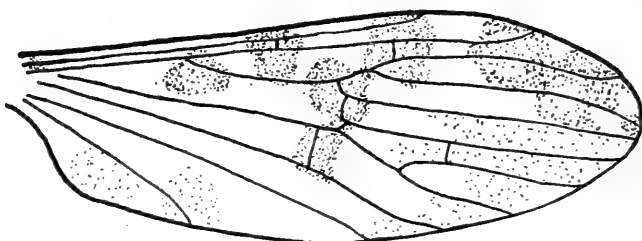


Fig. 45. Vinge af *Ilisia maculata*.

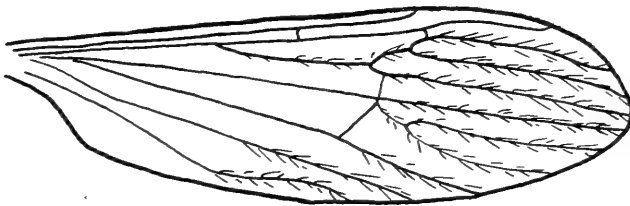
svagt perlesnorformede. Palperne sorte. Thorax mørk graabrunligt, med tre Længdestriber og randet med en mørkebrun Stribe. Bagkroppen mørkebrun, Hypopygiet lysebrunt. Brystets Sider mørkt brungraa, fildede og med en mørkebrun Stribe hen over Midten under Vingeroden. Svingkøllerne brungule med mørkere Hoved end Skaft. Benene mørkebrune. Laarene med en brunsort Ring ved Spidsen og om Midten; den basale Fjerdedel af Skinnebenene er ligeledes brunsort, og med noget mørkere Spids. Vingerne med brune Skygninger og Pletter. Diskcellen er lukket. Vingelængde 6—7 mm.

Denne smukke lille Art er funden over hele Landet, dog aldrig i Antal. Maj—August.

Den er udbredt og kendes fra hele Europa.

4. *Erioptera* Meig.

Smaa Arter. Farven veksler fra gul, okkergul til brunsort. Hos *trivialis* er Diskcellen som oftest lukket, hos de øvrige Arter er den altid aaben. 2. A. er meget stærkt nedadbuget, hvorved Arterne let skelnes fra nærstaaende Slægter. *r—m* og *bdc* ligger næsten i Forlængelse af hinanden. Vingeribberne haarede, ofte dog kun mod Vingespidsen; Vingens Bagkant er ofte besat med fine Haar. Ligesom hos *Molophilus* kan det undertiden være vanskeligt at identificere Arterne uden at undersøge Hypopygiet.

Fig. 46. Vinge af *Erioptera lutea*.

Oversigt over Arterne.

- | | |
|---|-------------------------|
| 1. Brunsorte Arter | 2. |
| - Gule til mørk brungule Arter | 3. |
| 2. Diskcellen aaben | 8. <i>fuscipennis</i> . |
| - Diskcellen i Almindelighed lukket | 9. <i>trivialis</i> . |
| 3. Palperne gule til gulbrune | 1. <i>flavescens</i> . |
| - Palperne brunsorte | 4. |
| 4. Brunlig Art, Vingernes Bagkant stærkt haaret | 5. <i>beckeri</i> . |
| - Gule til okkergule Arter, Vingernes Bagkant kun almindelig haaret | 5. |
| 5. Svingkøllerne med sort Hoved | 6. <i>lutea</i> . |
| - Svingkøllerne ikke med sort Hoved | 6. |
| 6. Lysegule Arter af almindelig Størrelse | 7. |
| - Okkergule Arter, med store brede Vinger | 8. |
| 7. Radialforken tydeligt længere end Medianforken | 2. <i>nielseni</i> . |

7. Radialforken omtrent af samme Længde som
Medianforken 7. *griseipennis*.
8. Okkergul Art 3. *macrophthalma*.
- Brungul Art 4. *squalida*.

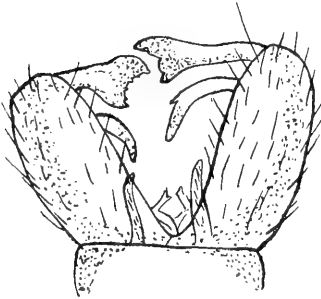


Fig. 47. Hypopyg af *E. flavescens*. (Efter de Meijere).

Medianforken. Vingelængde 6—7 mm.

Det er en meget almindelig Art, som ofte træffes i Sværme. Juni—August.

Den er almindelig over hele Europa.

2. *E. nielseni* de Meij. (Fig. 48). Ligner foregaaende Art meget, men er mørkere gul, nærmest okkergul. Hovedet mørkegult. Palperne mørkebrune. Følehornene mørkebrune. 2. Led stærkt opsvulmet. Thorax og Bagkroppen mørke, okkergule. Brystets Sider og Svingkøllerne lyse, okkergule. Benene brungule. Vingerne gule, ogsaa hos denne Art er Radialforken længere end Medianforken. Vingelængde 7 mm.



Fig. 48. Hypopygiets Kroge hos *E. nielseni*. (Efter Edwards).

Her i Landet er der hidtil kun funden 2 ♂ af denne Art ved Silkeborg den 27. og 30. Juli.

Arten kendes iøvrigt kun fra England, hvor baade Hannen og Hunnen er funden.

3. *E. macrophthalma* Løw (Fig. 49). Gullig Art. Hovedet gult. Øjnene store, sorte og sammenstødende

paa Hovedets Underside. Palperne mørkebrune til brunsorte. Følehornene gule, i Spidsen brungule. Thorax mat okkergult. Bagkroppen og Brystets Sider af samme Farve og svagt glinsende. Svingkøllerne brungule. Benene brungule, Laarene med mørk Spids. Vingerne gule. Radialforkens Rod og Medianforkens Rod ligger under hinanden. Vingelængde 6—7 mm.

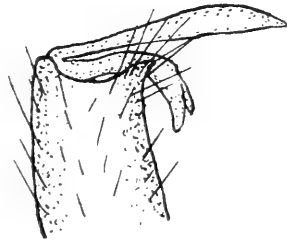


Fig. 49. Hypopyghalvdel af *E. macrophthalma*. (Efter de Meijere).

Fra en Del Lokaliteter er denne Art kendt, men den er hver Gang kun funden i enkelte Eksemplarer: Silkeborg, Funder, Tvilum, Hald, Lerkenfeld, Vejle, Fanø; Næstved og Dødemose. Fra Juli til ind i September.

Den er kendt fra Størstedelen af Europa.

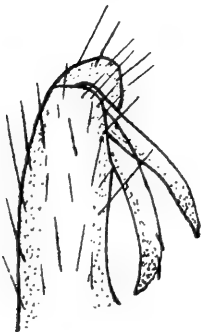


Fig. 50. Hypopyghalvdel af *E. squalida*. (Efter de Meijere).

4. *E. squalida* Løw (Fig. 50). Ligner foregaaende Art noget, men er mørkere brungul. Hovedet brungult. Palperne mørkebrune. Følehornene mørkebrune med Undtagelse af de to Basalled, der er gule. Thorax mørk brungult, svagt glinsende og med to mørke Længdestriber. Bagkroppen brungul. Brystets Sider gule. Svingkøllerne gule til gulbrune. Benene gulbrune. Vingerne brungullige. Radialforken tydelig længere end Medianforken. Vingelængde 7—8 mm.

Denne karakteristiske Art er hidtil kun funden i faa Eksemplarer i Jylland: Silkeborg, Grejsdalen, Fanø, Skals Aa, Skat Skov, Allerup Bakker. Maj—Juli.

Den er kendt fra Mellem- og Nordeuropa.

5. *E. beckeri* Ktze. Brunsort Art. Hovedet brungraat. Palperne brunsorte. Følehornene graabrune. Thorax

brungult med tre brede sammenflydende Længdestriber, saa Grundfarven oftest kun danner en Stribe omkring Thorax. Bagkroppen mørkebrun. Hypopygiet brungult. Brystets Sider brungule, graaagtige. Svingkøllerne gulbrune. Benene mørkebrune, Laarenes Basis dog lysebrun. Hele Kroppen kraftigt haaret, særlig mærkes en Haardusk bag Vingeroden. Vingerne graabrunlige, Bagkanten med meget lange Haar. Radial- og Medianforken omtrent af samme Længde. Vingelængde 6—6 $\frac{1}{2}$ mm.

Af denne Art er der kun funden 3 ♂ ved Silkeborg 23. Maj 1907.

Arten er ellers kun kendt fra Sverrig.

6. *E. lutea* Meig. Hovedet gult med en stor brunsort Plet. Palperne sorte. Følehornene mørkebrune, de to Basalled gule. Thorax gult, med en mørk Midtstribe. Bagkroppen mørk eller lys brungul. Brystets Sider lysegule til lyst brungule. Svingkøllerne gule, med sort Hoved. Benene brungule. Vingerne gulbrunlige. Vingelængde 6—6 $\frac{1}{2}$ mm.

Det er en meget almindelig Art, der træffes over hele Landet fra Midten af Maj til Midten af Oktober.

Den er udbredt over hele Europa.

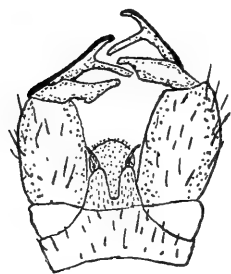


Fig. 51. Hypopyg af *E. griseipennis*. (Efter de Meijere).

7. *E. griseipennis* Meig. (Fig. 51). Hovedet graagulligt, med en utydelig graalig Plet paa Midten. Følehornene graabrune, Basalledene lysere end de øvrige. Palperne sorte. Thorax mat okkergult, med en meget utydelig og udflydende mørk Længdestribe Bagkroppen lysegul. Brystets Sider og Svingkøllerne gule. Benene brungule, meget tynde. Vingerne svagt brungullige. Vingelængde 5—6 mm.

Arten er funden ved Funder, Aarhus, Mols, Grejsdalen, Jelling, Nørholm; Bogø. Maj—August.

Den er kendt fra Tyskland, Holland, Belgien, England og vil sikkert vise sig at være langt mere udbredt end hidtil antaget, da den sikkert tidligere er bleven forvekslet med andre Arter.

8. *E. fuscipennis* Meig. Hovedet mørkegraa, med en hvidlig Rand langs de store, sorte Øjne. Følehornene og Palperne brunsorte. Thorax brunsort, graadugget og med en bred, glinsende Midtstribe. Bagkroppen matglinsende, brunsort. Brystets Sider skifergraa. Svingkøllerne brune, med hvidgulligt Hoved. Benene begbrune, Laarenes Basis dog lysere brunlig. Vingerne røgfarget brunlige. Radialcellen tydeligt længere end Mediancellen. Vingelængde 6 mm.

Arten er meget almindelig over hele Landet. Maj—September.

Den er almindelig og udbredt over hele Europa.

9. *E. trivialis* Meig. Hovedet mørk graabrunt. Følehornene og Palperne brunsorte. Thorax graabrunligt til rustbrunligt, med en bred glinsende Midtstribe. Bagkroppen graabrunlig, kraftigt haaret; Hypopygiet rustrødt. Brystets Sider graa. Svingkøllerne hvidliggule. Benene kraftige, mørkebrune, Laar og Skinneben med sort Spids, Laarenes Basis brungul. Vingeribberne kraftige, brunsorte. Diskcellen er lukket. Vingelængde 6—6 $\frac{1}{2}$ mm.

Ligesom foregaaende Art er denne ogsaa meget almindelig. Maj—September.

Den er udbredt og almindelig over hele Europa.

5. *Cheilotrichia* Rossi.

Smaa Arter. Vingens Ribbenet i det væsentligste som hos *Ilisia*. Den subcostale Tværribbe ligger ved Spidsen af Sc. Diskcellen er lukket. Vingerne er haarede langs Ribberne, og særlig er Vingens Bagkant haaret. M_1 er ikke forket,

Her fra Landet kendes kun een Art.

C. imbuta Wied. (Fig. 52). Lysegul Art. Hovedet lysegult. Øjnene meget store, sorte. Palperne og Følehornenes Basalled mørkebrune. Følehornene lysebrune i Spidsen. Thorax svagt glinsende, bleggult. Bagkroppen, Brystets Sider og Svingkøllerne lysegule. Benene lysegule; Laarene med mørkebrun Spids; Skinnebenene med mørkebrun Basis og Spids; Tarsalledene med mørkebrun Spids. Vingene lysegule. Vingelængde 5—5½ mm.

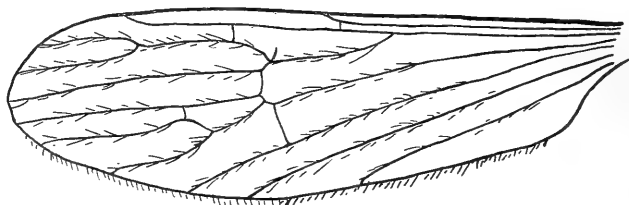


Fig. 52. Vingé af *Cheilotrichia imbuta*.

Denne sirlige og let kendelige lille Art er kun funden i enkelte Eksemplarer: Charlottenlund; Silkeborg, Funder; Bogø. Maj—August.

Den kendes fra hele Europa.

6. *Trimicra* O. S.

Middelstore, mørktfarvede, kraftige Arter. Roden af R_s ligger inden for den subcostale Tværribbe. Diskcellen er lukket. 2. A lige og ret kort, den munder i Vingens Bagkant inden for den subcostale Tværribbe. M_1 er ikke forket.

Her fra Landet kendes een Art.

T. pilipes Fabr. (Fig. 53). Kraftig Art. Hovedet mørkebrunt, med en sort Midtlinie. Palperne brunsorte. Følehornene brunsorte, Basalledene som oftest lysere

brune. Thorax mørk rustbrunligt, med tre brunsorte Længdestriber. Bagkroppen brunsort, de enkelte Segmenter brungule langs Siderne og Bagkanten. Hypopygiet glinsende brunrødt. Brystets Sider mørk brungullige. Svingkøllerne mørkebrune. Benene mørkebrune. Laarene kølleformet fortykkede i Spidsen og med en sort Ring nær Spidsen. Tarsler, Skinneben samt den yderste Del af Laarene tæt besat med forholdsvis lange udstaaende Haar. Vingerne brune; alle Tværribberne samt Cu_2 brunskyggede. Diskcellen er lukket. Vingelængde 9—13 mm.

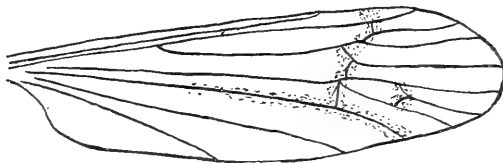


Fig. 53. Vinge af *Trimicra pilipes*. (Delvis efter v. d. Wulp).

Hidtil er denne interessante Art kun funden sparsomt; dette skyldes maaske, at den efter al Sandsynlighed flyver om Aftenen. Den er funden paa Amager; ved Næsgaard paa Falster samt ved Silkeborg. Maj—September.

Arten er Kosmopolit.

7. *Chionea* Dalm.

Smaa brungule til brunsorte, vingeløse, edderkoplignende Arter. Svingkøllerne korte. Hovedet næsten kugleformet. Følehornene 6—16-ledede.

Fra Europa kendes der fire Arter, hvoraf een ogsaa er funden her i Landet.

C. araneoides Dalm. Brungul Art. Hovedet brunt, med to store, runde, sorte Øjne. Følehornene brunsorte, de to første Led store og kraftige. De tre første Led lige saa lange som de følgende; de yderste Led forsynede

med lange Haar. Thorax brunt. Bagkroppen mørkebrun; Hypopygiet kraftigt udviklet, med to lange, krumme Tænder. Svingkøllerne lysebrune, korte og tykke, svagt lancetformede. Benene er lysebrune, kraftige, særlig er Laarene tykke; Benene er kraftigt haarede.

Af denne ejendommelige Art er der hidtil kun funden nogle faa Eksemplarer i Valby. Den kan træffes i Vintermaanederne og skal paa varme Vinterdage kunne findes løbende paa Sneen.

Det er en mellem- og nordeuropæisk Art, som ogsaa er funden i Sibirien.

8. *Helobia* St. Farg.

(*Symplecta* Meig.)

Af denne Slægt kendes her fra Landet en Art, som er let kendelig paa den ekstra Tværribbe, der findes mellem R_2 og R_3 ; den subcostale Tværribbe ligger udenfor Roden af R_s , og 2. A er s-formet krummet. Diskcellen dannes ved en Tværribbe mellem M_{1+2} og M_{3+4} .

H. hybrida Meig. (*punctipennis* Meig.) (Fig. 54). Hovedet lysegraat, med mørkebrunt Midtparti. Palperne

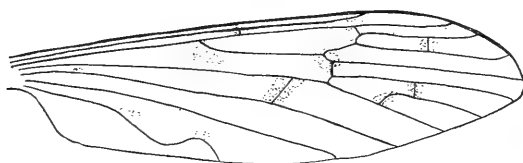


Fig. 54. Vinge af *Helobia hybrida*.

og Følehornene er brunsorte. Thorax graagulligt, med tre sorte Længdestriber; langs Siderne og fortil med en lysegul Stribe. Bagkroppen sortegraa; Hypopygiet brungult. Brystets Sider mørkebrune til brungule, graaduggede. Svingkøllerne lange, Skaftet er hvidgult, Hovedet sort.

Benene er brunsorte, Laarene dog noget lysere brune. Vingerne graalig klare, med kraftige, brunsorte Ribber; alle Tværribberne er brunskyggede, og ved Roden af Rs findes en stor Plet, ligesom der ogsaa er Pletter langs 2. A. Vingelængde 6—9 mm.

Denne Art findes sikkert udbredt over hele Landet, men den synes ikke at være almindelig. Maj—Oktober.

Arten er Kosmopolit.

9. *Symplectomorpha* Mik.

Ligner meget foregaaende Slægt, fra hvilken den dog let adskilles. Mellem R_2 og R_3 er der ingen Tværribbe; den subcostale Tværribbe ligger nær ved Roden af Rs. Diskcellen dannes ved en Tværribbe mellem M_{2+3} og Cu_1 .

Her fra Landet kendes een Art.

S. stictica Meig. (similis Schum.) (Fig. 55). Ligner foregaaende Art en Del, men er mere brungullig end denne. Hovedet er mørkegraat, med en sort Midtstribe.

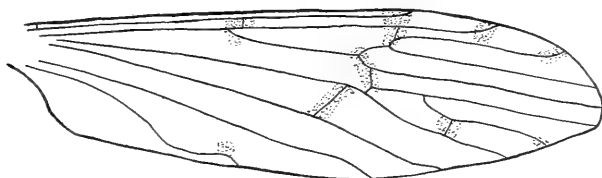


Fig. 55. Vinge af *Symplectomorpha stictica*.

Palperne er brunsorte. Følehornenes to første Led er brunsorte, de følgende mere eller mindre lysebrune. Thorax er brungulligt og med tre brede, sammenflydende, brungraa Længdestriber, i Midten findes en smal brunsort Længdestribe, Sidestriberne er mere udviskede. Bagkroppen er brunsort, med gulbrune Sidestriber. Hypopygiet brungult. Brystets Sider varierer en Del i Farve, fra lyse-

gule med faa mørkebrune Pletter til helt mørkebrune. Svingkøllerne graagullige, med sort Hoved. Benene er brungule, Laarene med en mørkebrun Ring nær Spidsen. Vingerne med gulbrunligt Anstrøg. Tværribberne brunskyggede. Vingelængde 5—8 mm.

Denne Art er sikkert ret almindelig over hele Landet i Maj—September.

Den er udbredt over hele Europa.

10. *Gonomyia* Meig.

Smaa til mellemstore Arter, der som oftest er brune til brunsorte, med svovlgule Partier. Den sub-

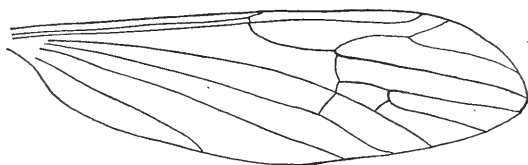


Fig. 56. Vinge af *Gonomyia tenella*.

costale Tværribbe ligger lige ved Spidsen af Sc_1 . R_s udspringer som oftest i Nærheden af Sc_2 . Radialtværribben mangler, undertiden er R_2 saa kort, at den ligner en Tværribbe. Diskcellen kan baade være lukket og aaben.

Oversigt over Arterne.

- | | |
|---|-------------------------|
| 1. Vingerne plettete..... | 1. sexguttata. |
| - Vingerne ikke plettete | 2. |
| 2. Diskcellen er aaben | 2. lateralis. |
| - Diskcellen er lukket | 3. |
| 3. Ensfarvet gulbrun Art..... | 6. laeta. |
| - Arten er ikke ensfarvet gulbrun | 4. |
| 4. Diskcellen dobbelt saa lang som bred | 5. recta. |
| - Diskcellen ikke dobbelt saa lang som bred ... | |
| | 3. tenella, 4. dentata. |

1. *G. (Ptilostena) sexguttata* Dale. ♀. Hovedet lyst skifergraat, med mørkebrunlig Midtstribe. Palperne brunsorte. Følehornene mørkebrune. Thorax skifergraat, med fire mørkebrune Længdestriber. Bagkroppen mørkebrun; Bagkanten af de enkelte Segmenter med en smal, hvidlig Stribe. Brystets Sider graaduggede, hvidliggule, med mange mørkebrune Pletter. Svingkøllerne lange, hvidlige, med sort Hoved. Benene lange og tynde, lysebrune; Laar og Skinneben med mørkebrun Spids. Vingerne klare, med kraftige, mørkebrune Ribber og mørkebrune Pletter, Tværribberne er brunskyggede. Diskcellen er aaben; bdc ligger langt foran Diskcellens Basis. R_2 og R_3 stærkt opadbuede i Spidsen. Vingelængde $6\frac{1}{2}$ mm.

Af denne særdeles smukke lille Art er der her fra Landet kun kendt 1 ♀, den er funden af Stæger, og Eksemplaret findes paa Zoologisk Museum; Findested og Dato er ikke angivet.

Det synes at være en sjælden Art; den er funden sporadisk over en stor Del af Europa, dog er den ikke kendt fra Norge, Sverrig og Finland.

2. *G. lateralis* Macq. (Fig. 57). Robust sort Art. Hovedet mørkegraat, gult imellem Følehornene. Palperne

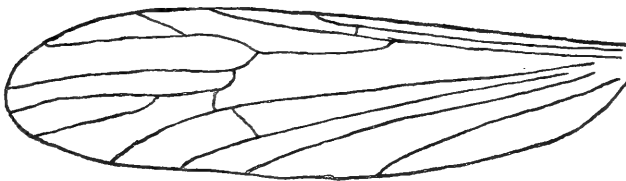


Fig. 57. Vinge af *Gonomyia lateralis*. (Efter de Meijere).

og Følehornene er sorte. Thorax sortglinsende, fortil kantet med gult fra Vingerod til Vingerod. Bagkroppen glinsende sortebrun. Hypopygiet sort. Brystets Sider sortglinsende, med en bred svovlgul Længdestribe. Svingkøllerne graasorte. Benene kraftige, brunsorte. Vingerne svagt røgfavede, med mørkebrune Ribber. Diskcellen er aaben. Vingelængde 6—7 mm.

Ved Silistria ved Aarhus er der funden nogle enkelte Eksemplarer af denne Art. Juni.

Den kendes fra Mellemeuropa og England.

3. *G. tenella* Meig. (Fig. 56; 58). Hovedet mørkegraat. Palperne og Følehornene sortebrune. Thorax mat brungraat. Bagkroppen mørkebrun til brunsort, langs Siderne med en svovlgul Stribe. Hypopygiet rødbrunligt. Brystets Sider svovlgule, med uregelmæssige brune Pletter. Svingkøllerne lange, graagullige. Benene lange og tynde, mørkebrune. Vingerne klare, med brune Ribber. Diskcellen er lukket. Vingelængde 5—6 mm.

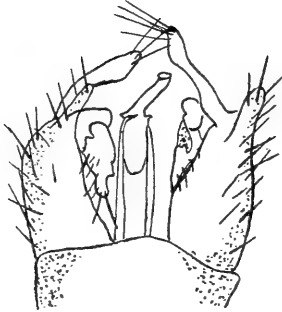


Fig. 58. Hypopyg af *G. tenella*.
(Efter de Meijere).

Arten er almindelig i Juni—August.

Den er udbredt og almindelig over hele Europa.

4. *G. dentata* de Meij. (Fig. 59). Ligner foregaaende Art meget og lader sig kun adskille fra den ved at undersøge Hypopygiet; her vil man lægge Mærke til, at det yderste Led er forsynet med en Tand.

Den er funden ved Esbjerg og Karup.

Iøvrigt er den kendt fra Holland, Belgien og England.

5. *G. recta* Tonn. (Fig. 60). Ligner begge de to foregaaende Arter. Denne er dog noget større. Thorax mere ensfarvet, mat brunligt. Vingerne større og bredere. Vingelængde 7—8 mm.

Denne Art er funden ved Jelling den 5. Juni. Den er kendt fra Belgien og England.



Fig. 59. Hypopyg af *G. dentata*.
(Efter de Meijere).

6. *G. (Rhabdomastix) laeta* Løw. Gulbrun Art. Hovedet gulbrunt til lysegult. Palperne brunsorte. Følehornene mørkebrune, dog er første Led gult. Thorax brungult, matglinsende. Bagkroppen glinsende brungul, Hypopygiet af samme Farve. Brystets Sider lyse, svovlgule. Svingkøllerne korte, brungule. Benene brungule. Vingerne klare, med blegbrune Ribber. R_2 er meget kort og ligner en Tværribbe. Diskcellen er lukket; bdc ligger under Midten af Diskcellen. Vingelængde 7—8 mm.

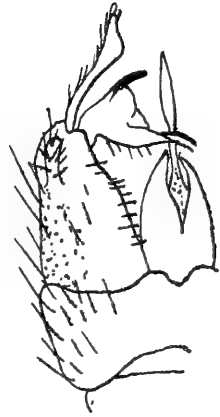


Fig. 60. Hypopyg af *G. recta*. (Efter Tonnoir).

Arten er sjælden, hidtil er den her fra Landet kun kendt fra Grejsdalen, Varde, Aarhus og Ejstrup. Juni.

Den er kendt fra det nordvestlige Europa og England, men synes ikke at være almindelig.

11. *Empeda* O. S.

Smaa Arter. Vingerne klare. Diskcellen kan baade være lukket og aaben. Ribbenettet stemmer i det væsentligste overens med Erioptera, men 2. A er kort og lige.

Der er funden to Arter her i Landet.

Oversigt over Arterne.

Straagul Art.....	1. flava.
Graa Art	2. nubila.

1. *E. flava* Schum. (Fig. 61). Hovedet lysegult. Øjnene sorte. Palperne og Følehornene brunlige. Følehornenes to første Led meget stærkt fortykkede, hos ♂ bærer 3.—7. Led hvert et meget langt Haar. Thorax blegt okker-gult. Bagkroppen bleg gulbrunlig. Hypopygiet med nogle

meget kraftige sorte Vedhæng. Brystets Sider og Svingkøllerne lysegule. Benene tynde, brungullige. Vingerne klare, med gule Ribber. Diskcellen som oftest lukket. Vingelængde 5 mm.

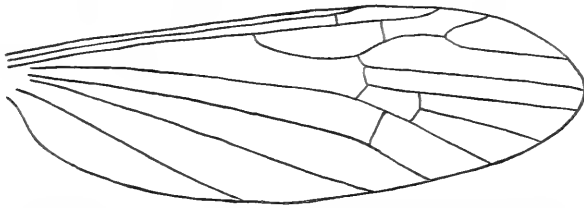


Fig. 61. Vinge af *Empeda flava*.

I Grejsdalen er Arten funden talrig, tillige er den funden ved Aarhus. Juni—Juli.

Den er udbredt over Mellem- og Nordeuropa.

2. *E. nubila* Schum. (Fig. 62). Hovedet skifergraat. Palperne og Følehornene mørkebrune. Følehornene forsynede med enkelte meget lange Haar; 2. Led stærkt for-

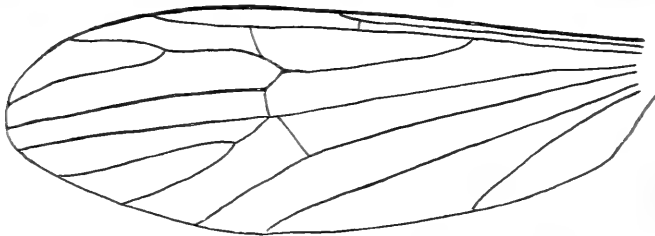


Fig. 62. Vinge af *Empeda nubila*.

tykket. Thorax mørkegraat, med utydelige Længdestriber. Scutellum gulbrunligt. Bagkroppen mørkebrun; Hypopygiet brungult. Brystets Sider mørkt brungule, graadugede. Svingkøllerne gulgraa. Benene mørkt brungule. Vingerne klare, med brunlige Ribber. Diskcellen aaben. Vingelængde 5 mm.

Arten er funden ved Silkeborg, Tvilum, Grejsdal, Jelling, Skamling, Esbjerg, Aabenraa. Juni—August.

Den er udbredt over Størstedelen af Europa.

12. *Lipsothrix* Løw.

Middelstore Arter. Den subcostale Tværribbe ligger ved Spidsen af Sc. Radialtværribben ligger ved Spidsen af R_1 ; R_s er meget lang. Diskcellen er lukket. M_1 er ikke forket.

Fra Europa kendes to Arter, hvoraf den ene ogsaa er funden her i Landet.

L. remota Walk. (Fig. 63). Gulbrunlig Art. Hovedet mørk brungult. Palperne mørkebrune. Følehornene gulbrune, mod Spidsen mørkere end ved Roden. Thorax

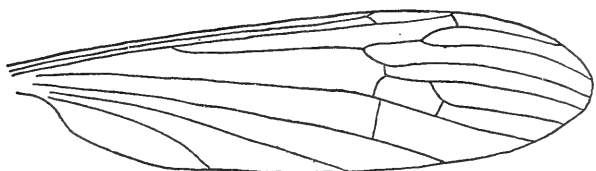


Fig. 63. Vinge af *Lipsothrix remota*.

glinsende brungult til lysere gult. Bagkroppen brungul, de sidste Segmenter er undertiden sorte. Hypopygiet mørkebrunt. Svingkøllerne lange, hvidgule. Brystets Sider glinsende gule til brungule. Benene brungule, Spidsen af Laarene samt Basis og Spidsen af Skinnebenene med en sort Ring; undertiden mangler denne dog, og Benene er da ensfarvede. Vingerne er klare, med kraftige brune Ribber. Vingelængde 9—10 mm.

Denne interessante Art er funden ved Silkeborg, Aarhus, Vilhelmsborg, Grejsdal, Jelling og Aabenraa. Maj—August.

Den er udbredt over Mellem- og Nordeuropa.

13. *Crypteria* Bergr.

Smaa Arter. Vingerne forholdsvis brede. Subcostaltværribben ligger ved Spidsen af Sc; R_s

stærkt nedadbuget; Radialtværribben kan undertiden mangle. M_1 er forket; 2. A er lang og lige. Diskcellen er lukket.

Her fra Landet kendes een Art.

C. limnophiloides Bergr. (Fig. 64). Hovedet er mørkegraat. Palperne sorte. Følehornene brunsorte, korte. Thorax brungraat. Bagkroppen mørkebrun til brungraa.

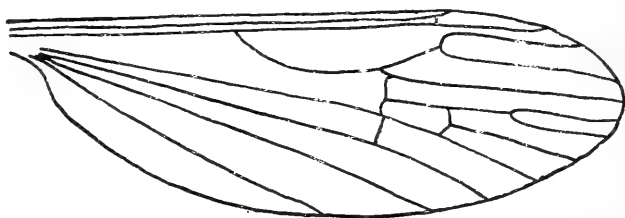


Fig. 64. Vinge af *Crypteria limnophiloides*. (Efter Bergroth).

Hypopygiet kraftigt, mørkebrunt. Svingkøllerne lange, graalige. Brystets Sider brungule til graabrunlige. Benene mørkebrune. Vingerne hyaline, med kraftige mørkebrune Ribber. Vingelængde 6—7 mm.

Det er en sjælden Art; ved Silkeborg er der funden 1 ♂ og 2 ♀. September—Oktober.

Arten kendes fra Finland, Sverrig og England.

4. *Limnophilini*.

Følehornene 16-ledede. Rs forket, saa R_2 og R_3 naar Vingeranden som to selvstændige Ribber. M_1 er som oftest forket, kun i ganske faa Tilfælde er den sammensmeltet med M_2 . Diskcellen er i Almindelighed lukket, kun hos faa Arter er den aaben. Radialtværribben findes, og dens Beliggenhed afgiver undertiden gode Artskendemærker. Skinnebenene bærer kraftige Sporer.

Oversigt over Slægterne.

1. Vingefladen, særlig mod Spidsen tydelig haaret
..... 1. *Adelphomyia*.
- Vingefladen er ikke haaret..... 2.
2. Mellem Sc og C findes en ekstra Tværribbe .
..... 2. *Epiphragma*.
- Denne Tværribbe mangler..... 3.
3. Foruden bdc findes der en Tværribbe mellem
Cubitus og Media..... 4.
- Denne Tværribbe mangler..... 5.
4. Følehornene (♂) lange, de enkelte Led aflang
ovale..... 3. *Idioptera*.
- Følehornene (♂) korte, de enkelte Led mere
rundagtige..... 4. *Ephelia*.
5. Benene tykke og tæt haarede, stor robust Art
..... 6. *Eutonia*.
- Benene ikke særlig tykke, Arterne smaa eller
middelstore..... 6.
6. Vingerne brunplettede..... 5. *Poecilostola*.
- Vingerne klare, eller med skyggede Tværribber
..... 7. *Limnophila*.

1. *Adelphomyia* Bergr.

Meget smaa Arter. Ribbenettet stemmer i det væsentligste overens med Arterne hos Slægten *Limnophila*; M_1 er forket. Hos nærværende Slægt er ikke alene Vingerribberne, men ogsaa selve Vingefladen — særlig mod Spidsen — besat med stive Haar.

Her fra Landet kendes een Art.

A. senilis Hal. (= *Gonomyiella furcata* Ktze.). (Fig. 65). Hovedet graabrunt. Palperne brunsorte. Følehornene brunsorte, stærkt haarede. Thorax glinsende brunsort, med to undertiden utydelige, brede, mørke Midtstriber og svagere Siderstriber. Bagkroppen glinsende sortebrun. Hypopygiet gult. Brystets Sider som oftest brungule, undertiden med mørkebrune Pletter. Svingkøllerne hvidgule med graasort Hoved. Hofterne lyse, brungullige.

Benene forholdsvis lange og tynde, mørkebrune; Tarserne sorte. Vingerne graalige; særlig mod Spidsen stærkt haarede paa Vingefluden; desuden er Vingens Bagkant besat med lange Haar. Pterostigma tydeligt. Radialtværribben mangler; M_1 med meget kort Fork. Vingelængde 6 mm.

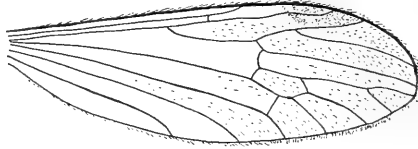


Fig. 65. Vinge af *Adelphomyia senilis*.

Denne sirlige, lille Art varierer en Del. Saaledes kan det undertiden være ret vanskeligt uden stærk Forstørrelse at opdage den til Tider meget lille Spore paa Skinnebenet. Hovedformen er forholdsvis robust, hvorimod den ikke sjældne Varietet *fuscula* Løw er spinklere, Vingerne smallere, 5 mm lange; af denne Varietet forekommer en Form, *nielseni* Ktze., hvor M_1 er uforket. Man vil dog altid kunne kende Arten paa den haarede Vingeflade i Forbindelse med Vingens Ribbenet.

Denne Art er sikkert ret almindelig over hele Landet. Den træffes paa fugtige, skyggefulde Lokalteter fra Juni til Begyndelsen af September.

Den er udbredt over Mellem-, Vest- og Nordeuropa.

2. *Epiphragma* O. S.

Ribbenettet er til Dels som hos *Limnophila*, men hos nærværende Slægt findes tillige en karakteristisk ekstra Tværribbe mellem C og Sc (Fig. 66). Skinnebenene er forsynede med meget kraftige Sporer.

Her fra Landet kendes een Art.

E. ocellaris L. (Fig. 66). Hovedet fortil gyldenbrunt, ellers mørkebrunt. 1. og 2. Følehornsled brunsorte, de øvrige lysegule og forsynede med lange Haar. Thorax mørk

brungult med to brede parallelle Midtstriber og utydelige Siderstriber. Bagkroppen mørk brungul, med sorte Siderstriber. Bugsiden oftest lysere end Rygsiden. Brystets Sider brungule, med mørkebrune Pletter; tillige er de graaduggede og med silkeagtigt Skær. Svingkøllerne med brungult Skaft, Hovedet mørkebrunt, med lysebrun Spids.

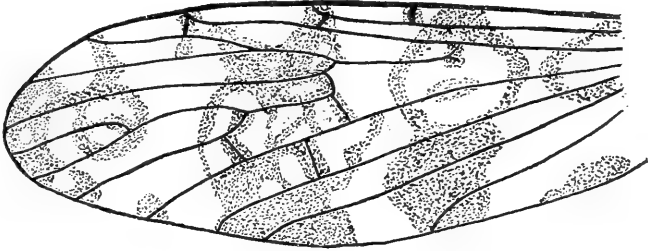


Fig. 66. Vinge af *Epiphragma ocellaris*.

Hofterne lyst brungule. Benene ret robuste, lysebrune, Tarserne mørkere; Laarene med to mørkebrune Ringe. Vingerne lysebrune med flere ringformede, mørkebrune Pletter. Vingelængde 12—13 mm.

Arten er kendt fra Jylland og Øerne og vil sikkert vise sig at være almindelig. Den flyver i Maj—August.

Foruden at være kendt fra Størstedelen af Europa, kendes den ogsaa fra Nordamerika.

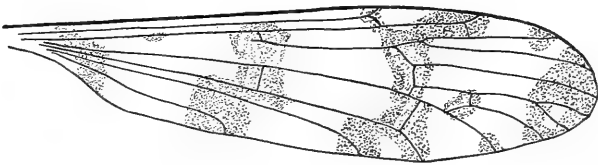


Fig. 67. Vinge af *Idioptera fasciata*.

3. *Idioptera* Macq.

Vingerne er smalle. Ribbenettet (Fig. 67) i det væsentligste som hos *Limnophila*, men karakteriseres særlig derved, at der mellem *Cubitus* og

Media findes en Tværribbe. Hannernes Følehorn lange og de enkelte Led tæt besat med korte Haar. Skinnebenene med kraftige Sporer.

De fra Europa kendte tre Arter er ogsaa fundne her i Landet.

Oversigt over Arterne.

- | | |
|--|-----------------|
| 1. Vingerne med rødbrune Tværbaand | 2. |
| - Vingerne kun med tre mørke Punkter langs Forkanten og skyggede Tværribber..... | |
| | 3. trimaculata. |
| 2. Laarene gule med brun Spids. Vingerne hos ♀ helt udviklede..... | 1. fasciata. |
| - Laarene mørkebrune med gul Basis. Vingerne hos ♀ rudimentære | 2. pulchella. |

1. *I. fasciata* L. (Fig. 67). Hovedet brungraat. Palperne brunsorte. Følehornene mørkebrune; 1. og 2. Led korte, de følgende meget stærkt forlængede, tæt besat med korte Haar, saa de kan kaldes laadne, desuden forsynet med faa stive Børster; iøvrigt er Følehornene hos ♂ meget lange, saa de naar længere end til Vingeroden. Hos ♀ er Følehornene af sædvanlig Længde, de enkelte Led korte og buttet ovale. Thorax skifergraat, med en bred rødbrunlig Midtstribe og undertiden med utydelige Sidestriber. Bagkroppen glinsende lysebrun, de enkelte Segmenter med mørkebrune Kanter. Brystets Sider skifergraa. Svingkøllerne brungule med sort Hoved. Hofterne lyse, gulbrune, undertiden graalige. Benene brungule; Tarserne sorte. Laar og Skinneben med en bred sort Ring ved Spidsen. Vingerne smalle; hvidgraa med rødbrunlige Tværbaand, og i Spidsen med en stor rødbrunlig Plet. Vingelængde 9—10 mm.

Det er ikke nogen almindelig Art, men den kendes dog fra en Del Lokalteter: Silkeborg, Emborg, Dannerhøj, Allerup Bakker, Astrup—Ryom, Sortbæk, Lerkenfeld, Ø. Løgum. Den flyver i Maj—Juli.

Foruden at være kendt fra Størstedelen af Europa, forekommer denne Art sandsynligvis ogsaa i Nordamerika.

2. *I. pulchella* Meig. Ligner foregaaende Art meget. Hovedet graabrunt. Palperne brunsorte. Følehornene mørkebrune, haarede og stærkt forlængede, men dog ikke saa lange som hos foregaaende Art. Thorax skifergraa, med en bred rødbrunlig Midtstribе og til Tider utydelige Sidestriber. Bagkroppen glinsende rødbrunlig med sortkantede Segmenter. Svingkøllerne lysebrune, med sort Hoved. Brystets Sider mørke skifergraa. Hofterne brungule, undertiden graaduggede. Benene mørkebrune, kun Basis af Laarene er lysebrun. Vingerne hos ♂ i det væsentligste som hos foregaaende Art, dog er de rødbrunlige Tværbaand hos nærværende Art mere opløste i Pletter. Vingelængde 7 mm. Hos ♀ er Vingerne rudimentære, og Følehornene er korte, Leddene næsten kugleformede.

Det synes at være en sjælden Art; den er funden ved Silkeborg, Balle, Sminge, Emborg, Ø. Løgum; Suserup. Maj—September.

Den er iøvrigt kendt fra Skandinavien, England samt Mellem- og Vesteuropa.

3. *I. trimaculata* Zett. Hovedet mørkebrunt, graadugget. Palperne brunsorte. Følehornene brunsorte, hos ♂ laadne og lange, men ikke saa stærkt forlængede som hos de to foregaaende Arter. Thorax brunsort, graapudret. Bagkroppen glinsende lysebrun, Segmenterne kantede med en mørkebrun Stribe. Svingkøllerne hvidgule. Hofterne lyst gulbrune. Benene lysebrune. Laar og Skinneben med en bred sort Ring ved Spidsen. Tarserne mørkebrune. Vingerne graaagtige, svagt gullige, bredere end hos de to foregaaende Arter. Foruden det store og distincte Pterostigma, findes der langs Forkanten en mørk Plet ved den subcostale Tværribbe og en Plet ved Roden af Rs, tillige er alle Tværribberne brunskyggede. Vingelængde 8 mm.

Arten er funden ved Allerup Bakker, Silkeborg, Funder, Bangsbo, Hadsten. Den flyver fra Maj til først i Juli.

Det er en nordeuropæisk Art, som forekommer sporadisk.

4. *Ephelia* Schin.

Smaa til mellemstore Arter med stærkt plettete og oftest meget brede Vinger. Ribbenettet i det væsentligste som hos foregaaende Slægt, idet der ogsaa her findes en Tværribbe mellem Cubitus og Media. Følehornene forholdsvis korte og med svag Behaaring.

Her fra Landet kendes 2 Arter.

Oversigt over Arterne.

Vingerne stærkt plettete. Vingelængden i Almindelighed over 7 mm 1. *marmorata*.
 Vingerne kun med faa Pletter og skyggede Tværribber. Vingelængde ikke over 7 mm..
 2. *verralli*.

1. *E. marmorata* Meig. (Fig. 68a—d). Hovedet mørkegraat med en mørkebrun Plet. Palperne sorte. 1. og 2.

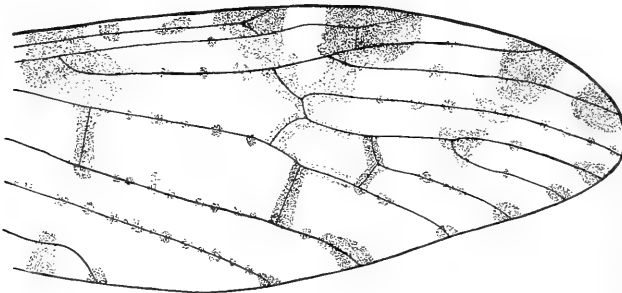


Fig. 68. Vinge af *Ephelia marmorata*: a. Hovedformen.

Følehornsled sorte, de øvrige varierer en Del i Farve fra lyst brungule til mørkebrune; de enkelte Led ovale, besat med lange Haar. Thorax skifergraat med to brede parallelle brune Midtstriber og ved hver Side med en bred V-formet Tegning. Undertiden kan Striberne være opløst

i Pletter, eller der er kun ganske smalle Striber. Bagkroppen mørkebrun. Brystets Sider mørkebrune, graaduggede. Svingkøllerne hvidgule til brungule med sort Hoved. Hofterne brungule til mørkebrune. Benene lange og tynde, brungule og med en sort Ring ved Spidsen af Laar og Skinneben. Tarserne mørkebrune. Vingerne meget brede; hos den typiske Form er Vingerne ofte næsten helt brune, idet de brune Pletter langs Ribberne breder sig over næsten hele Vingefladen, særlig mærkes de mange smaa Pletter langs Længderibberne. Vingelængden er meget variabel, fra 7—12 mm.

Denne i Farve og Vingetegning saa stærkt varierende Art har givet Anledning til, at der efterhaanden er bleven beskrevet en Del Arter, som viser sig at være Varieteter af *E. marmorata*.

Fælles for den typiske Form og Varieteterne er den brede Vingeform og det ensartede Hypopyg.

Var. submarmorata Verr. Ofte lidt mindre end den typiske *marmorata*. De smaa Pletter langs Længderibberne oftest stærkt reducerede; i Almindelighed smelter de sammen til store mørke Pletter, hvorved der opstaar hyaline Tværbaand eller andre ejendommelige Vingeteg-

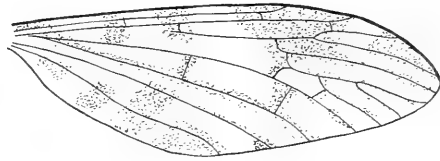


Fig. 68: b. var. *submarmorata*
(delvis efter de Meijere).

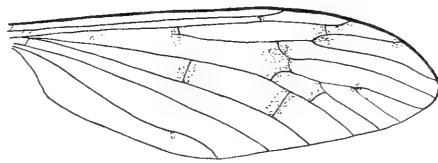


Fig. 68: c. var. *spoliata*.

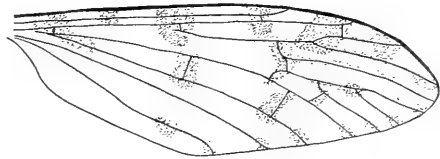


Fig. 68: d. var. *mundata*.

ninger. Undertiden indskrænkes de mørke Skygninger stærkt, hvorved der bliver jævne Overgange til:

var. *spoliata* Løw. Her er Pletterne næsten fuldstændig forsvundne; kun Tværribberne er skyggede, desuden findes der Pletter f. Eks. ved Roden af Rs og ved Spidsen af R_1 , ligesom Pterostigma er brunt. Vingerne er hvidagtige.

Var. *mundata* Løw har en karakteristisk, kraftig Vingetegning med 5—6 ret store Pletter langs Forkanten, alle Tværribberne er brunskyggede; ved Spidsen af hver af Længderibberne — med Undtagelse af R_{4+5} — er der en mørk Plet, og nær Spidsen af 2. A en stor Plet. Der findes ingen smaa Pletter langs Længderibberne.

Denne ejendommelige Art er udbredt over hele Landet og er ikke sjælden; de forskellige Varieteter er lokalt begrænsede, men forekommer ofte sammen med den typiske Form. Den træffes hele Sommeren igennem paa fugtige og skyggefulde Lokaliteter, fra sidst i Maj til sidst i August.

Arten er udbredt over næsten hele Europa.

2. E. *verralli* Bergr. Lille Art. Hovedet askegraat. Palperne brunsorte. Følehornene brunsorte, de yderste Led svagt ovale, de nederste mere rundagtige. Thorax askegraat, brunagtigt, med to undertiden utydelige Længdestriber. Bagkroppen brunsort, Hypopygiet brungult. Svingkøllerne hvidgule med sort Hoved. Brystets Sider skifergraa. Hofterne brungule. Benene brungule; Laar og Skinneben med en sort Ring ved Spidsen. Tarserne brunsorte. Vingerne smalle, graalige, med 6—7 mørke Pletter langs Forkanten. Tværribberne er brunskyggede, og tillige er der en mørk Plet ved Spidsen af hver af Længderibberne, dog med Undtagelse af R_{4+5} . Vingetegningen ligner i det hele taget meget Vingen hos E. *marmorata* var. *mundata*, med hvilken den dog ikke kan forveksles.

Det er en meget sjælden Art; her i Landet er den funden ved Vorsaa i Maj Maaned.

Den kendes iøvrigt fra England og Holland.

5. *Poecilostola* Schin.

Ret store Arter med graa og bruntfarvede Vinger. Ribbenettet til Dels som hos *Limnophila*; Radialtværribben er ofte meget utydelig.

Fra Europa kendes fire Arter, hvoraf de tre ogsaa er fundne her i Landet.

Oversigt over Arterne.

1. Benene lyse, brungule, med en sort Ring ved Spidsen 2.
- Benene mørkebrune, kun Laarenes Basis er lysebrun 3. *punctata*.
2. Vingerne med store brune Pletter langs Forkanten 1. *pictipennis*.
- Vingerne ensfarvede, uden store brune Pletter langs Forkanten 2. *angustipennis*.

1. *P. pictipennis* Meig. Hovedet langagtigt, graat, undertiden med brunligt Anstrøg. Palperne brunsorte. Følehornene korte, 1. og 2. Led sorte, 1. Led meget langt; 3. og følgende Led mørkebrune, forsynede med lange, fine Haar. Thorax skifergraat med mørkebrune Længdestriber. Undertiden kan Længdestriberne dog mangle, eller ogsaa kan de være opløst i Pletter. Bagkroppen mørk rødbrunlig, til Tider svagt graadugget. Brystets Sider graaduggede, brungule, med mørkebrune Pletter. Svingkøllerne brungule med sort Hoved. Hofterne lyst brungule, Benene af samme Farve; Laar, Skinneben og de første Tarsalled med en sort Ring ved Spidsen. Vingerne smalle, hvidagtige til brungule, med 5—6 store brune Pletter, tillige er hele Vingefluden oversaaet med smaa brune Pletter. Vingelængde 11 mm.

Arten er funden ved Silkeborg, Sinding, Astrup—Ryom og Suserup, København. Den træffes paa Enge i Juni—Juli.

Den kendes fra hele Europa.

2. *P. angustipennis* Meig. Ligner foregaaende Art overordentlig meget og er maaske kun en Varietet af denne.

Kun Vingerne viser Forskellen, idet de hos nærværende Art mangler de store brune Pletter langs Forkanten, men er som hos foregaaende oversaaet med smaa brune Pletter paa Vingefladsen. Vingerne synes ogsaa at være noget smallere.

Den forekommer paa lignende Lokalteter som foregaaende Art fra Juni til først i August.

Ligesom *pictipennis* kendes den fra Størstedelen af Europa.

3. *P. punctata* Schrank. (Fig. 69). Hovedet brungraat. Palperne sorte. Følehornene sorte, forsynede med Haar.

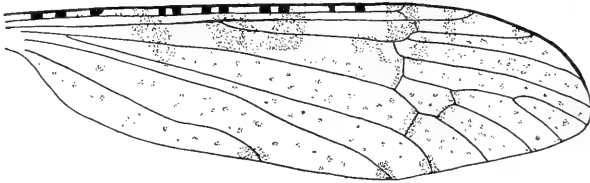


Fig. 69. Vinge af *Poecilostola punctata*.

Thorax brungraat til skifergraat, med to rødbrune Midstribes og korte Sidestribes. Bagkroppen mørkebrun til skifergraa, de enkelte Segmenter med fire korte, sortglinsende Streger; to nær Forkanten og en ved hver Side af Bagkanten; Bagkanten er mørkebrun. Brystets Sider og Hofterne skifergraa. Svingkøllerne hvidgullige. Benene lange, mørkebrune, Laarenes Basis lysebrun; Tarserne brunsorte. Vingerne bredere end hos de to foregaaende Arter. Vingetegningen varierer meget, men som oftest findes der 5—6 store brune Pletter langs Vingens Forkant; Tværribberne er brunskyggede, og Vingefladsen er oversaaet med smaa brune Pletter. De store Pletter kan mangle, og Antallet af de smaa kan være stærkt reduceret, de der findes er blegbrune. Vingerne blive derved klare og har da en hvidlig, hindeagtig Farve, med kraftige, brune Ribber. Vingelængde 12—15¹/₂ mm.

Det er den almindeligste Art af denne Slægt; den træffes paa Enge og i Krat i Maj—Juli.

Som de to foregaaende Arter er den kendt fra hele Europa.

6. *Eutonia* v. d. Wulp.

Til denne Slægt hører kun een meget stor Art.

E. barbipes Meig. (Fig. 70). Er en stor og robust Art, som altid vil være let at kende fra de nærstaaende Slægters Arter. Hovedet rødbrunligt. Palperne mørkebrune

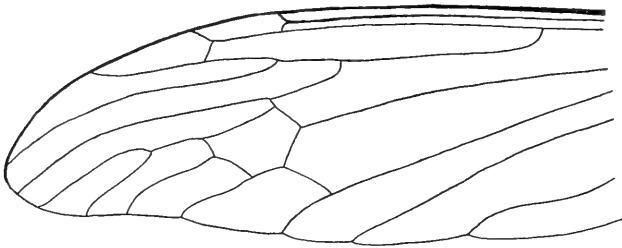


Fig. 70. Vinge af *Eutonia barbipes*.

til brunsorte. Følehornene forholdsvis korte; 1. og 2. Led brunsorte, de følgende brune til mørkebrune, de yderste Led forsynede med lange Haar. Thorax askegraat, med en bred graabrunlig Midtstribe, som i Midten deles af en fin brunsort Linie. Tillige findes der to brede, mørkegraa Sidestriber. Bagkroppen mørk rødbrun, med en ufuldstændig mørk Midtstribe. Brystets Sider brungule, graaduggede. Svingkøllerne mørkebrune. Hofterne brungule. Benene lange, mørkebrune, meget kraftige og stærkt haarede, næsten laadne. Laar, Skinneben og de første Tarsalled med en sort Ring ved Spidsen. Vingerne forholdsvis korte, brune, langs Forkanten mørkebrune. Ribbenettet som hos *Limnophila*. Vingelængde 18—20 mm.

Det er en sjælden Art; den er funden ved København; Emborg, Tvingstrup, Haslum Mose og Rammel Aas i Maj—Juni.

Arten har sin Nordgrænse i Sverrig, den er ellers udbredt over Størstedelen af Europa, men forekommer sporadisk.

7. *Limnophila* Macq.

Smaa til middelstore Arter. Skinnebenene forsynede med kraftige Sporer. Vingerne er aldrig plettede, men Tværribberne kan være skyggede, ligesom der kan være en Skygning ved Roden af Rs. Rs altid forket, saa R_2 og R_3 naar Vingemanden som to selvstændige Ribber. Radialtværribben er altid til Stede, undertiden kan den dog være noget utydelig. Hypopygiet er meget forskelligt bygget hos de forskellige Arter; men som oftest er det stærkt sammenfoldet og skal helst udpræpareres, hvis særlig Undersøgelse skal finde Sted.

Oversigt over Arterne.

- | | |
|--|-----------------|
| 1. Radialtværribben antefurcal eller interstitiel (undertiden kan den dog være rykket et kort Stykke ind paa R_2 , men ligger altid nær Forkens Basis) | 2. |
| - Radialtværribben postfurcal | 7. |
| 2. Tværribberne brunskyggede | 3. |
| - Tværribberne ikke brunskyggede | 4. |
| 3. M_1 forket | 1. scutellata. |
| - M_1 ikke forket | 5. meridiana. |
| 4. Brystets Sider skifergraa til mørkegraa ¹⁾ | 5. |
| - Brystets Sider gulbrune til rødgule | 6. |
| 5. Følehornene af sædvanlig Længde. Medianforken af samme Længde som dens Skaft..... | 4. lucorum |
| - Følehornene stærkt forlængede, de naar længere end til Vingeroden | 6. heterogyna. |
| 6. Thorax mørkebrunt | 2. discicollis. |
| - Thorax rødgult | 3. fuscipennis. |
| 7. Medianforken meget længere end Forkens Skaft | 7. ochracea. |

¹⁾ Se dog ogsaa *L. discicollis* var. *decolor* Zett.

7. Medianforken lige saa lang som eller kortere end Forkens Skaft¹⁾..... 8.
8. Medianforken som oftest lige saa lang som Skaftet 9.
- Medianforken meget kortere end Forkens Skaft 22.
9. Thorax skifergraat, mørkebrunt eller sort..... 10.
- Thorax gult, ofte med en sort Midtstribe..... 16.
10. Bagkroppen rødgul. Vingerne svagt gullige, med svagt skyggede Tværribber..... 8. abdominalis.
- Bagkroppen anderledes farvet..... 11.
11. Tværribberne skyggede..... 12.
- Tværribberne ikke skyggede..... 15.
12. Thorax sort- eller brunglinsende..... 13.
- Thorax graat eller graabrunt..... 14.
13. Thorax sortglinsende (undertiden svagt graadugget). Vingelængde 10—11 mm, Tværribberne kraftigt skyggede..... 23. nigricollis.
- Thorax begbrunt glinsende. Vingerne brungul- lige, med svagt skyggede Tværribber. Vinge- længde 6—7 mm..... 24. robusta.
14. Følehornene hos ♂ stærkt forlængede, de naar længere end til Vingeroden. Vingelængde 8—9 mm..... 10. squalens.
- Følehornene af sædvanlig Form. Vingelængde 11—12 mm..... 11. bicolor.
15. Pterostigma stort, mørkebrunt.... 9. phaeostigma.
- Pterostigma meget utydeligt..... 12. sepium
16. Thorax uden sort Midtstribe..... 17.
- Thorax med sort Midtstribe..... 19.
17. Tværribberne brunskyggede..... 18.
- Tværribberne ikke brunskyggede.. 18. ferruginea.
18. Thorax glinsende gult. Følehornene hos ♂ stærkt forlængede, de naar længere end til Vinge- roden..... 17. glabricola.
- Thorax matgult. Følehornene hos ♂ ikke for- længede..... 19. punctum.
19. Diskcellen aaben..... 16. aperta.
- Diskcellen lukket..... 20.
20. Laarene brunsorte, kun lyse ved Basis; Ptero- stigma stort, firkantet, mørkebrunt.... 22. dispar.
- Laarene næsten helt gule..... 21.
21. Vingerne stærkt gule; Pterostigma stort, brun- gulligt. Hovedet graagult..... 20. lineola.
- Vingerne svagt gullige; Pterostigma utydeligt. Hovedet sølvgraat..... 21. fulvonervosa.

¹⁾ Hos *L. filata* er M_1 undertiden uforket.

22. Sort Art; M_1 ofte uforket..... 15. *filata*.
 - Graaligbrune Arter..... 23.
 23. Sc munder udenfor Roden af R_3 ... 14. *nemorialis*.
 - Sc munder lige over Roden af R_3 . 13. *leucophæa*.

1. *L. scutellata* Stæg. (*subtincta* Zett.). (Fig. 71). Hovedet rustbrunligt. Palperne brunsorte. Følehornene brunsorte. Thorax rustbrunligt, med tre mørke Længdestriber, den midterste er meget bred og undertiden delt af en fin Linie i Midten. Ved Midtstribens Forkant to — undertiden utydelige — glinsende sorte Pletter; lignende

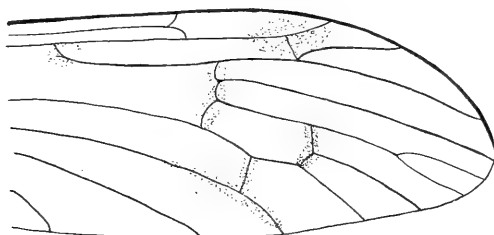


Fig. 71. Vinge af *L. scutellata*.

Pletter findes foran Sidestriberne. Bagkroppen brunsort, med rustfarvet Hypopygium. Svingkøllerne mørkebrune. Brystets Sider brunsorte, graaduggede. Hofterne brun-gule, Benene mørkebrune; Laar og Skinneben med en mørk Ring ved Spidsen. Vingerne brunlige; Tværribberne brunskyggede; en brun Plet ved Roden af R_s . Pterostigma brunt, det gennemskæres af Radialtværribben, som ligger lige ved Roden af Radialsektors Fork. Cu_2 svagt skygget. Vingelængde 9—11 mm.

Arten er hidtil kun funden i Jylland, i enkelte Eksemplarer omkring Silkeborg og Ry. Maj—Juli.

Det er en nordeuropæisk Art, som mod Syd er funden i Tyskland, Holland og Belgien.

2. *L. discicollis* Meig. (Fig. 72). Hovedet graadugget, Grundfarven mørkebrun. Palperne mørkebrune. Følehornene mørkebrune til lysebrune, de to første Led som

oftest noget lysere end de følgende, disse er forsynede med meget lange Haar. Thorax mørkebrunt med rustfarvet Anstrøg og rødgullige Siderande. Brystets Sider glinsende gulbrune. Bagkroppen brunsort, med lange Haar langs Siderne. Hypopygiet lysebrunt. Svingkøllerne graasorte. Benene lange og tynde; Hofterne af samme Farve som Brystets Sider. Benene mørkebrune; Laarene lysere ved Basis og med en mørk Ring ved Spidsen. Vingerne brunlige. Radialtværribben ligger som oftest et kort Stykke foran eller lige ved Roden af Radialforken, sjældnere er

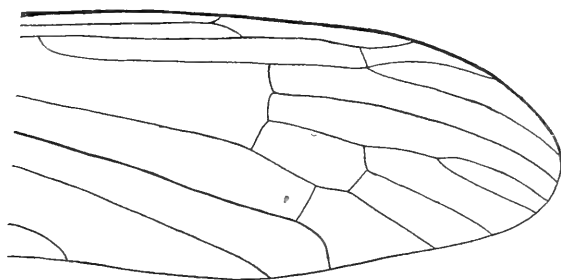


Fig. 72. Vinge af *L. discicollis*.

den rykket ind paa R_2 . Pterostigma svagt synligt. Medianforken af samme Længde som dens Skaft. Ribbestykket bdc ligger som oftest udenfor Midten af Diskcellen. Vingelængde 10—14 mm.

Var. *decolor* Zett. er mørkere end Hovedformen. Thorax ikke rødgult randet, og selv Brystets Sider kan undertiden være ganske mørke.

Det er en af vore almindeligste Arter; den er funden over hele Landet. Juni—September.

Udbredt og almindelig over hele Europa.

3. *L. fuscipennis* Meig. Hovedet askegraat. Palperne brunsorte. Følehornene mørkebrune, forsynede med meget lange Haar. Thorax smukt glinsende rustrødt, hvorved Arten som oftest vil være let kendelig. Bagkroppen mørkebrun. Hypopygiet lysere. Svingkøllerne lyst graagule. Bry-

stets Sider glinsende gule, Hofterne af samme Farve. Benene lange og tynde; Laarene lysebrune ved Basis; Skinneben og Tarser mørkebrune. Vingerne svagt røgfavede, Ribbenettet i det væsentligste som hos foregaaende Art, med hvilken nærværende ofte forveksles. Pterostigma distinkt, men ret utydeligt. Vingelængde 8—10 mm.

En ret sjældent forekommende Art, som kendes fra Aarhus, Silkeborg, Tvilum, Ry, Vejle, Grejsdal; Suserup. Juli—August.

Arten er udbredt over Øst-, Vest- og Mellemeuropa. Nordgrænsen synes at være det sydlige Sverige; den er lokal begrænset.

4. *L. lucorum* Meig. Hovedet lysegraat, med en svag rødbrunlig Plet. Palperne sorte. Følehornene sorte, tredje Led med lys Basis. Thorax lysegraat, med to tæt sammenløbende, parallelle brune Længdestriber, som fortil ender i to smaa glinsende sorte Gruber. Tillige to korte Sidestriber, foran hvilke der ogsaa findes to noget større sortglinsende Gruber. Bagkroppen sortbrun. Svingkøllerne med mørkt Hoved. Brystets Sider skifergraa. Hofterne brungule. Laar og Skinneben brungule med sort Ring ved Spidsen, Tarserne mørkebrune. Vingerne svagt brunlige, Pterostigma utydeligt; det gennemskæres af Radialtværribben, der for det meste ligger lige ved eller et kort Stykke foran Radialsektors Fork. Medianforken som oftest af samme Længde som dens Skaft. Vingelængde $8\frac{1}{2}$ — $9\frac{1}{2}$ mm.

Den kendes fra hele Landet og er ikke sjælden i Juli—August.

I det øvrige Europa er den ogsaa almindelig; mod Nord gaar den til Finland.

5. *L. meridiana* Stæg. (*pilicornis* Zett.) (Fig. 73). Hovedet sortebrunt, med svag Bronzebestøvning, ofte med en glinsende Plet fortil mellem Følehornene. Palperne brunsorte til sorte. Følehornene brunsorte, undertiden lysebrune, forsynede med lange Haar; de to første Led

for det meste sorte, det tredie noget gulagtigt. Thorax sortebrunt med Bronzebestøvning, undertiden kan det synes, som om der paa Thorax er tre meget brede og sammenflydende Længdestriber paa mørk brungul Grund. Bagkroppen brunsort glinsende. Hypopygiet brungult. De fem første Bugsegmenter hos ♂ lysegule; hos ♀ breder den gule Farve sig mere. Svingkøllerne med hvidgullig Skaft og sortegraat Hoved. Brystets Sider brungule, med en karakteristisk sort Længdestribe fra Halsen hen under Vingero- den til Bagkroppen; denne sorte Stribe gør Arten let

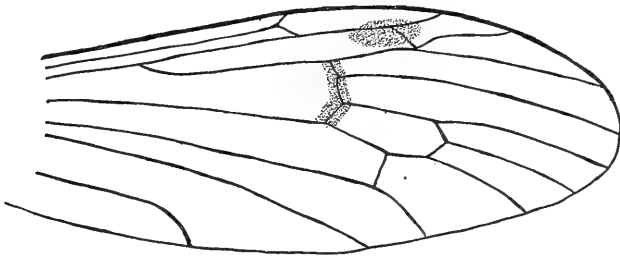


Fig. 73. Vinge af *L. meridiana*.

kendelig. Hofterne brungule. Benene mørkebrune; Laa- renes Basis noget lysere. Vingerne mørke, røgfavede, med distinkt Pterostigma og svagt skyggede Tværribber. Radialtværribben gennemskærer Pterostigma og ligger ved Basis af Radialforke. M_1 ikke forket. Vingelængde 6—7 mm.

Ikke almindelig, men dog kendt fra en Del Lokali- teter: København, Silkeborg, Ryomgaard, Lerkenfeld, Sandvad. Flyver fra Juli til ind i September.

Mellem- og nordeuropæisk Art, men sporadisk og ikke almindelig.

6. *L. heterogyna* Bergr. (Fig. 74). Hovedet graabrunt. Palperne sorte. Følehornene meget lange; 1. Led brunsort, de øvrige mørkebrune. Ledene aflange, ovale, tæt be- haarede, næsten laadne, desuden med enkelte lange Haar. Thorax oftest rødbrunligt, med to utydelige Længdestriber.

Bagkroppen glinsende lysebrun; de to sidste Bagkropsegmenter sorte, selve Hypopygiet lysebrunt. Svingkøllerne hvidgule, med sort Hoved. Brystets Sider mørk brungule til lyse brungule, graaduggede. Hofterne brungule. Benene begbrune, Laarene med brungul Basis. Vingerne smalle, klare og med utydeligt Pterostigma. Radialtværribben oftest interstitiel. Medianforken med langt Skaft. Vingelængde $4\frac{1}{2}$ —6 mm.



Fig. 74. Vinge af *L. heterogyna*.

♀ ligner ♂ en Del, men Følehornene er meget kortere, og Vingerne er kortere, undertiden med meget uregelmæssig Nervatur.

Det er en meget sjælden Art, som hidtil kun er funden ved Silkeborg og Funder. August—September.

Iøvrigt kendes Arten fra Mellemsverrig og Tyskland, men ogsaa her er den sjælden.

7. *L. ochracea* Meig. (Fig. 75). Hovedet graat. Palperne mørkebrune. Følehornene brungraa til mørkebrune, forsynede med Haar, der dog ikke er mere end dobbelt saa lange som de enkelte Led. Thorax varierer en Del i Farven fra lys til mørk graabrunullig, med to parallelle mørke Midtstriber og utydelige mørke Sidestriber. Svingkøllerne brungule med mørkere Hoved. Bagkroppen mørkebrun med lysere Bugside. Hypopygiet brungult, med sorte Basalled. Brystets Sider brungule, undertiden noget graaagtige. Hofterne brungule. Benene lange og tynde, mørkt brungule. Vingerne klare, med distinkt Pterostigma. Radialtværribben postfurcal. Arten vil altid være let kendelig paa, at Rs er meget stærkt buet, lige før den forker. Medianforken kun med meget kort Skaft. Vingelængde 8—10 mm.

I Juni, Juli og August er denne Art ikke sjælden, og den kendes fra hele Landet.

Den er ligeledes almindelig i Mellem- og Vesteuropa. Nordgrænsen synes at være det sydlige Sverrig.

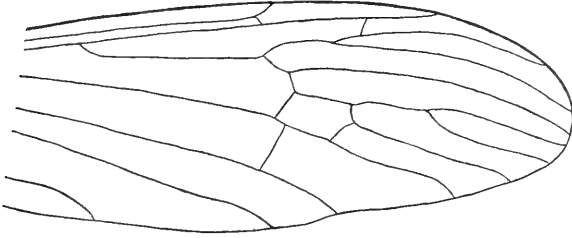


Fig. 75. Vinge af *L. ochracea*.

8. *L. abdominalis* Stæg. (Fig. 76). Hovedet brungraat med rødbrunlig Underside. Følehornene lange og kraftige, mørkebrune; 3. og følgende Led ovale, besat med korte Haar, saa de kan kaldes laadne. Thorax brunsort, med svag Bronzebestøvning; set forfra med fire meget utydelige Længdestriber. Svingkøllerne rødbrune. Bagkroppen stærk brungul. Brystets Sider brunsorte, graaduggede. Hofterne lysegule. Benene ret robuste; Laar og Skinneben brungule, med en bred mørk Ring ved Spidsen; Tarserne sorte. Vingerne gulbrunlige, Tværribberne

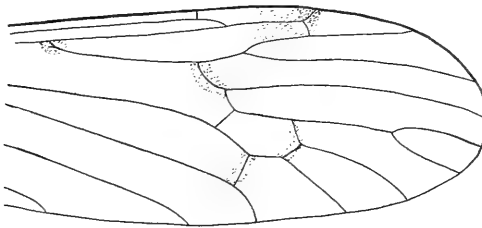


Fig. 76. Vinge af *L. abdominalis*.

brunskyggede; en Plet ved Roden af R_s og en anden ved Spidsen af R_1 og Radialtværribben, som er postfurcal. Vingelængde 9 mm.

Det er en sjælden Art, som kun er funden ved København, Hadsten og Svejebæk. Maj og September.

Den er iøvrigt kendt fra hele Norden samt fra Tyskland og Holland, men altid sporadisk og ikke almindelig.

9. *L. phaeostigma* Schum. (Fig. 77). Hovedet skifergraat. Palperne brunsorte. 1. Følehornsled sort, de føl-

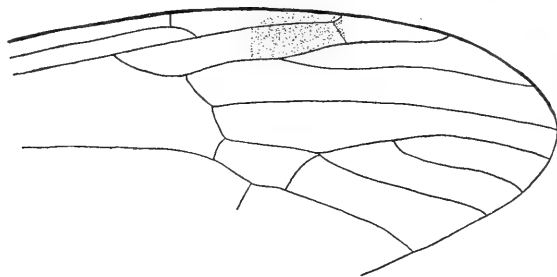


Fig. 77. Vinge af *L. phaeostigma*.

gende brunlige. Thorax sortebrunt, graadugget og med svag Bronzebestøvning. Ofte er Thorax afgnedet og er da glinsende sort. Bagkroppen brunsort, glinsende. Hypopygiet som oftest noget lysere brunt. Svingkøllerne brungule. Brystets Sider sorte, graaduggede. Hofterne brungule. Benene lange og kraftige, brunsorte, Laarenes Basis dog brungul. Vingerne svagt gullige, med et stort, brunt Pterostigma. Cu_2 meget svagt skygget. Vingelængde 10—12 mm.

En, sikkert over hele Landet almindelig Art, som er paa Vingerne fra først i Maj til sidst i August.

Tillige almindelig i Mellem- og Nordeuropa.

10. *L. squalens* Meig. (Fig. 78). Hovedet lys skifergraat. Palperne brunsorte. Følehornene hos ♂ begrune, lange; de enkelte Led langstrakt ovale, tæt haarede og desuden med enkelte Haar af Længde som selve Ledet. Hos ♀ er Følehornene kortere og lysere brune. Thorax sortebrunt, graadugget og med svag Bronzebestøvning. Bagkroppen glinsende brunsort; Hypopygiet oftest noget

lysere, rødbrunligt. Svingkøllerne hvidlige. Brystets Sider graa. Hofterne brungule ligesom Laarenes Basis, Benene iøvrigt mørkebrune. Vingerne med kraftigt skyggede Tvær-

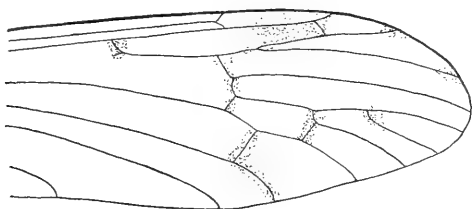


Fig. 78. Vinge af *squalens*.

ribber, tydeligt Pterostigma og en Plet ved Roden af Rs. Vingespidsen svagt skygget, ligesom der er en Skygning ved Spidsen af de fleste Længderibber. Vingelængde 8—9 mm.

Den er funden ved Silkeborg, Svejlbæk, Hadsten, Hald og Ø. Løgum.

Iøvrigt kendes den fra de skandinaviske Lande samt Holland.

11. *L. bicolor* Meig. (Fig. 79). Hovedet skifergraat. Palperne brunsorte. Følehornene begbrune, med korte, tykke Led. Thorax graat til brungulligt, med fire Længde-

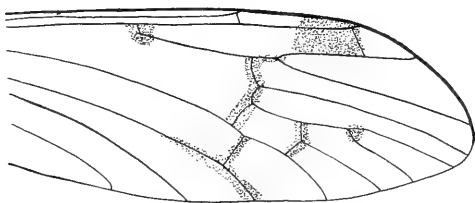


Fig. 79. Vinge af *L. bicolor*.

striber, foran hver af Striberne findes en stor sortglin-sende, grubeformet Plet. Bagkroppen mørkebrun, med lysere Sidekanter. Hypopygiet brunrødt. Svingkøllerne brungule. Brystets Sider skifergraa. Hofterne graa til brun-

gule. Laarene mørkebrune, med lysebrun Basis, Baglaarene lysere, med en mørk Ring ved Spidsen. Skinneben og Tarser brunsorte. Vingerne brunlige og med et stort, mørkebrunt Pterostigma, som mod Vingespidsen begrænses af Radialtværribben, der er postfurcal. Tværribberne brunskyggede; en brun Plet ved Roden af Rs. Vingelængde 11—12 mm.

Det er en sjælden Art, som kun er funden i Jylland: Laurbjerg ^{29/5.}, Vorsaa ^{20/5.}

Udbredt over Nord-, Mellem- og Vesteuropa, men forekommer sporadisk.

12. *L. sepium* Verr. Hovedet askegraat. Palperne brunsorte. Følehornene mørkebrune og besat med lange Haar. Thorax askegraat til graagult, og med utydelige Længdestriber, foran hvilke der er smaa, lysebrune glinsende Pletter. Svingkøllerne graagule. Bagkroppen mørk brungul. Brystets Sider graagule. Hofterne brungule til graagule. Benene lange og tynde; lyst brungule, med en sort Ring ved Spidsen af Laar og Skinneben. Vingerne svagt brunlige. Pterostigma utydeligt. Radialtværribben postfurcal. Vingelængde 8 mm.

Er sikkert udbredt over hele Landet og er ikke sjælden i Juli—August.

Kendes fra Sverrig, Tyskland, Holland, Frankrig og England.

13. *L. leucophaea* Meig. Hovedet askegraat, undertiden let brunligt. Palperne brunsorte. Følehornene brunsorte; 1. Led langagtigt, 2. Led kugleformet. Thorax gulgraat, med meget utydelige Længdestriber. Bagkroppen sortebrun, med brungult Hypopygium. Svingkøllerne graagule. Brystets Sider graalig brungule. Hofterne brungule. Benene brune, Laarene dog for Størstedelen brungule. Vingerne svagt brunlige; Pterostigma meget utydeligt, ligesom Radialtværribben er utydelig, Medianforken meget kort. Vingelængde 7—8¹/₂ mm. Ligner iøvrigt efterfølgende

Art overordentlig meget og er maaske kun en Varietet af denne.

Her fra Landet kendes kun to Eksemplarer fra Møen og Silkeborg.

Kendes fra hele Europa, men er ikke almindelig.

14. *L. nemoralis* Meig. (Fig. 80). Ligner foregaaende Art overordentlig meget. Hovedet er skifergraat, men va-

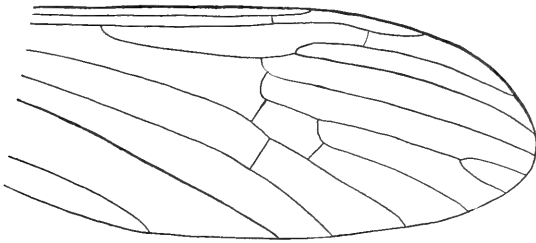


Fig. 80. Vinge af *L. nemoralis*.

rierer i Farven indtil graabrunligt. Palperne brunsorte. Følehornene mørkebrune. Thorax undertiden lyst skifergraat, med tydelige Striber; men ligesom Hovedets Farve, varierer Farven paa Thorax til brunliggraa og utydelige Striber. Bagkroppen brunsort. Brystets Sider skifergraa til graabrune. Hofterne gulbrune. Benene brune. Vingerne svagt brunlige. Radialtværribben postfurcal. Vingelængde 7—9 mm.

En over hele Landet meget almindelig Art. Juli—September.

Det er en af de almindeligste europæiske Arter.

15. *L. filata* Walk. (Fig. 81). Hovedet graat til graabrun. Palperne sorte. Følehornene brunsorte; 1. Led langstrakt, 2. Led svagt kugleformet. Thorax sortebrunt, svagt graadugget og med utydelige Striber. Bagkroppen sortebrun glinsende. Svingkøllerne graagule. Brystets Sider sorte til begbrune, graaduggede. Hofterne mørkebrune og graaduggede. Benene lange og tynde, begbrune; Laarenes Basis dog noget lysere brune. Vingerne smalle, svagt

røgfårvede. Radialtværrribben postfurcal, men ligger undertiden nær Roden af R_3 . Paa de tre her fra Landet kendte Eksemplarer er M_1 uforket; dette er dog ikke altid Tilfældet hos denne Art; det almindelige er, at Medianforcken

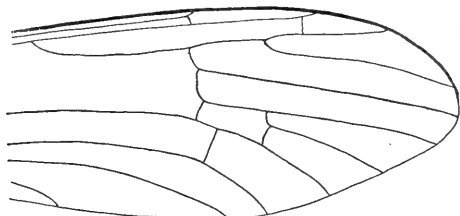


Fig. 81. Vinge af *L. filata*.

er meget kort i Lighed med *L. nemoralis* og *L. leucophaea*, fra hvilke nærværende Art dog let adskilles. Vingelængde $6\frac{1}{2}$ mm.

3 ♂ er funden ved Vejle i Juli 1917.

En lidet kendt Art, der er funden i England, Holland, Tyskland og Belgien.

16. *L. aperta* Verr. (Fig. 82). Hovedet sølvgraat. Palperne brunsorte. Følehornene graabrunlige, forsynede med lange Haar. 1. og 2. Led mørkere end de følgende. Thorax

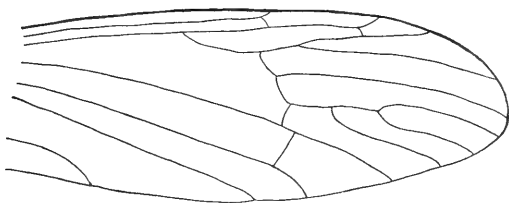


Fig. 82. Vinge af *L. aperta*.

glinsende okkergult, med en sort Midtstribe. Bagkroppen okkergul glinsende. Svingkøllerne graagule, med mørkt Hoved. Brystets Sider samt Hofterne lyse, okkergule. Benene brungule, Laar og Skinneben med en mørk Ring ved Spidsen. Vingerne blege, gullige. Pterostigma meget

utydeligt. Radialtværribben postfurcal. Diskcellen aaben, idet Tværribben mellem M_{3+4} og Cu_1 mangler; hvorved Arten vil være let at skelne fra de nærstaaende Arter. Vingelængde 8—10 mm.

Hidtil er denne smukke, lille Art kun funden ved Silkeborg og Funder. Juli—August.

Kendes ellers kun fra England og Holland.

17. *L. glabricola* Meig. (*longicornis* Schum.) (Fig. 83). Hovedet gulbrunt. Palperne brunsorte. Følehor-

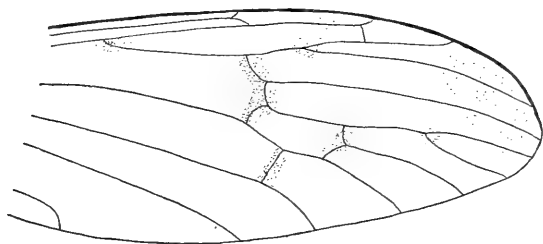


Fig. 83. Vinge af *L. glabricola*.

nene hos ♂ lange, længere end Hoved og Thorax, laadne og med enkelte, meget lange Haar. Ledene aflange, ovale, brungule. Thorax glinsende, ensfarvet okkergult. Bagkroppen mørk okkergul, undertiden med smalle, sorte Siderande. De to sidste Bagkropssegmenter sorte. Svingkøllerne brungule. Brystets Sider og Hofterne glinsende okkergule. Benene lyst brungule, Laar og Skinneben samt Tarsalledene med en sort Ring ved Spidsen. Vingerne smalle, svagt gullige. Pterostigma brungult, mod Vingespidsen gennemskæres det af Radialtværribben, som er postfurcal. Tværribberne er brunskyggede, og der er en brungul Plet ved Roden af Rs . Vingelængde 8 mm.

Denne meget smukke Art er hidtil kun funden i Omegnen af Silkeborg og ved Sminge nær Silkeborg. Fra Juni til først i August.

Det er en nord- og mellemeuropæisk Art, som sikkert ofte er forvekslet med *L. punctum*.

18. *L. ferruginea* Meig. (Fig. 84). Hovedet graagult. Palperne mørkebrune. Følehornenes to første Led lysebrune, de følgende mørkebrune, med brungul Basis, de enkelte Led buttet ovale, tæt behaarede og desuden med nogle faa lange Haar. Thorax ensfarvet, glinsende mørk okkergult. Bagkroppen okkergul, de yderste Bagkropssegmenter sorte; selve Hypopygiet rustgult. Svingkøllerne brungule, med mørkt Hoved. Brystets Sider og Hofterne mørk okkergule, svagt glinsende. Benene brungule, ret robuste, særlig hos Hunnen; som oftest er det kun Skinne-

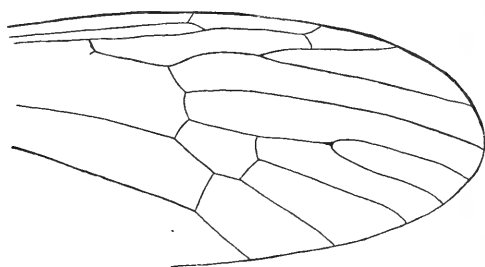


Fig. 84. Vinge af *L. ferruginea*.

benene, der har en mørk Ring ved Spidsen. Vingerne gule. Pterostigma blegt gulbrunligt. Radialtværribben post-furcal. Rs meget kort. Vingelængde 7—10 mm.

Det er den almindeligste af *Limnophila* Arterne, og den træffes fra først i Juni til Slutningen af September. En over hele Europa almindelig Art.

19. *L. punctum* Meig. (Fig. 85). Hovedet lysegraat, hos Hunnen nærmest graagulligt. Palperne sorte. Følehornene gule, mørkere mod Spidsen. Thorax mat okkergult, med meget utydelige, gullige Længdestriber. Bagkroppen gul, svagt glinsende og med smalle, sorte Siderande. De to yderste Bagkropssegmenter noget mørkere; selve Hypopygiet lysegult. Svingkøllerne lysegule. Brystets Sider matgule. Benene lyse, gule; Laar og Skinneben med en undertiden utydelig mørk Ring ved Spidsen. Vingerne

matte, svagt gulbrunlige. Pterostigma distinkt, det gennemskæres af Radialtværribben, som er postfurcal. Tværribberne svagt skyggede, ligesom der er en svag mørk Plet ved Roden af Rs. Vingelængde 7—8 mm.



Fig. 85. Vinge af *L. punctum*.

Arten er meget sjælden, og der kendes her fra Landet kun 2 ♀ fra Vejle $\frac{6}{7}$. og $\frac{7}{7}$. 1917.

En nord- og mellemeuropæisk Art, som sikkert ofte er forvekslet med *L. glabricola*.

20. *L. lineola* Meig. (Fig. 86.) Hovedet graabrunligt til graat. Palperne brunsorte. 1. Følehornsled brunsort, de følgende lysebrune, mod Spidsen mørkebrune. Thorax glin-

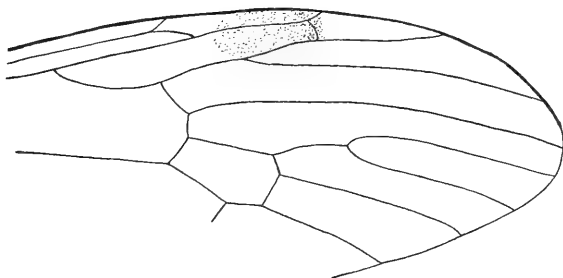


Fig. 86. Vinge af *L. lineola*.

sende rustgulligt, med en bred, sort Midtstribе. Bagkroppen glinsende okkergul, Brystets Sider og Hofterne af samme Farve, Brystets Sider dog en Smule mattere. Svingkøllerne brungule, med mørkt Hoved. Benene lange og kraftige, brungule; Tarserne mørkebrune. Laarene mørkest

mod Spidsen. Vingerne kraftig gule, med svagt brunligt Pterostigma. Radialtværribben postfurcal. Rs meget kort. Vingelængde 11—14 mm.

Det er en smuk og kraftig Art, som i Almindelighed vil være let at skelne fra den nærstaaende *fulvonervosa*.

Man kan ikke sige, at Arten er sjælden, men den træffes som oftest kun enkeltvis og er funden i alle Dele af Jylland, ligesom den ogsaa kendes fra Øerne. Flyvetiden er meget lang, idet den er truffet fra den $2^{1/5}$.— $2^{2/10}$.

Iøvrigt kendes den fra hele Europa, men er sikkert meget ofte forvekslet med efterfølgende Art, som er mere almindelig, hvorimod denne forekommer mere sporadisk.

21. *L. fulvonervosa* Schum. (*lineolella* Verr.) (Fig. 87). Ligner foregaaende Art en Del. Hovedet sølv-

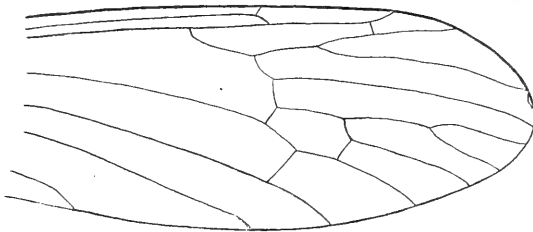


Fig. 87. Vinge af *L. fulvonervosa*.

graat. Palperne sorte. 1. Følehornsled sort, 2. Led mørkebrunt, de følgende brune, mørkest i Spidsen. Thorax glinsende rødgult, med en glinsende sort Midtstrib. Bagkroppen mørk okkergul. Svingkøllerne brungule, med sort Hoved. Brystets Sider matgule. Hofterne glinsende gule. Benene brungule, Tarserne mørkebrune; Laarene lidt lysere ved Basis. Vingerne svagt brungullige, med utydeligt Pterostigma. Radialsektor ogsaa hos denne Art meget kort. Radialtværribben postfurcal.

Det er en, hvad Vingelængden angaar, meget variabel Art, 7—11 mm. De store Eksemplarer af nærværende Art ligner *lineola* meget, men det sølvgraa Hoved er et godt Skelnemærke.

Den er meget almindelig over hele Landet i Juni—September, og er iøvrigt almindelig over hele Europa.

22. *L. dispar* Meig. (Fig. 2). Hovedet sort eller brunsort, med graa eller gyldenbrunlig tæt Behaaring. Palperne sorte. 1. Følehornsled mørkebrunt, de følgende mørkt brungule, forsynede med lange Haar. Thorax meget mørkt rødgult, med en bred, sort Midtstribе. Bagkroppen mørk rødbrun, undertiden mørkebrun, meget stærkt behaaret; de yderste Bagkropsled mørkebrune, selve Hypopygiet rødbrunt. Svingkøllerne brungule, med sort Hoved. Brystets Sider matte, gulbrune. Hofterne rødgule. Benene ret robuste, brungule, Tarserne mørkebrune; undertiden er Laar og Skinneben mørkebrune, og kun Laarenes Basis brungul. Vingerne klare, svagt gullige, oftest med et stort, firkantet Pterostigma. Radialtværribben postfurcal. Vingelængde 12—13 $\frac{1}{2}$ mm.

Det er en let kendelig, stor og robust Art, som kendes fra hele Landet, men den er ikke saa almindelig som foregaaende.

Kendes fra Størstedelen af Europa og er almindelig.

23. *L. nigricollis* Meig. Hovedet lysegraat. Palperne sorte. Følehornene sorte, med tæt hvidlig Behaaring. Thorax glinsende sort, med en smal, sølvgraa Midtstribе og graa-gyldne Partier langs Siderne. Bagkroppen sortebrun, undertiden med mørkebrune Tværbaand. Hypopygiet lyst brungult; hos ♀ er Bagkroppen matsort. Svingkøllerne brungule, med mørkebrunt Hoved. Brystets Sider graaduggede. Hofterne lyst brungule. Benene brune, Tarserne sorte; Laar og Skinneben med en sort Ring ved Spidsen. Vingerne brungullige, med mørkebrunt Pterostigma, som fortil begrænses af Radialtværribben. Alle Tværribber brunskyggede, og en stor brun Plet ved Roden af Radialsektor. Cu_1 og Cu_2 svagt skyggede. Vingelængde 10—11 mm.

Det er en paa det sortglinsende Thorax let kendelig Art, hvoraf der her fra Landet kun kendes 2 ♂ og 2 ♀,

fundne ved København, Esbjerg, Emborg og Laurbjerg. Juni—Juli.

Mellemeuropæisk Art, hvis Nordgrænse synes at være Danmark. Den er overalt sjælden og forekommer sporadisk.

24. *L. robusta* Wahlgr. (Fig. 88). ♀. Hovedets Overside sortebrun, svagt graadugget; Undersiden brungul. Palperne sorte. 1. og 2. Følehornsled sortebrune, de følgende Led mørkebrune. Thorax næsten sort, med svag Bronzebestøvning; set fra Siden med utydelige Længdestriber.

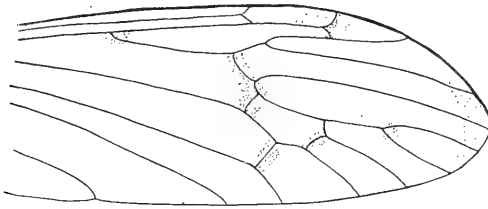


Fig. 88. Vinge af *L. robusta*.

Bagkroppen glinsende mørkebrun. Svingkøllerne brungule. Brystets Sider begbrune, graaduggede. Hofterne brungule. Benene korte og kraftige, brungule. Laar og Skinneben med en bred, mørk Ring ved Spidsen. Tarserne brunsorte. Vingerne forholdsvis brede, brungullige. Ribberne kraftige, mørkebrune. Pterostigma ret utydeligt; men der er en brun Plet ved Radialtværribben, denne er postfurcal. Tværribberne brunskyggede, og en brun Plet ved Roden af Rs.

Det er en meget sjælden Art, hvoraf der her fra Landet kun kendes 1 ♀. Vejen 27. Juli.

Den er iøvrigt kendt fra Sverrig og Finland.

5. Anisomerini.

Kun repræsenteret ved een Slægt.

1. *Anisomera* Meig.

Det er en ejendommelig Slægt. Følehornene er som oftest kun sammensat af 6 Led, dog kan det undertiden — særlig hos ♀ — synes, som om der er 10 Led; hos ♂ er der til Tider et Rudiment af et 7. Led. Diskcellen er aaben. Skinnebenene er forsynede med Sporer.

Her fra Landet kendes der kun een Art.

A. burmeisteri Løw. (Fig. 89). Hovedet sort, graaligt. Palperne sorte. Følehornene sorte og hos ♂ saa lange, at de kan naa Vingeroden. 3. Led er lige saa langt

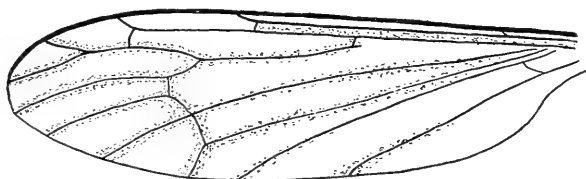


Fig. 89. Vinge af *Anisomera burmeisteri*.

som 4. og 5. Led tilsammen, 6. Led er af samme Længde som 5.; hos ♀ er 3. Led lige saa langt som alle de følgende Led tilsammen. Thorax graasort, med tre brede, mørke Længdestriber; mellem Længdestriberne er Thorax tæt haaret, med ret lange, hvidgullige Haar. Bagkroppen graasort til sortebrun og ligesom Thorax stærkt haaret og med en utydelig mørk Midtstribe. Brystets Sider og Hofterne sorte, graaduggede og pletvis haarede. Svingkøllerne brungule. Benene er kraftige, hos ♂ brunsorte, hos ♀ som oftest mørk brungule. Vingerne brunlige — set i et bestemt Lys hvidagtige — Ribberne kraftige, mørkebrune; tillige er der en Skygning langs de fleste af Ribberne. Diskcellen er aaben. Vingelængde 8—10 mm.

Det er en sjælden Art, som her i Landet kun er funden ved Laurbjerg i Maj Maaned.

Arten kendes fra Finland, Sverrig, England og Tyskland, men er ikke almindelig, og den forekommer sporadisk.

6. *Pediciini.*

De til denne Underfamilie hørende Arter kendetegnes ved, at Øjnene er haarede. Følehornene er 13—16-ledede, i et enkelt Tilfælde 17-ledede (U1a). Paa Hovedet er der en ejendommelig knudeagtig Fortykkelse over Følehornene. Den subcostale Tværribbe ligger imellem Vingeroden og Roden af Rs. Skinnebenene er forsynede med Sporer.

Oversigt over Slægterne.

- | | |
|--|-----------------------|
| 1. Følehornene 16—17-ledede..... | 2. |
| - Følehornene 13-ledede..... | 4. <i>Dicranota.</i> |
| 2. Vingerne ikke haarede..... | 3. |
| - Vingerne haarede..... | 3. <i>Ula.</i> |
| 3. Mellemstore, sorte eller gullige Arter. Vingelængden ikke over 20 mm..... | 1. <i>Tricyphona.</i> |
| - Stor Art, med kraftig Vingetegning. Vingelængde 20—25 mm..... | 2. <i>Pedicia.</i> |

1. *Tricyphona* Zett.

Mellemstore til store Arter. Følehornene er korte, 16-ledede. Bagkroppen forlænget. Benene lange og tynde. Diskcellen er enten aaben eller lukket.

Her fra Landet kendes 4 Arter.

Oversigt over Arterne.

- | | |
|--|-----------------------|
| 1. Sortegraa Arter..... | 2. |
| - Gullige Arter..... | 3. |
| 2. Diskcellen aaben..... | 1. <i>immaculata.</i> |
| - Diskcellen lukket..... | 2. <i>unicolor.</i> |
| 3. Lys, gullig Art. Vingerne slet ikke eller kun meget svagt skyggede..... | 3. <i>schineri.</i> |

3. Stor, brungul Art. Vingerne med enkelte, mørke Skygninger, bl. a. ved Roden af Rs . . 4. *tipulina*.

1. *T. immaculata* Meig. (Fig. 90). Hovedet graasort. Palperne sorte. Følehornene sorte, de to første Led kraftige, de følgende er smaa og svagt haarede. Thorax graasort, med tre brede mørke Striber. Bagkroppen graasort, Hypopygiet af samme Farve. Svingkøllerne hvidgullige, med gulbrunt Hoved. Brystets Sider skifergraa. Hofterne lyst skifergraa. Benene mørkebrune, Laarene lysere ved

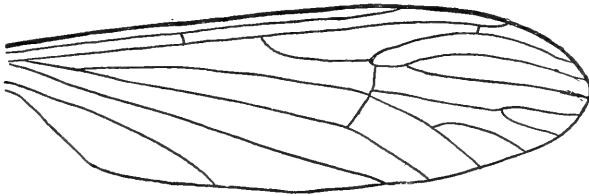


Fig. 90. Vinge af *Tricyphona immaculata*.

Basis; Spidsen af Laarene noget fortykkede. Vingerne hyaline, med kraftige, mørkebrune Ribber og tydeligt Pterostigma. Diskcellen aaben. Vingelængde 8 mm.

Arten er almindelig og udbredt over hele Landet, den flyver fra sidst i Maj til ind i September.

Iøvrigt er den almindelig over hele Europa.

2. *T. unicolor* Schum. Ligner foregaaende Art overordentlig meget, men vil dog altid være let at skelne fra denne. Hovedet graasort med brunligt Anstrøg. Palperne sorte. Følehornene korte og sorte som hos foregaaende. Thorax graabrunligt, med fire vel adskilte, mørke Længdestriber. De to mellemste Striber undertiden sammenløbende fortil, men altid vel adskilte bagtil. Bagkroppen sortebrun. Brystets Sider skifergraa. Svingkøllerne og Benene i det væsentligste som hos foregaaende. Vingerne klare, med tydeligt Pterostigma, mørkebrune Ribber og lukket Diskcelle. Vingelængde 8—9 mm.

Denne Art synes at være sjælden her i Landet, idet

den hidtil kun er funden i faa Eksemplarer ved København, Silkeborg og Hadsten. Maj—Juni.

Det er en nord- og mellemeuropæisk Art.

3. *T. schineri* Kol. (Fig. 91). Hele Dyret er matgulligt. Hovedet hvidgult. Palperne brungule. Følehornene korte, hvidgule. Thorax, Brystets Sider og Hofterne hvidgule. Bagkroppen lys brungul. Svingkøllerne lange, hvidgullige. Benene lange, lyst brungullige; Laar og Skinneben med en bred mørkebrun Ring ved Spidsen. Vingerne gullige, med kraftige, gulbrune Ribber og blegt Pterostigma. Diskcellen er lukket. Vingelængde 10—12 mm.

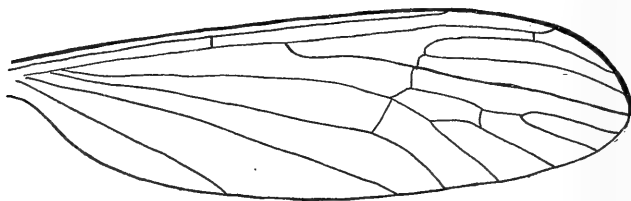


Fig. 91. Vinge af *Tricyphona schineri*.

Denne smukke Art er funden ved Silkeborg, Funder, Aarhus, Jelling, Stilling, Klakring, Vejle, Aabenraa og Suserup. Den træffes paa fugtige og skyggefulde Skovlokaliteter fra Juni til August.

Arten kendes fra Skandinavien, samt Nord- og Mellemeuropa.

4. *T. tipulina* Egger. Hovedet graat til graabrunt. Palperne mørkebrune. Følehornene mørkebrune, meget korte og forholdsvis tykke. Thorax okkergulligt. Bagkroppen rødbrunlig, med en bred mørkebrun Midtstribe. Brystets Sider og Hofterne lyse, brungullige. Svingkøllerne hvidgule, med brunligt Hoved. Benene lange, gulbrune. Laar og Skinneben med en mørkebrun Ring ved Spidsen. Vingerne brede, brungullige, Forkanten mørkere; der findes en mørk Plet ved Roden af R_s , en over Radialtværribben og en ved radial-median-Tværribben. Diskcellen er lukket og M_1 er uforket. Vingelængde 14—15 mm.

Denne interessante Art er funden i Grejsdalen og ved Lellinge Aa, Maj—August.

Arten er hidtil ikke funden nordligere end Danmark, men kendes fra Vest- og Mellemeuropa.

2. *Pedicia* Latr.

Store Arter med brogede Vinger. Følehornene er korte, 16-ledede. Den subcostale Tværribbe ligger imellem Vingeroden og Roden af Rs, men meget ofte nær denne.

Der kendes kun 2 Arter fra Europa, den ene af disse er ogsaa funden her i Landet.

*P. rivos*a L. (Fig. 92). Hovedet skifergraa. Palperne kraftige, rødbrune. Følehornene korte, mørkebrune. 1. og

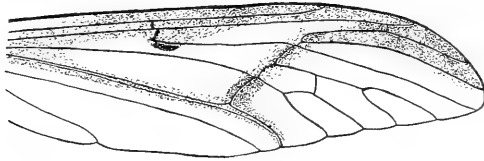


Fig. 92. Vinge af *Pedicia rivos*a.

2. Led aflange og kraftige; men de følgende kun smaa og ovale, svagt haarede. Thorax skifergraa med fire brede, brungraa Længdestriber, de to midterste meget nærstaaende, men altid skilte ved en graa eller brungraa Linie. Bagkroppen lys skifergraa, med en bred mørkegraa Midtstribe, som er kantet med mørkebrunt. Bagkroppens Underside med en lignende Tegning. Svingkøllerne lange, brungule. Brystets Sider sølvgraa. Hofterne sølvgraa. Benene lange og kraftige, mørkebrune. Vingerne klare, med hvidlige Felter; Forkanten, Tværribberne og Cu_2 kraftigt brune, saa der fremkommer en V-formet Tegning paa Vingerne. Vingelængden varierer en Del, da Vingerne hos ♀ som oftest er kortere end hos ♂, 18—25 mm.

Denne store og smukke Art er ikke sjælden paa fugt-
tige og skyggefulde Lokalteter nær Skovbække; den flyver
kun lidt, men kravler oftest rundt paa Planterne. Den
træffes hele Sommeren igennem.

Arten er udbredt og er almindelig over Størstedelen
af Europa.

3. *Ula* Hal.

Smaa Arter. Hele Vingefluden oversaaet med
korte Haar. Følehornene 17-ledeede.

Her fra Landet kendes kun een Art.

U. macroptera Macq. (*pilosa* Schum.). (Fig. 93).
Hovedet lysegraa. Palperne sortebrune. Følehornene lange.

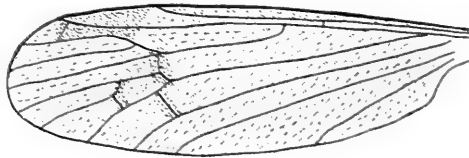


Fig. 93. Vinge af *Ula macroptera*.

1. og 2. Led korte, kugleformede, brungule; de følgende
stærkt forlængede, cylinderformede, brunsorte og stærkt
haarede. Thorax brunsort til mørk brungult og med fire
meget utydelige Længdestriber. Bagkroppen mørkebrun,
Hypopygiet brungult. Svingkøllerne hvidgullige, med sort
Hoved. Brystets Sider graalige til brungullige. Hofterne
gulbrune. Benene tynde, lysebrune. Vingerne matte, graa-
agtige, kraftigt haarede. Pterostigma distinkt. Tværribberne
svagt skyggede. Vingelængde 8—9 mm.

Arten er ret sjælden, men er dog funden flere Ste-
der: Ordrup Krat; Næsgaard; Silkeborg, Ry, Esbjerg og
Allerup. Den træffes fra først i Maj til ind i Oktober.

Ligesom foregaaende Art er den kendt fra Største-
delen af Europa.

4. *Dicranota* Zett.

Følehornene 13-ledede. Mellem R_1 og R_2 findes foruden den sædvanlige Radialtværribbe en ekstra Tværribbe. Diskcellen er som oftest aaben.

Her fra Landet kendes 3 Arter.

Oversigt over Arterne.

- | | |
|-------------------------------------|------------------------|
| 1. Tværribberne svagt skyggede..... | 1. <i>bimaculata</i> . |
| - Tværribberne ikke skyggede..... | 2. |
| 2. Benene lange og tynde..... | 2. <i>gracilipes</i> . |
| - Benene korte og tykke..... | 3. <i>furva</i> . |

1. *D. bimaculata* Schum. (Fig. 94). Hovedet askegraat. Palperne sorte. Følehornene sorte, meget lange hos

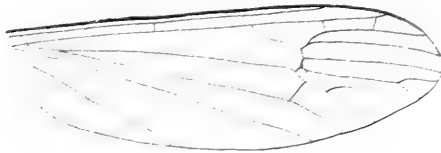


Fig. 94. Vinge af *Dicranota bimaculata*.

♂, men korte hos ♀; Ledene aflang ovale, tæt besat med korte hvidgullige Haar. Thorax askegraat til brungraat, med fire brede mørke Længdestriber, de midterste kun adskilte ved en smal graa Linie. Bagkroppen brunsort. Svingkøllerne lyse brungullige, med mørkere Hoved. Brystets Sider lysegraa. Hofterne graagule. Benene lange og tynde, brunsorte; Laarenes Basis dog lysebrun. Vingerne graalige med — undertiden utydeligt — skyggede Tværribber. Pterostigma distinkt, det afgrænses af de to Tværribber mellem R_1 og R_2 . Vingelængde 9—11 mm.

Det er sikkert en over hele Landet ret almindelig Art, der flyver fra Maj til August.

Arten er kendt fra Skandinavien samt Vest-, Øst- og og Mellemeuropa.

2. *D. gracilipes* Wahlgr. (Fig. 95). Hovedet graat. Palperne brunsorte. Følehornene korte, brunsorte og haarede. Thorax graagult til graabrunt, med fire mørke Længdestriber. Bagkroppen lyst brungul til mørkebrun. Svingkøllerne brungule, med mørkt Hoved. Brystets Sider og Hofterne brungule, graaduggede. Benene meget lange og

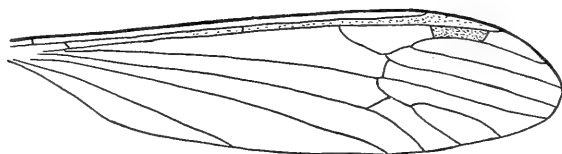


Fig. 95. Vinge af *Dicranota gracilipes*.

tynde. Hos ♂ er Metatarsus paa det forreste Benpar længere end Skinnebenet. Vingerne hyaline med kraftige brune Ribber. Pterostigma blegt. Vingelængde 8 mm.

Her i Landet er denne Art funden ved Silkeborg, Hadsten, Silistria, Bangsbo og Grejsdalen. Den flyver fra sidst i Maj til sidst i September.

Arten kendes fra Sverrig og Belgien.

3. *D. furva* Bergr. (Fig. 96). Lille, robust Art. Hovedet askegraat. Palperne sorte. Følehornene korte, sorte; det

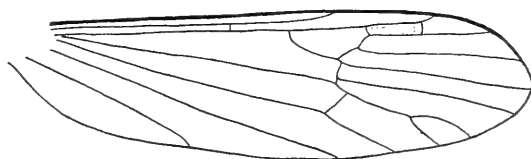


Fig. 96. Vinge af *Dicranota furva*.

4. og de følgende Led kugleformede, kraftigt haarede. Thorax smudsiggraat til graabrunligt med 3 (-4) brede, mørke Længdestriber. Bagkroppen sortebrun. Hypopygiet rødbrunligt, tæt haaret. Svingkøllerne mørkebrune til brunsorte. Brystets Sider smudsiggraa. Hofterne graabrunlige.

Benene kraftige, sortebrune, kun Laarenes Basis er lysebrun; Laar og Skinneben noget fortykkede i Spidsen. Vingerne korte og smalle, svagt brunlige, med brunligt Pterostigma og kraftige brune Ribber. Vingelængde 6 mm.

Denne Art kendes endnu kun her fra Landet, hvor den er funden ved Resenbro, Hadsten og Thors Mølle; det er en udpræget Foraarsart; April—Maj.

II. *Cylindrotomidae.*

Denne Familie er delt i fire Slægter; i hver Slægt kun een Art.

Oversigt over Slægterne.

- | | |
|--|-------------------------|
| 1. Thorax gult, med tre sorte Længdestriber | 2. |
| - Thorax graat til graasort | 3. |
| 2. M_1 er forket | 1. <i>Cylindrotoma.</i> |
| - M_1 er ikke forket | 2. <i>Liogma.</i> |
| 3. Thorax med tre punkterede Længdefurer | |
| | 3. <i>Triogma.</i> |
| - Thorax uden Længdefurer, men med Længdestriber | 4. <i>Phalacrocera.</i> |

1. *Cylindrotoma* Macq.

C. distinctissima Wied. (Fig. 97). Hovedet hvidgult, med en stor Occipitalplet. Følehornene lange, sorte,

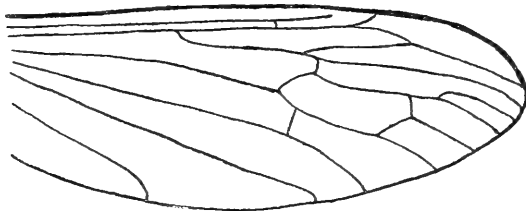


Fig. 97. Vinge af *Cylindrotoma distinctissima*.

med cylinderformede Led; de to Basalled er lyse. Thorax hvidgult med tre sorte Længdestriber. Bag Scutellum ses oftest en stor, sort Plet, som er delt af en lys Midtlinie. Bagkroppen er lang og gulgraa, Hypopygiet er sort. Bry-

stefts Sider er hvidgule, med enkelte sorte Pletter, særlig mærkes en sort Plet mellem 1. og 2. Benpar. Benene brungule. Laar og Skinneben med mørk Spids. Vingerne er svagt brunlige, med lysebrunt Pterostigma. Undertiden er M_1 og M_2 sammensmeltede; i det hele taget varierer disse to Ribber overordentlig meget hos denne Art. Vingelængde 10—11 mm. ♀ ligner ♂, men Følehornene er korte.

Arten kendes fra hele Landet, og er sikkert almindelig paa sumpede Lokalteter; den flyver fra først i Juni til ind i September.

Kendes fra Mellem- og Nordeuropa.

2. *Liogma* O. S.

L. glabrata Wied. (Fig. 98). Hovedet bleggult med en stor sort Plet. Følehornene korte, gule; de yderste

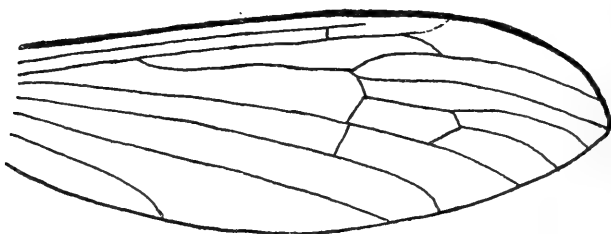


Fig. 98. Vinge af *Liogma glabrata*.

Led næsten kuglerunde. Thorax bleggult, med tre glinsende sorte Striber. Bag Scutellum en sort Plet. Bagkroppen brungul, med mørke Længdestriber. Brystets Sider bleggule med faa mørke Pletter; ligesom hos foregaaende Art findes der en sort Plet mellem 1. og 2. Benpar. Benene er lysebrune; Tarserne mørke. Vingerne svagt gullige. M_1 er ikke forket. Vingelængde 11—12 mm.

♀ ligner ♂.

Sammen med foregaaende Art er denne sikkert almindelig over hele Landet. Juli—August.

Den er udbredt over Nord- og Mellemeuropa.

3. *Triogma* Schin.

T. trisulcata Schum. (Fig. 99). Hovedet sort, svagt graadugget. Følehornene korte, sorte; 2. og følgende Led næsten kuglerunde. Thorax graasort, med tre ejendommelige, punkterede Længdefurer; Sidefurerne V-formede med

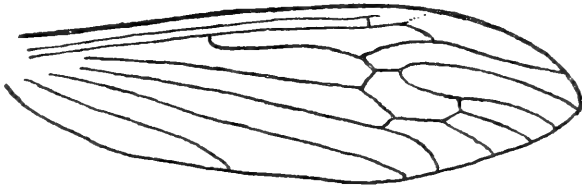


Fig. 99. Vinge af *Triogma trisulcata*.

Spidsen rettet fremad. Bagkroppen lang, brunsort. Brystets Sider graa. Foran Vingeroden en rustrødlig Plet. Hofterne graa til graagule; Benene mørkebrune. Vingerne lysebrune. Vingelængde 9—11 mm.

Arten er funden ved Charlottenlund; Silkeborg, Grejsdal, Allerup, Funder, Hadsten, Haarup. Maj—Juni.

Det synes at være den mindst hyppige af *Cylindrotomiderne*; den er dog vidt udbredt over Nord- og Centraleuropa.

4. *Phalacrocera* Schin.

P. replicata L. (Fig. 100). Hovedet graasort. Følehornene lange, sorte og med cylinderformede Led. Thorax graat, med fire mørke Striber, de to midterste ofte sam-

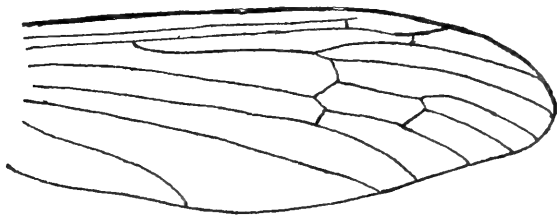


Fig. 100. Vinge af *Phalacrocera replicata*.

menflydende. Bagkroppen lang, rødbrun, med mørk Rygstriben og mørke Sidestriber. Brystets Sider graa. Hoftene graagule. Benene mørkebrune. Vingerne er brune, med utydeligt Pterostigma. Vingelængde 12—14 mm.

♀ ligner ♂, men Følehornene er korte.

I Jylland er Arten almindelig, og det samme er sikkert Tilfældet paa Øerne. Maj—August.

Det er en mellem- og nordeuropæisk Art.

III. Tipulidae.

Denne Familie karakteriseres ved, at Sc munder i R_1 , og der findes ingen Tværribbe mellem

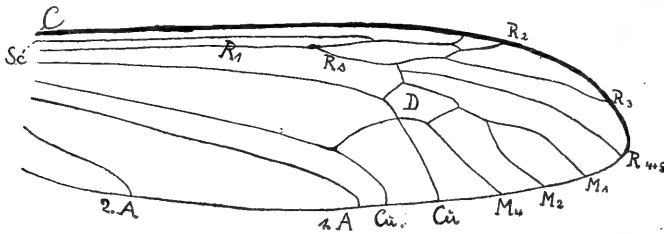


Fig. 101. Vinge af *Tipula fulvipennis*.

Sc og C. R_s er som oftest forket, og Diskcellen er i de fleste Tilfælde lukket. Palpernes sidste Led er meget langt og ofte piskeformet forlænget. Skinnebenene bærer kraftige Sporer. Antallet af Følehornsled varierer, og de enkelte Led kan være meget forskelligartede.

De herhen hørende Arter er som oftest store, undertiden meget store og stærkt farvede, som Følge deraf er de ogsaa de mest iøjnefaldende af Stankelbenene.

Oversigt over Underfamilierne.

- | | |
|------------------------------|-------------------|
| 1. Diskcellen er aaben | 1. Dolichopezini. |
| - Diskcellen er lukket | 2. |

2. Følehornsledene hos ♂ kamformede. Stærkt skinnende, gult eller rødligt farvede Arter, med kraftige, forholdsvis korte Ben..... 2. Ctenophorini.
- Følehornsledene hos ♂ ikke kamformede. Arterne er ikke særligt skinnende. Benene lange og tynde 3. Tipulini.

1. Dolichopezini.

I Europa er denne Underfamilie kun repræsenteret ved en Slægt.

Dolichopeza Curt.

Spidsen af R_2 mangler; R_s er meget kort og ligner en Tværribbe. Diskcellen er aaben. 2. A er forholdsvis lang. Følehornene er 13-ledede. Benene er meget lange og meget tynde.

Her fra Landet kendes een Art.

D. albipes Strøm (*sylvicola* Curt.) (Fig. 102). Hovedet er brunsort, med lysegraa Kanter om Øjnene.

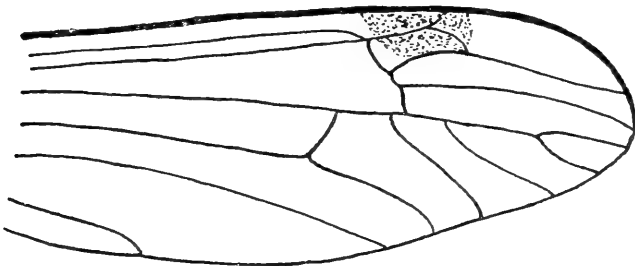


Fig. 102. Vinge af *Dolichopeza albipes*.

Følehornene meget lange og tynde, de to første Led er gule, de øvrige brunsorte. Thorax brunsort med to matte Striber. Brystets Sider graagule, Scutellum smudsigult. Svingkøllerne brunsorte. Bagkroppen brunsort, de sidste Segmenter sortglinsende. Hypopygiet er kun lidt fortykket,

smudsiggult. Benene brune, meget lange og tynde, Metatarserne er brune, de øvrige Tarsalled snehvide. Vingerne er røgfårvede, med tydeligt mørkebrunt Pterostigma. Vingelængde 12—14 mm.

♀ ligner ♂, men Følehornene er ikke saa lange som hos denne.

I Krat paa Mosegrund vil denne ejendommelige Art sikkert kunne findes over hele Landet, fra Maj til August, maaske ogsaa senere.

Den kendes fra Størstedelen af Europa.

2. Ctenophorini.

Ctenophorinerne er alle kraftige, middelstore til store, glinsende, hvepselignende Arter; stærkt

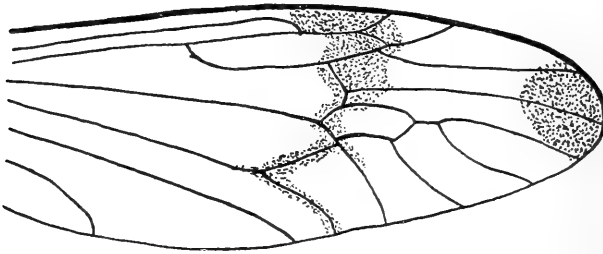


Fig. 103. Vinge af *Dictenidea bimaculata*.

rødgul, gul og sort farvede. Hannerne hos alle danske Arter har kamdelte Følehorn; Hypopygiet er stærkt fortykket. Benene forholdsvis korte og kraftige. Vingerne glinsende; Ribbenettet (Fig. 103) er næsten det samme som hos Slægten *Tipula*.

Med Undtagelse af *Malpighia vittata* er alle de her fra Landet kendte Arter udbredt over Størstedelen af Europa, men de hører overalt til de sjældnere forekommende Tipulider.

Oversigt over Slægterne.

1. Hos ♂ er Følehornsledene kun kamdelte paa Indersiden. ♀ med smal sort eller rødgul Læggeskede, Følehornene er korte. Brunsorte til sorte Arter 1. *Dictenidea*.
- Følehornsledene hos ♂ kamdelte baade paa Yder- og Indersiden 2.
2. 4.—12. Følehornsled hos ♂ hvert med fire lige lange stavformede Udspring. ♀'s Bagkrop lysgullig med tre sorte Længdestriber; Følehornene korte, gule 2. *Malpighia*.
- De stavformede Udspring paa Følehornsledene ikke lige lange 3.
3. 4.—11. Følehornsled hos ♂ hvert med tre stavformede Udspring. ♀ med lang. sabelformet Læggeskede 3. *Tanyptera*.
- 4.—11. Følehornsled hos ♂ hvert med fire, 2 og 2 lige lange, stavformede Udspring. ♀ med kort Læggeskede 4. *Ctenophora*.

1. *Dictenidea* Brullé.

Her fra Landet kendes kun een Art.

D. bimaculata L. (Fig. 103; 104). ♂: Hovedet sortglinsende. Følehornene rødbrune, med sorte Ringe der, hvor de stavformede sorte Vedhæng udgaar; undertiden er Følehornene ogsaa helt sorte. Thorax glinsende mørk okkergult, med tre sorte Længdestriber; disse breder sig undertiden, saa den gule Grundfarve forsvinder eller kun er synlig som smalle Striber eller enkelte Pletter.

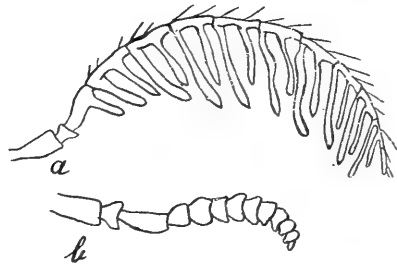


Fig. 104. Følehorn af *Dictenidea bimaculata*, a ♂, b ♀. (Efter Enderlein.)

Scutellum sort. Bagkroppen sort, dog kan den mørkebrune Grundfarve være synlig pletvis. Hypopygiet kraftigt. Brestets Sider mørkt okkergule, med sorte Pletter, undertiden

helt sorte. Svingkøllerne mørkebrune, med sort Hoved. Hofterne mørkebrune til sorte; Laar og Skinneben mørkebrune, med sort Ring ved Spidsen; Tarserne mørke. Vingene er klare, med svagt gullig Forkant, den gule Farve kan være mere eller mindre udbredt. Pterostigma stort, mørkebrunt; Tværribberne skyggede, Vingspidsen med en mørk Plet. Vingelængde 10—12 mm.

♀ ligner ♂, men Følehornene er korte og ikke kamdelte. Oftest er den mørkebrune Farve paa Bagkroppen mere udbredt end hos ♂. Læggeskeden lang og smal.

Stæger nævner Arten fra Skovene omkring København; paa Lolland og Falster er den funden flere Steder, men fra Jylland kendes den endnu ikke. Flyvetid: Juli—September.

Den er kendt fra hele Europa.

2. *Malpighia* Enderlein.

Fra Europa kendes to Arter, hvoraf den ene ogsaa er funden her i Landet.

M. vittata Meig. (Fig. 105). ♀: Hovedet sort. Thorax sortglinsende, kantet med gult. Scutellum sort. Følehornene er korte, de to første Led sorte, de øvrige okkergule, undertiden med mørkere Skygning. Bagkroppen okkergul, med en sort Længdestribe ned ad Ryggen og sorte Sidestriber, som dog kan være opløst i større Pletter; Bagkanten af Bagkropssegmenterne er lysegul; sidste Segment mørkebrunt. Læggeskeden af samme Farve. Svingkøllerne okkergule, med lysegult Hoved. Brystets Sider sorte, Hofterne sorte. Benene

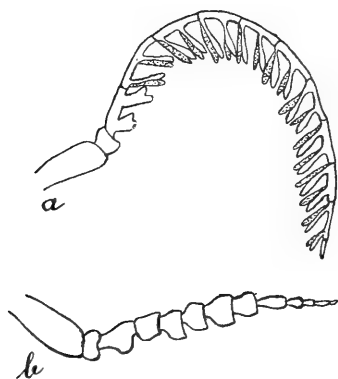


Fig. 105. Følehorn af *Malpighia vittata*. a ♂, b ♀.
(Efter Enderlein.)

okkergule; Tarserne mørkebrune til sorte. Laar og Skinneben med mørkebrun Ring ved Spidsen; Laarene stærkt fortykkede mod Spidsen. Vingerne okkergullige; Vingelængde 18 mm.

♂ ligner ♀ en Del. Foruden de i Slægtsoversigten nævnte Skelnemærker kan for ♂ anføres: Bagkroppen sort, Undersiden rustgul. Følehornene kamdelte.

Her fra Landet kendes kun 1 ♀ af denne store og smukke Art, taget ved Højen Bæk 3. Juni.

Saa vidt vides er denne sjældne Art kun funden i Finland, Rusland og Tyskland.

3. *Tanyptera* Latr. (*Xiphura* Brullé).

Een Art kendes her fra Landet.

T. atrata L. (Fig. 106). ♂: Hovedet sortglinsende. De kamdelte Følehorn er sorte. Thorax sortglinsende. Scutellum sort. Bagkroppen sort, med stort kølleformet Hypopygium. Brystets Sider sorte, med en gul Plet ved Vingeroden. Svingkøllerne mørkebrune til sorte, med lysere Hoved. Benene mørkt okkergule til rødgule, med mørke Tarser. Laar og Skinneben med mørk Spids;

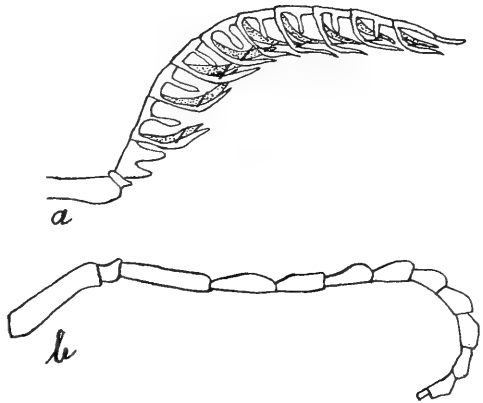


Fig. 106. Følehorn af *Tanyptera atrata*.
a ♂, b ♀. (Efter Enderlein.)

undertiden breder den sorte Farve sig, saa det kun er ved Basis af Laarene, man ser Grundfarven. Vingerne klare, med okkergul Farvetone mere eller mindre udbredt over Vingeflader; stort sort Pterostigma. Vingelængde 13—21 mm.

♀ ligner i det væsentligste ♂. Følehornene er ikke kamdelte, men meget stærkt forlængede, i Særdeleshed er 3. Led langt. De to første Led sorte, de øvrige er rødbrune til mørkebrune. Bagkroppen sort, dog er de to første Segmenter rødgule. Læggeskeden lang, sabelformet. Laar og Skinneben ensfarvet rødbrune.

Arten varierer overordentlig meget; her i Landet er var. *ruficornis* Meig. ogsaa funden; Følehornene er hos denne rødgule med Undtagelse af de to første Led; Bagkroppen er rødgul, med sort Rygstribe; den rødgule Farve kan være meget udbredt — ogsaa over Hypopygiet — hos nogle Eksemplarer og hos andre næsten dækket af sort, som hos Hovedformen.

Arten kendes fra Silkeborg, Funder, Jexen, Højen Bæk, Øland i Limfjorden, Bøllemosen. Flyver i Maj—Juli.

Foruden at være kendt fra hele Europa, er den ogsaa funden i Nordamerika.

4. *Ctenophora* Meig.

Tre Arter af denne Slægt kendes her fra Landet.

Oversigt over Arterne.

1. Bagkroppen overvejende rødgul, med sorte Længdestriber 1. *pectinicornis*.
- Bagkroppen overvejende sort 2.
2. Bagkroppen sort, med hvidgule Sidepletter ...
..... 2. *guttata*.
- Bagkroppen sort, med lysegule Tværbaand ...
..... 3. *flaveolata*.

1. *C. pectinicornis* L. (Fig. 107). ♂: Hovedet sortglinsende, med en lille gul Plet mellem Følehornene, disse er kamdelte, rødgule, men kan ogsaa være næsten sorte. Thorax sortglinsende¹⁾. Scutellum sort. Svingkøllerne gule. Bagkroppen mørk okkergul til rødgul med sort Rygstribe og sorte Siderstriber. Hypopygiet kolbeformet fortykket, rødbrunt og sort. Brystets Sider rødgule med sorte Pletter,

¹⁾ Paa de af Forf. undersøgte Eksemplarer har Thorax været helt sort; Schiner anfører, at Thorax er rødglint med tre sorte Striber, som undertiden smelter sammen, saa Thorax er helt sort.

og med en stor lysegul Plet foran Vingeroden. Hofterne rødgule. Laar og Skinneben rødgule, med mørk Ring ved Spidsen; paa Skinnebenene kan den mørke Farve være udbredt over større Partier. Tarserne er mørkebrune. Vingerne svagt røgfavede med gulligt Anstrøg; stort, begbrunt Pterostigma. Vingelængde 15—17 mm.

♀ ligner ♂, men Følehornene er korte,

savtakkede, rødbrune til sorte. Laar og Skinneben ensfarvet rødbrune. Bagkroppen med en meget bred, sort Rygstrib; paa flere af Bagkropssegmenterne er der i den bageste Kant to smukke lysegule Pletter; den gule Farve breder sig aldrig, saa der opstaar Tværbaand. Sidste Bagkropsled og Læggeskeden er sortglinsende.

Arten kendes fra mange Lokalteter i Jylland. Paa Øerne er den ogsaa funden flere Steder; Dyrehaven, Ordrup; Falster, Strandby, Bognæs. Flyvetid: Juni—Juli.

Den er funden over hele Europa, men synes ikke at være kendt saa langt mod Syd som foregaaende Art.

2. *C. guttata* Meig. ♀: Hovedet sortglinsende, med en gul Plet mellem Følehornene, denne Plet er delt af en meget fin, sort Linie. Følehornene savtakkede, mørkebrune til sorte. Thorax og Brystets Sider sortglinsende, med en stor gul Plet foran Vingeroden. Bagkroppen med en meget bred, sortglinsende Længdestrib baade paa Over- og Undersiden, saa kun meget lidt af den gulrøde Grundfarve er synlig; fra 4. Bagkropssegment med lysegule Sidepletter, som fortsættes paa Undersiden, men al-

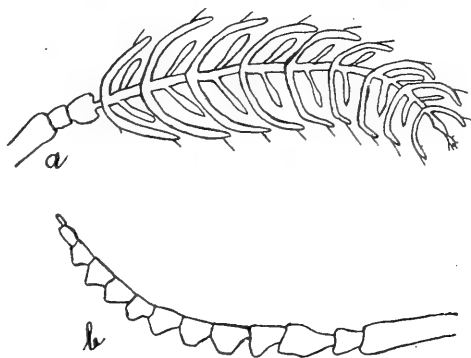


Fig. 107. Følehorn af *Ctenophora pectinicornis*. a ♂, b ♀. (Efter Enderlein.)

drig danner Tværbaand. Læggeskeden sortglinsende. Svingkøllerne gule. Hofter, Laar og Skinneben rødgyde; Skinnebenene svagt skyggede ved Spidsen, Tarserne mørkebrune. Vingerne svagt brungullige, med mørkebrunt Pterostigma. Vingelængde 16—17 mm.

Her fra Landet kendes kun 2 ♀; fra Silkeborg d. 18. Juni og Løjenkjær d. 19. Juni.

Den er kendt fra hele Europa, men den synes ikke at gaa saa langt mod Syd som *T. atrata*.

3. *C. flaveolata* Fabr. ♂: Hovedet er sort med en lille trekantet gul Plet mellem Følehornene. Følehornsledene gule, de stavformede Vedhæng sorte. Thorax og Brystets Sider sorte, med en stor gul Plet foran Vingero den. Prothorax gult. To gule Pletter paa Ryggen mellem Vingerne. Bagkroppen sort, ved Basis gul og med gule Tværbaand paa Over- og Undersiden. Svingkøllerne gule. Hofterne sorte. Benene lyst brungule; Tarserne mørkebrune; Skinnebenene med mørk Spids. Det bageste Benpaa Laar fortykkede mod Spidsen og med en bred sort Ring foran Spidsen. Vingerne gulligt farvede, skyggede i Spidsen og med lysebrunt Pterostigma. Vingelængde 14—16 mm.

♀ ligner ♂; men Følehornene er korte, savtakkede; Læggeskeden lysebrun.

Arten er ikke hyppig, men dog funden flere Steder: Silkeborg, Rold Skov, Stensballe, Horsens; Dyrehaven; Bognæs; Holmeskov. Maj—Juni.

Gaar fra England til Rusland, mod Nord kendt fra Finland, mod Syd fra Norditalien.

3. Tipulini.

Det er store eller meget store Arter. Kroppen er lang og slank; Benene er lange og forsynede med kraftige Sporer. Hos Hannerne afgiver Hypopygiet, der er meget forskelligartet bygget, gode Artskendemærker. Følehornene er oftest 13-ledede.

Oversigt over Slægterne.

1. Sc munder i R_1 uden for Roden af R_s ; M_1 er forket 2.
- Sc munder i R_1 ved Roden af R_s ; M_1 er ikke forket 3. Pachyrhina.
2. Underkanten af Følehornsledene er mere (δ) eller mindre savtakket 1. Prionocera.
- Følehornsledene er cylinderformede til kugleformede, undertiden er de stærkt fortykkede ved Basis 2. Tipula.

1. *Prionocera* Løw.

Her fra Landet kendes kun een Art.

P. turcica Fabr. Hovedet askegraat med hvidgraa Striber om Øjnene; der findes en bred sort Stribe paa Midten af Hovedet og to sorte Pletter ved Basis af Følehornene, der er sorte; 2. og Basis af 3. Led rødbrune. Thorax lysegraat, med fire mørke Striber. Bagkroppen graa, med en bred sort Længdestribe; Segmenternes Bagkant med en fin lys, gullig Stribe. Hypopygiet er lille, brunligt. Brystets Sider lysegraa. Svingkøllerne lysebrune, med mørkt Hoved. Hofterne graa. Laar og Skinneben rødbrune med sort Spids; Tarserne mørkebrune. Vingerne svagt brunlige. Pterostigma lysebrunt. Indenfor Pterostigma en hyalin Plet, som naar ned i Diskcellen. Vingelængde 13—16 mm.

♀ ligner ♂. Læggeskeden brungul.

Arten synes at være almindelig i Jylland; dette vil sikkert ogsaa være Tilfældet paa Øerne. Stæger anfører den fra København. Maj—August.

Det er en nord- og mellemeuropæisk Art.

2. *Tipula* L.

Middelstore til meget store Arter. Følehornene er 13-ledede, som oftest er de længere og mere varierende i Formen hos Hannerne, end de er hos

Hunnerne. Hos enkelte Arter kan Spidsen af R_2 mangle. Diskcellen er altid lukket og M_1 altid forket.

Det er en af de artsrigeste Slægter.

Oversigt over Arterne.

1. Vingerne hos ♂ klare, blaagraa iriserende, hos ♀ ensfarvet brune; hos begge Køn med svage Skygninger, uden man dog kan sige, at Vingen er marmoreret. Stor Art 1. *fulvipennis*.
- Vingerne anderledes tegnede 2.
2. Vingerne intensiv brune, med to store, trekantede hyaline Pletter, som breder sig mod Vingens Bagkant. Stor Art 2. *maxima*.
- Vingerne anderledes tegnede 3.
3. Vingerne marmorerede (graa eller brune med een eller flere hyaline Pletter), eller Cu_2 og Tværribberne er skyggede; hos en Art er kun Vingens Forkant mørk 4.
- Vingerne ensfarvede med Undtagelse af et mørkt Pterostigma og bag dette en hyalin Plet, som undertiden kan danne et Baand tværs over Vingen 26.
4. Vingerne marmorerede 5.
- Cu_2 og Tværribberne skyggede; Vingens Forkant mørk, eller begge Dele er Tilfældet 20.
5. Thorax med tre brede mørke Længdestriber, den midterste er undertiden delt af en fin mørk Linie¹⁾ 6.
- Thorax med fire mørke Længdestriber 7.
6. De tre Thoraxstriber meget brede, undertiden sammensmeltede. Vinger med afbrudt hvidt Længdebaand 3. *vittata*.
- Den midterste Thoraxstribe delt af en mørk Linie og som oftest af to smalle graa Stri-ber. Vingerne svagt brunlige, Marmorering utydelig 6. *pabulina*.
7. Thoraxstriberne brunkantede 8.
- Thoraxstriberne ikke brunkantede 11.
8. Bagkroppen rustgul med en bred fløjelssort Længdestribe. Stor robust Art (Hypopygium Fig. 112) 7. *saginata*.

¹⁾ Dette kan give det Udseende af, at Thorax har fem mørke Længdestriber, som hos *pabulina*, hvor den graa Grundfarve er synlig omkring den mørke Midtlinie.

8. Bagkroppen uden sort Længdestribe..... 9.
9. Laar og Skinneben ensfarvet rødbrune; store, brede, brune Vinger. (Hypopygium Fig. 116)..... 10. *rubripes*.
- Laarene med mørk Ring om Spidsen..... 10.
10. De to første Følehornsled gule, de øvrige som oftest helt mørke. (Hypopygium Fig. 114) ... 9. *nubeculosa*.
- De to første Følehornsled gule, de øvrige gule, med en sort Ring ved Basis. (Hypopygium Fig. 113)..... 8. *scripta*.
11. R_2 naar ikke Vingens Forkant..... 12.
- R_2 naar Vingens Forkant..... 13.
12. Følehornenes første Led sort. Vingerne kraftigt marmorerede. ♀ med robuste Ben og ofte forkortede Vinger..... 4. *variipennis*.
- De to første Følehornsled gule. Marmoreringen paa Vingerne svag..... 5. *hortulana*.
13. Udenfor Pterostigma en stor hyalin Plet, mellem Pterostigma og Vingeroden to store hyaline Pletter, som næsten danner to Tværbaand over Vingen. Vingerne smukt blaalig iriserende..... 13. *irrorata*.
- Vingerne anderledes tegnede..... 14.
14. Udenfor Pterostigma en stor hyalin Plet, som dog aldrig fortsætter og danner et hyalint Tværbaand over Vingespidsen. Følehornene hos ♂ er længere end Hovedet og Mellemkroppen tilsammen..... 11. *unca*.
- Vingerne anderledes tegnede..... 15.
15. Udenfor Pterostigma en stor hyalin Plet, som fortsætter til Vingens Bagkant. Følehornene hos ♂ ikke forlængede..... 12. *hortensis*.
- Vingerne anderledes tegnede..... 16.
16. Fra Hovedet, hen under Vingeroden, er der paa Brystets Sider en røgfartet Streg..... 18. *rufina*.
- Denne sorte Streg mangler..... 17.
17. Hypopygiet paa Undersiden med kraftige, nedadhængende Forlængelser..... 18.
- Hypopygiet uden disse Forlængelser..... 19.
18. De to Forlængelser paa Hypopygiet lange og vel adskilte, besat med sorte Torne paa Indersiden (Hypopygium Fig. 122)..... 16. *staegeri*.
- Forlængelserne korte, sammenvoksede ved Basis. (Hypopygium Fig. 123)..... 17. *signata*.

19. Vingerne med talrige smaa hyaline Pletter; Marmoreringen tydelig. Mindre Art. Vingelængde 12—13 mm..... 14. marmorata.
 - Vingerne med faa store hyaline Pletter; Marmoreringen mindre tydelig. Vingelængde 15—16 mm..... 15. vafra.
20. Vings Forkant mørkebrun og med en mere eller mindre tydelig hyalin Længdestribe indenfor den mørke Forkant. Cu_2 og Tværribberne ikke brunskyggede. Robust Art. 27. oleracea.
 - Cu_2 og Tværribberne brunskyggede..... 21.
21. Følehornene gule, de enkelte Led med en sort Ring ved Basis, de to første Led helt gule..... 19. variicornis.
 - Følehornene anderledes farvede..... 22.
22. Vings Forkant brunsort. Vingelængde 12 mm. De to første samt Basis af tredje Følehornsled gule..... 26. marginata.
 - Vingerne anderledes tegnede..... 23.
23. Vingerne mælkehvide, med kraftige brune Længde- og Tværribber; Bagkroppen lys okkergul, med mørk Længdestribe..... 20. vernalis.
 - Vingerne anderledes tegnede..... 24.
24. Følehornene sorte, ogsaa Basalledene. Thorax med tre mørke Længdestriber, den midterste delt af en smal graa Linie. Vingelængde 14 mm..... 22. subnodicornis.
 - Følehornenes Basalled ikke sorte..... 25.
25. Det 3. og følgende Følehornsled fortykkede ved Basis. Cu_2 og bdc stærkt brunskygget. Vingelængde 19 mm..... 38. limitata.
 - Følehornsled af sædvanlig Cylinderform. Thorax med tre mørke, brunkantede Længdestriber, den midterste med en smal sort Stribe i Midten. Meget variabel Art..... 21. lateralis.
26. Vingerne og hele Dyret brunsort; hos ♀ er Vingerne kortere end Bagkroppen..... 23. nigra.
 - Vingerne anderledes farvede..... 27.
27. Indenfor Pterostigma en stor hyalin Plet, som undertiden fortsætter ned over Diskcellen .. 28.
 - Uden eller kun en utydelig hyalin Plet indenfor Pterostigma..... 35.
28. Thorax rustgult..... 29.
 - Thorax ikke rustgult..... 31.
29. Ser man Hypopygiet fra neden, ses en hvid Knude i hver Side (Hypopygium Fig. 143). 35. cava.

29. Hypopygiet uden hvide Knuder ved Siderne.. 30.
30. Det tredie og følgende Følehornsled mørkebrune, de to første gule. Pterostigma blegt lysebrunt (Hypopygium Fig. 142)..... 34. peliostigma.
- Følehornene brungule. Pterostigma tydeligt, brunt. Hypopygiet for neden med en karakteristisk fremspringende gul Haardusk. 36. lunata.
31. Bagkroppen lysegraa baade paa Over- og Undersiden..... 30. luna.
- Bagkroppen ikke lysegraa..... 32.
32. Ser man Hypopygiet fra neden, ses midt i dette en stor hvid „Plade“..... 37. fascipennis.
- Hypopygiet er anderledes bygget..... 33.
33. De to første Følehornsled gule, de øvrige sorte. Lille Art; Vingelængde 12 mm..... 39. humilis.
- Større Arter, Vingelængde over 15 mm..... 34.
34. Thorax graaglinsende, med fire tydelige Striber. Følehornene gule, tredie og følgende Led med en tydelig sort Ring ved Basis. Vingelængde 16 mm. (Hypopygium Fig. 149)..... 40. dilatata.
- Thorax matgraa. Stor Art; Vingelængde 21 mm. (Hypopygium Fig. 141)..... 33. selene.
35. Følehornene hos ♂ meget stærkt forlængede, længere end Hoved og Bryst tilsammen.... 36.
- Følehornene ikke forlængede; ikke længere end Hoved og Bryst tilsammen..... 37.
36. De to første Følehornsled brungule, de øvrige sorte; fjerde og følgende Led indskaaret paa Midten..... 28. juncea.
- De tre første Følehornsled gule, de øvrige sorte, meget lange, men af sædvanlig Form. 29. flavolineata.
37. Thorax med fire Længdestriber..... 38.
- Thorax med tre Længdestriber, den midterste som oftest delt af en mørk Linie..... 41.
38. Første Følehornsled gult..... 39.
- Første Følehornsled sort, det andet smudsiggult, de øvrige sorte. Pterostigma meget blegt... .. 41. pagana.
39. Pterostigma tydeligt, skarpt afgrænset..... 40.
- Pterostigma utydeligt. Vingerne brunagtige. Følehornene lange og sorte med Undtagelse af de to første Led..... 24. quadrivittata.
40. Stor gulgraa Art. Thoraxstriberne ogsaa fortil vel adskilte. Vingelængde 17 mm..... 42. livida.

40. Lille sirlig Art. De to midterste Thoraxstriber
fortil sammenstødende. Vingelængde 12 mm
..... 43. *stigmatella*.
41. Bagkroppen askegraa med lyse Sidestriber, men
uden Rygstribe. Følehornene sorte. 25. *pruinosa*.
- Bagkroppen med mørk Rygstribe 42.
42. De to første Følehornsled gulbrune, de øvrige
mørkebrune..... 31. *luteipennis*.
- Følehornene helt sorte 32. *melanoceros*.

1. *T. fulvipennis* Deg. ♂: Hovedet graat. Følehornene brungule, 3. og følgende Led oftest med en sort Ring ved Basis. Thorax graat med fire tydelige, mørke Længdestriber, som undertiden er brunkantede. Bagkroppen brungraa med en smal, oftest utydelig Længdestribe. Brystets Sider gulgraa. Svingkøllerne mørke. Benene lange, gulbrune; Laar og Skinneben med mørk Spids; Tarserne mørke. Vingerne graablaa, svagt iriserende. Pterostigma stort og tydeligt. Vingelængde 23—26 mm.

♀ ligner ♂ en Del, men Vingerne er intensiv brune; Bagkroppen mere brungul og Rygstriben tydeligere.

Arten kendes fra hele Landet; den træffes oftest i Skove fra Maj—September.

Fra Mellemeuropa træffes Arten til højt mod Nord, til Færøerne, det nordlige Norge og Novaja Semlja.

2. *T. maxima* Poda (*gigantea* Schrank) (Fig. 1). Hovedet smudsigbrunt, Følehornene af samme Farve. Thorax graablaa, med fire mørke Længdestriber. Bagkroppen mørk rødbrun, med utydelige Ryg- og Sidestriber. Brystets Sider skifergraa; foran Vingeroden findes en stor rustbrun Plet. Svingkøllerne mørke. Benene rødbrune; Spidsen af Laar og Skinneben med en sort Ring. Vingerne mørkebrune, med to store, trekantede, hyaline Pletter og en mindre, hyalin Plet i Spidsen. Vingelængde 27—30 mm. ♀ ligner ♂.

Arten kendes fra flere Lokalteter i Jylland og er funden flere Steder paa Øerne. Den træffes særlig i Skove,

hvor den kan være vanskelig at se mod det nedfaldne Løv. Maj—Juli.

Arten er udbredt over hele Europa, fra Finland til Italien; England, Frankrig til Rusland.

3. *T. vittata* Meig. (Fig. 108). Hovedet mørkegraa. De to første Følehornsled gulbrune, de øvrige sorte, disse er fortykkede ved Basis. Thorax graa, med tre meget brede, mørktkantede Længdestriber. Bagkroppen fløjelsgraa, med to brede fløjelsbrune Siderstriber. Hypopygiet noget fortykket. Brystets Sider skifergraa. Svingkøllerne brunsorte. Hofterne graa. Benene mørkebrune, Laarene med sort Spids; Skinnebenene næsten helt brunsorte. Vingerne brune, med en afbrudt hyalin Længdestribe. Vingelængde 15—24 mm.

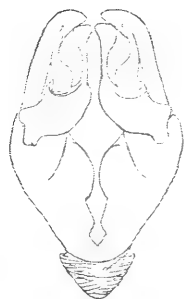


Fig. 108.
Hypopyg af *T. vittata*, set fra neden.

Arten er almindelig overalt i Jylland, det samme vil sikkert ogsaa vise sig at være Tilfældet paa Øerne. Det er en udpræget Foraarsart, som flyver fra April til Begyndelsen af Juni.

Udenfor Danmark kendes den fra Mellemuropa til Norge, Sverrig og Finland, den er ogsaa funden i England.

4. *T. variipennis* Meig. (*simplicicornis* Zett.) (Fig. 109). Hovedet mørkegraa med en sort Midtstribe.

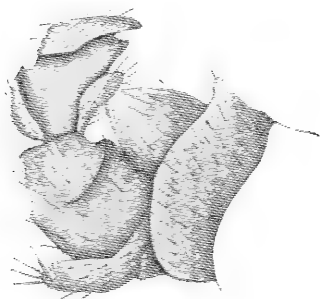


Fig. 109. Hypopyg af *T. variipennis*, set fra Siden.

2. Følehornsled brungult, de øvrige er sorte. Thorax skifergraa med fire mørkegraa Længdestriber. Bagkroppen graaglin-sende. Bagkropssegmenternes Bagkant smudsiggul. Hypopygiet er lille. Brystets Sider skifergraa. Hofterne skifergraa. Laarene brungule, mørkere brune mod Spidsen; undertiden er den brungule Farve kun synlig

ved Basis af Laarene. Skinneben og Tarser brunsorte. Vingernes Marmorering tydelig. Ribberne kraftige, brune; særlig er Cu_2 og bdc brunskyggede. Vingelængde 15—18 mm, men varierer meget.

♀ ligner i det væsentligste ♂, men Benene er tykkere og mere robuste, tillige er Vingerne undertiden meget stærkt forkortede, kortere end Bagkroppen.

Arten er almindelig i Jylland; Stæger anfører den i sin Fortegnelse, men uden Angivelse af Lokalitet; den er ogsaa funden paa Bøtø. Det er en Foraarsart, som især træffes i Engene i Maj og Juni Maaned.

Foruden fra Størstedelen af Europa kendes Arten fra det nordligste Sibirien.

5. *T. hortulana* Meig. (*flavirostris* Stæg.) (Fig. 110). Hovedet askegraat, med en smal sort Stribe. 1. og



Fig. 110. Hypopyg af *T. hortulana*, set fra Siden.

2. Følehornsled gule, 3. gulbrunt, de øvrige sorte. Thorax lysegraat, med fire vel adskilte mørke Striber. Bagkroppen smudsiggul. Brystets Sider og Hofferne graa. Laar og Skinneben gulbrune, med mere eller mindre tydelig mørk Ring ved Spidsen. Vingerne svagt gulbrune; Marmoreringen noget utydelig. Pterostigma brunt og tydeligt. Vingelængde 13—18 mm.

Arten kendes fra hele Landet og er ikke sjælden i Maj—Juni.

Den er udbredt fra Mellemeuropa til Norge, Sverrig og Finland og er ogsaa funden i England.

6. *T. pabulina* Meig. (Fig. 111). Hovedet graat. Følehornene mørkebrune, de to første Led gule. Thorax graa-brunligt, med tre mørke Længdestriber, den midterste delt af en smal mørk Linie. Ofte ses den graa Grund-

farve udenom den mørke Midtlinie, saa der kan tælles fem mørke Striber paa Thorax. Bagkroppen mørk graa-brun med en mørk Rygstrib. Brystets Sider skifergraa. Svingkøllerne lyse, med mørkt Hoved. Hofterne lysegraa. Laar og Skinneben graa-gule med sort Spids; Tarserne mørke. Vingerne mørkebrunligt skyggede, Marmoreringen utydelig. Pterostigma brunt. Vingelængde 15—16 mm.

♀ ligner ♂; den sorte Ring ved Spidsen af Laarene er skarpere afgrænset.

Arten synes at være ret sjælden og er kun funden i faa Eksemplarer; den kendes fra Silkeborg, Aarhus, Silistria, Hadsten og Grejsdal. Stæger anfører den uden Lokalitetsangivelse; den er ogsaa funden ved Kærstrup. Det er en Forsommerart, som flyver i Maj og Juni.

Fra Italien breder den sig baade mod Vest, Øst og Nord til Norge og Sverrig. Fra Finland kendes den ikke.

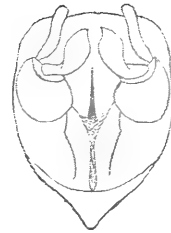


Fig. 111.
Hypopyg af *T. pabulina*, set fra
neden.

7. *T. saginata* Bergr. (Fig. 112). Hovedet lysegraat, fortil med en smal sort Stribe, som undertiden kun ses som en lille sort Plet. 1. og 2. Følehornsled gule, de øvrige sorte. Thorax bredt og kraftigt, mørkegraat, med fire mørktkantede Længdestriber. Bagkroppen rustgul til graagul, med en bred fløjelssort Rygstrib, Brystets Sider graa. Svingkøllerne brungule med sort Hoved med lys Spids. Hofterne graa. Benene brunsorte. Det forreste Benpars Laar kun gule ved Basis, de øvrige gule næsten helt til Spidsen, der er svagt brunlig. Vingerne brunlige, med kraftige, brune Ribber; Marmoreringen tydelig. Vingelængde 19—22 mm.

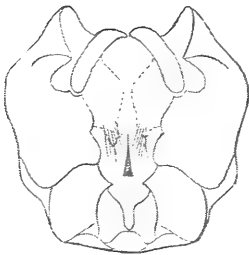


Fig. 112. Hypopyg af
T. saginata, set fra
neden.

Det er en stor, robust Art, hvoraf der her i Landet

kun er funden nogle faa Eksemplarer i Jylland: Funder, Jexen, Grejsdal, i Maj—Juni.

Det er en sydlig Art, som hidtil ikke var funden nordligere end Thüringen; den er iøvrigt kendt fra Schweiz, Østerrig-Ungarn og Spanien.

8. *T. scripta* (Fig. 113). Hovedet smudsiggraat med en utydelig, mørk Stribe i Midten. 1. og 2. Følehornsled gule, de følgende gule, med en mørk Ring ved Basis af hvert Led. Thorax graat, med fire bruntkantede mørke Striber, hvoraf de to midterste er sammenløbende baade for- og bagtil. Bagkroppen brungul, hos ♀ med en tydelig mørk Rygstribе og mørke Sidestriber. Brystets Sider graa. Hofterne graagule, Laar og Skinneben brungule med en mørk Ring ved Spidsen; Tarserne mørke. Svingkøllerne graagule, med sort Hoved. Vingerne graalige, marmorerede; Pterostigma mørkt. Vingelængde 13—21 mm.



Fig. 113. Hypopyg af *T. scripta*, set fra Siden.

♀ se under *T. rubripes*.

Arten er meget almindelig i hele Landet og træffes hele Sommeren, fra Juni til først i September.

Den er ogsaa almindelig og udbredt over hele Europa.

9. *T. nubeculosa* Meig. (Fig. 114; 115). ♂: Hovedet graat, med en smal mørk Midtlinie.

De to første samt Basis af det 3. Følehornsled er gule, de øvrige brunsorte. Thorax graat med fire bruntkantede mørke Striber; de to midterste



Fig. 114. Hypopyg af *T. nubeculosa*, set fra Siden



Fig. 115, samme set fra neden.

berører i Almindelighed ikke hinanden bagtil. Bagkroppen og Benene som hos foregaaende Art. Brystets Sider graa. Vingerne brunlige med kraftige brune Ribber. Vingelængde 18 mm.

♀ se nedenfor under *T. rubripes*.

Arten er lidet kendt her i Landet; den er funden ved Silkeborg, Grejsdal, Høskov, Dannerhøj, men kun nogle faa Eksemplarer. Maj—Juli.

Det er en mellem- og nordeuropæisk Art, den kendes ogsaa fra England.

10. *T. rubripes* Schum. (Fig. 116). ♂: Hovedet som hos foregaaende Art, som denne i det hele taget ligner meget. Hypopygiet vil dog i alle Tilfælde sikre Bestemmelsen. Følehornene er ikke mørke, men ligner mere Følehornene hos *scripta*, fra 4. Led med mørk Ring ved Basis. Benene er kraftige, ensfarvet rødgule. Vingerne brune, meget store og brede; Pterostigma brunt. Vingelængde 20—22 mm.



Fig. 116. Hypopyg af *T. rubripes*, set fra Siden.

Arten er almindelig i Jylland; den er sikkert ogsaa udbredt paa Øerne. Da Arten sikkert ofte er forvekslet med *nubeculosa*, kendes hele dens Udbredelsesomraade antagelig ikke. Den anføres fra Tyskland, Livland og Østerrig-Ungarn.

De tre foran nævnte Arter ligner hinanden overordentlig meget, og da de varierer stærkt, kan de undertiden være vanskelige at adskille. Hannerne vil dog i Almindelighed let kunne adskilles ved at undersøge Hypopygiet. Hunnen af *scripta* lader sig ogsaa let bestemme, da den ligner ♂, og er af samme Størrelse som denne; Læggeskeden er lysebrun med fin Spids, og Bagkroppen er ikke forlænget som hos *nubeculosa* og *rubripes*. Hunnerne af disse to sidste Arter er det derimod meget vanskeligt at adskille. Bagkroppen er hos begge meget stærkt

forlænget, Læggeskeden mørkebrun, Underkanten stærkt savtakket; Benene noget kortere og tykkere end hos ♂. Hos rubripes skulde Benene være ensfarvet gulbrune, dette er dog ikke altid Tilfældet. Muligvis er rubripes kun en Varietet af nubeculosa.

11. *T. unca* Wied (*longicornis* Schum.) (Fig. 117). Hovedet graat med mørk Midtlinie. Følehornene meget lange, længere end Hoved og Bryst tilsammen,

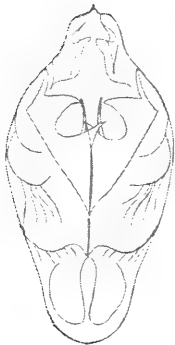


Fig. 117.
Hypopyg af
T. unca, set fra
neden.

de to første Led gule, de øvrige brunsorte. Thorax mørkegraat med fire tydelige mørke Længdestriber. Bagkroppen mørk okkergul til graagul, med tydelige Rygstriber og Siderstriber. Brystets Siderlysegraa. Svingkøllerne graagule med mørkt Hoved. Hofterne graagule. Benene brungule med en mørk Ring ved Spidsen af Laar og Skinneben. Vingerne brune med tre hyaline Pletter foruden den karakteristiske hyaline Plet udenfor Pterostigma, denne Plet gaar fra Forkanten af Vingen ned over Diskcellen, men naar ikke Vingens Bagkant. Vingelængde 15—16 mm. ♀ ligner ♂, dog er Følehornene ikke forlængede.

Arten er kendt fra flere Lokalteter i Jylland og er ikke sjælden, tillige kender jeg den fra Bøtø; den flyver fra Juni til først i August.

Arten er udbredt over hele Mellem- og Nordeuropa.

12. *T. hortensis* Meig. (Fig. 118). Hovedet graat med en tydelig mørk Midtstribe. 1., 2. og 3. Følehornsled gule, de øvrige sorte. Thorax graat med fire mørke Striber; Siderstriberne ofte noget utydelige. Bagkroppen brungul med en tydelig sort Rygstribe og tydelige Siderstriber. Hypopygiet er mørkebrunt og noget fortykket. Brystets Sider graa. Svingkøllerne gule og med et stort sort Hoved. Hofterne graagule, Benene brune, Laar og Skinneben med

utydelig mørk Ring ved Spidsen. Vingerne varierer meget i Farve, fra graalige til intensiv brune, men i alle Tilfælde er der udenfor Pterostigma en hyalin Plet, der som et Tværbaand strækker sig fra Vingens Forkant over Diskcellen til Vingens Bagkant. Pterostigma brunt. Vingelængde 14—16 mm. ♀ ligner ♂, men Følehornene er meget korte.

Arten er i Stægers Fortegnelse anført som „ikke sjælden“. Fra Jylland kendes kun 2 Eksemplarer. En smuk brun ♀ fra Nørholm og 1 ♂ fra Silkeborg, tillige er der funden en Del ♂♂ og ♀♀ ved Strandby og Høvænge paa Lolland og 1 ♂ fra Pipstorm paa Fyen. Juni—August.

Ligesom foregaaende Art synes denne ikke at forekomme i Sydeuropa, men derimod at være vidt udbredt over Mellem- og Nordeuropa.



Fig. 118. Hypopyg af *T. hortensis*, set fra Siden.

13. *T. irrorata* Macq. (*pictipennis* Stæg.) (Fig. 119). Hovedet lysegraat med en fin sort Længdestribe. 1. og 2. Følehornsled hvidgule, de øvrige sorte cylinderformede. Thorax skifergraat med fire tydelige mørke Længdestriber. Bagkroppen brungul; som oftest er Rygstriben utydelig, hvorimod Sidestriberne er tydelige. Bagkroppen kan dog ogsaa



Fig. 119. Hypopyg af *T. irrorata*, set fra Siden.

— særlig hos Hunnerne — være helt graabrun. Hypopygiet er stort og kraftigt. Svingkøllerne hvidlige med stort sort Hoved. Brystets Sider skifergraa, Hofterne

af samme Farve. Benene er lyst gulbrune, Laar og Skinneben med skarpt afgrænset mørk Ring ved Spidsen. Vingerne er graalige, smukt blaa iriserende. Udenfor Pterostigma med en mindre hyalin Plet, mellem Pterostigma og Vingeroden to store hyaline Pletter. Vingelængde 16 mm.

♀ ligner ♂.

Denne smukke Art vil altid være let kendelig paa de iriserende Vinger. Den er kendt fra Silkeborg, Dybvad, Nørholm, Strandby, Bremervold og Charlottenlund. Juni—August.

Arten er vidt udbredt over Mellem- og Nordeuropa, men er mindre kendt.

14. *T. marmorata* Meig. (obsoleta Zett.) (Fig. 120). Hovedet askegraat med mørk Midstribе, som varierer meget i Bredde. Følehornene er korte; de to første Led gule, de øvrige sorte, cylinderformede. Thorax lysegraat, med fire tydelige mørke Striber. Bagkroppen mørk brungul, uden Rygstribе, men med mørke Sidestriber; Hypopygiet er lille. Svingkøllerne brune, med sort Hoved. Brystets Sider mørkegraa. Hofterne lysegraa. Benene mørk brungule, Laar og Skinneben med sort Spids. Vingerne mørkegraa, med mange smaa hyaline Pletter. Pterostigma mørkebrunt. Vingelængde 12—13 mm.



Fig. 120. Hypopyg af *T. marmorata*, set fra neden.

♀ ligner ♂.

Arten er kendt fra Silkeborg, Ry, Esbjerg, Fanø, Aarhus, Hald, Charlottenlund. Det er en udpræget Efteraarsart, som træffes sidst i August og hele September.

Den er kendt fra hele Nord- og Mellemeuropa, det sydligste Findested er Steiermark; den kendes ogsaa fra England.

15. *T. vafra* Riedel (Fig. 121). Hovedet graat. Følehornene lange og tynde, de to første Led gule, de øvrige

mørkebrune, noget fortykkede ved Basis. Thorax graat, med fire mørke Striber. Bagkroppen rustgul uden tydelige Striber, Hypopygiet mørkere. Brystets Sider graa til rødbrune. Hoftene graagule. Benene lange og tynde, lysebrune. Vingerne mat graabrune, med faa hyaline Pletter. Pterostigma tydeligt, mørkebrunt. Vingelængde 16 mm.

♀ ligner ♀ af *staegeri*, med kort Læggeskede.

Her fra Landet kendes kun et meget defekt Eksemplar uden Bagkrop; Beskrivelsen er derfor delvis efter Riedel, som har været saa venlig at bestemme Eksemplaret. Silkeborg 30. 5. 1914.

Udenfor Danmark er Arten funden i Finland, Lapland og Bagpommern.



Fig. 121. Hypopyg af *T. vafra*, set fra Siden. (Efter Riedel).

16. *T. staegeri* Pdr. Niels. (*signata* Aut.) (Fig. 122).

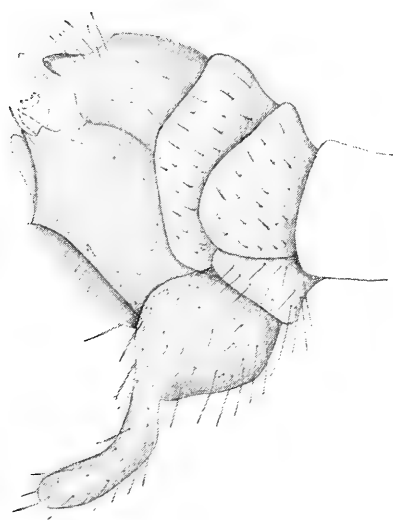


Fig. 122. Hypopyg af *T. staegeri*, set fra Siden.

Hovedet graat. Følehornene temmelig korte, de to første Led gule, de øvrige sorte, cylinderformede. Thorax graabrunligt, med fire mørkebrune Længdestriber. Bagkroppen brungul og uden (tydelig) Rygstriben, men med mørke Sidestriber. Hypopygiet er stærkt fortykket og med to lange, karakteristiske, nedhængende Forlængelser fra det sidste Bugsegment. Svingkøllerne hvidlige, med sort Hoved. Brystets Sider graa.

Hofterne gulgraa. Benene meget lange og tynde, lyst brun-gule, Laar og Skinneben med mørk Spids. Vingerne bleg-graa, med mange hyaline Pletter. Pterostigma meget blegt, brunligt. Vingelængde 15—16 mm.

♀ ligner ♂. Se iøvrigt nedenfor under signata.

Arten synes at være sjælden. Stæger nævner den fra Frederiksberg Slotshave og Ordrup Krat samt Silke-borg, hvor den ogsaa er funden senere; tillige er den funden ved Aarhus, Jelling og Stilling. Det er en udpræ-get Efteraarsart, der flyver i September og Oktober.

Arten kendes fra Finland, Norge, Sverrig, England, Holland, Tyskland, og mod Syd fra Steiermark.

17. *T. signata* Stæg. (*anonyma* Bergr.) (Fig. 123).
Arten ligner i det væsentligste foregaaende, og er ogsaa

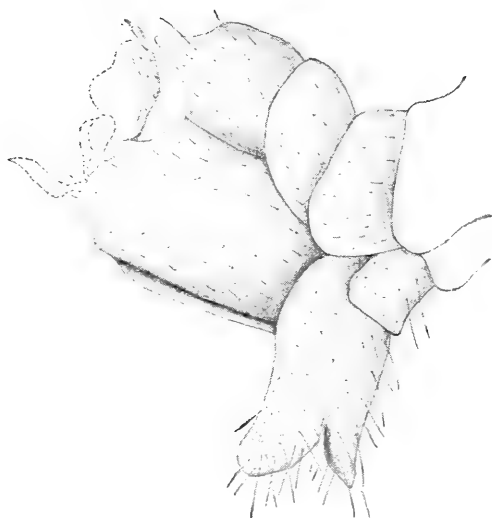


Fig. 123. Hypopyg af *T. signata*,
set fra Siden.

af samme Størrelse som denne. Vinge-tegningen og da sær-lig Pterostigma er dog kraftigere mar-keret. Hypopygiet afgiver dog de sik-reste Skælnemær-ker, og en Under-søgelse af dette vil altid sikre Bestem-melsen. Som hos foregaaende er Hy-popygiet stærkt for-tykket, Forlængel-sen af de sidste Bugsegmenter er kun dybt indskaaret

paa Midten, men sammenvoksede ved Basis; hos stæ-geri er de vel adskilte helt til Basis.

Hunnerne er derimod vanskeligere at adskille; men som hos ♂ er Vingerne ogsaa hos ♀ af *signata* mørkere, og særlig er Pterostigma stort, mørkebrunt. Læggeskeden er ens hos begge Arter.

Ligesom *staege* er *signata* en udpræget Efteraars-art; Arterne er taget paa samme Lokalitet ved Silkeborg i September—Oktober.

Nordligere end Danmark er Arten hidtil ikke funden; den kendes fra Tyskland og Østrig-Ungarn.

18. *T. rufina* Meig. (Fig. 124). Hovedet er graat. 1. og 2. Følehornsled gule, de øvrige sorte, svagt fortykkede ved Basis. Thorax mørkegraa, med fire mørkebrune Striber, Sidedribene som oftest dobbelte, men sammenløbende fortil. Bagkroppen rødgul uden Rygstribe, men med tydelige Sidedribere. Hypopygiet er lille. Svingkøllerne graa. Brystets Sider graa med en fløjels-sort Stribe fra Hovedet til under Vingeroden. Hofterne graalige; Benene lysebrune, Laar og Skinneben med sort Spids. Vingerne graa; Marmoreringen utydelig. Pterostigma stort og tydeligt. Vingelængde 13—19 mm.

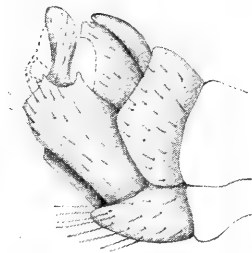


Fig. 124. Hypopyg af *T. rufina*, set fra Siden.

♀ ligner ♂ og ligner tillige Hunnerne af de to foregaaende Arter, men *rufina* vil altid være let kendelig paa den sorte Streg over Brystets Sider.

Arten er sjælden; her fra Landet kendes kun faa Eksemplarer. Silkeborg, Jexen, Ry. Eksemplarerne er fangt paa forskellige Aarstider, fra 3. Maj til 1. September.

Vidt udbredt over hele Europa, ogsaa kendt fra Færøerne og Island.

19. *T. variicornis* Schum. (*picticornis* Zett.). (Fig. 125). Hovedet graat med mørk Midtlinie. Følehornene lange, lysegule; det 4. og følgende Led med sort Ring ved Basis. Thorax mørkegraa, Længdestribene er som oftest utydelige. Bagkroppen straagul, med tydelige sorte Sidedribere. De sidste Bagkropssegmenter sorte; Hypopygiet stort. Svingkøllerne graagule. Brystets Sider graagule, Hofterne ligeledes. Benene er korte og tykke, gul-

brune; Laarene med mørk Spids; den sorte Ring ved Spidsen af Skinnebenene er ofte utydelig. Vingerne gullige med stort, mørkebrunt Pterostigma. Cu_2 og bdc

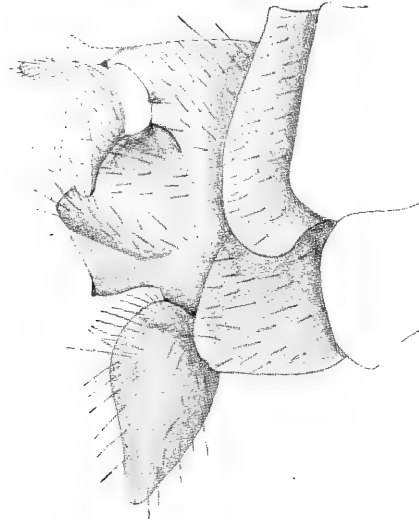


Fig 125. Hypopyg af *T. variicornis*, set fra Siden.

brunskygget; Vingespidsen ligeledes med svag Skygning. M_1 og M_2 kun med meget kort Skaft, undertiden er de slet ikke sammenløbende. Vingelængde 14—15 mm.

♀ ligner ♂, men Følehornene er korte.

Arten er almindelig i Jylland; dette vil sikkert vise sig ogsaa at være Tilfældet paa Øerne. Maj—Juli.

Fra Mellemeuropa gaar den mod Nord til Norge, [Sverrig og Finland.

20. *T. vernalis* (Fig. 126). Hovedet graat med en stor mørkebrun Plet. Følehornene sorte; 1. Led mørk gulbrunt til sort, 2. Led altid rødbrunt. Thorax lysegraat, med tre mørkebrune Striber; den midterste delt af en mørkere Linie. Bagkroppen okkergul, med en tydelig sort Rygstribe; Sidestriber er utydelige. Hypopygiet lille. Svingkøllerne lange, gulbrune, med sort Hoved. Brystets Sider skifergraa. Hofterne skifergraa til graagule. Benene mørkebrune, især hos ♀ breder den mørke Farve sig, saa kun Basis af Laarene er

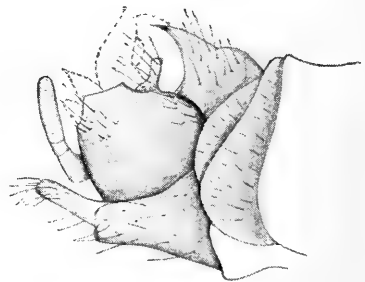


Fig. 126. Hypopyg af *T. vernalis*, set fra Siden.

lysere. Vingerne mælkehvide, med kraftige mørkebrune Ribber; Cu_2 og bdc er brunskygget. Pterostigma lysebrunt. Vingelængde 13—14 mm.

♀ ligner ♂.

Arten kendes fra flere Steder i Jylland: Frederikshavn, Lindum, Astrup—Ryom, Thorsager, Funder, Sommersted, Hoptrup, Øster Løgum. Den synes at holde til paa Lynglokaliteter; naar man træffer den, er det som oftest i Mængde. Den kendes tillige fra Nyborg og Bøtø. Maj—Juni.

Arten er udbredt over samme Omraade som foregaaende Art, men træffes ogsaa længere mod Syd.

21. *T. lateralis* Meig. (Fig. 127). Hovedet graat med mørk Midtlinie. Følehornene mørkebrune til sorte, de enkelte Led undertiden med gulbrun Basis; de ydre Led er ogsaa noget fortykkede ved Basis. Thorax mørkegraat med tre, mørkebrunt kantede Længdestriber; den midterste delt med en mørk Linie. Bagkroppen mørkebrun med okkergul Midtstribe. Hypopygiet er lille. Hofterne graagule. Benene lange og tynde, brungule; Laar og Skinneben med mørk Spids. Vingerne brunlige, med lysebrunt Pterostigma. Cu_2 og bdc brunskygget. Vingelængde 12—21 mm.

♀ ligner ♂.

T. lateralis er den mest variable Tipulaart vi har. Den ovenfor beskrevne Form er ikke altid den almindeligste, ofte træffer man Eksemplarer, hvor baade Thorax og Bagkroppen er fuldstændig graaduggede, eller Eksemplarer med graat Thorax og mørkebrun Bagkrop med en bred graa Rygstribe. Ogsaa Vingernes Farve og Længde varierer meget; Pterostigma er ofte brunsort. Man vil dog altid finde, at Cu_2 er brunskygget. Arten vil altid let kendes paa det lyst brungule Hypopygium.

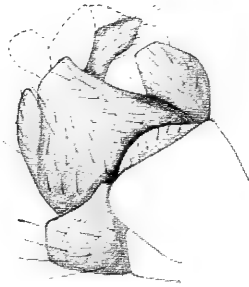


Fig. 127. Hypopyg af *T. lateralis*, set fra Siden.

Arten er sikkert almindelig over hele Landet; den flyver fra først i Maj til ind i August.

Den er ogsaa almindelig over hele Europa.

22. *T. subnodicornis* Zett. (Fig. 128). Hovedet askegraa med mørk Midtlinie. Følehornene lange. 1. og 2. Led graa, de øvrige sorte; 3. Led længere end noget af de følgende, disse er fortykkede ved Basis, let udskaarne paa Midten og tager jævnt til i Tykkelse mod Spidsen. Thorax graat med fire mørke Striber. Bagkroppen matgraa; Bagkropssegmenterne har lyst kantede Sider, hvorved der fremkommer lyse Sidestriber. Hypopygiet er meget lille. Svingkøllerne er mørke. Brystets Sider og Hofterne graa. Benene kraftige; mørkebrune, kun lysebrune ved Basis af Laarene. Vingerne svagt brunlige med mørkebrune Ribber; Cu_2 og bdc brunskygget. Pterostigma lysebrunt. Vingelængde 13—15 mm.



Fig. 128. Hypopyg af *T. subnodicornis*, set fra Siden.

♀ er endnu ikke funden her i Landet; den skal ligne ♂, men Følehornene er kortere, og Vingerne skal være stærkt forkortede.

Det er en sjælden Art, som hidtil kun er funden i Jylland: Allerup Bakker, Vilhelmsborg og Esbjerg. Det er en Foraarsart, alle Eksemplarerne er fundne i Maj Maaned.

Arten er udbredt over hele Skandinavien, Novaja Semlja og Færøerne, tillige er den kendt fra Tyskland, Østerrig og Nord-Italien.

23. *T. nigra* L. (Fig. 129). Hoved og Følehorn mørkebrune. Følehornene lange, det 4. og følgende Led svagt fortykkede ved Basis, som tillige er lysere farvet. Thorax brunsort med utydelige Længdestriber. Bagkroppen mørk rødlig-brun til brunsort, med tydelige Sidestriber, Rygstriben er undertiden forsvunden. Hypopygiet er meget lille. Bry-

stets Sider brunsorte. Benene lange, noget robuste, mørkebrune, noget lysere ved Basis af Laarene. Vingerne mørkebrune. Pterostigma meget lille. Vingelængde 9—10 mm (♂).

♀ ligner i det væsentligste ♂, men Følehornene er kortere, Vingerne og Benene ligeledes; Vingerne meget kortere end Bagkroppen.

Arten er udbredt over hele Landet; den er funden ved Hammel, Viby, Højbjerg, Nørholm; Dyrehaven, Næstved, Karrebæksminde; Nykøbing F.; Vester Ulslev Mose. Juni—August.

Den kendes fra hele Europa.

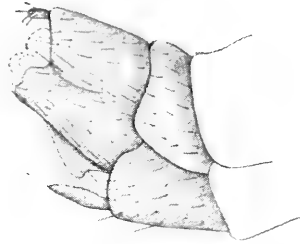


Fig. 129. Hypopyg af *T. nigra*, set fra Siden.

24. *T. quadrivittata* Stæg. (Fig. 130). Hovedet graat med en brun Plet, der gennemskæres af en sort Længdelinie. Palperne er mørkebrune. Følehornene er temmelig lange, med cylinderformede brunsorte til sorte Led, de to første Led er brune til brungule. Thorax graat med fire Længdestriber. Bagkroppen gulbrun med sorte Længdestriber. Brystets Sider graa. Benene mørkebrune til brunsorte; Hofterne og Laarenes Basis brungule. Vingerne lysebrunlige, Ribberne brungule. Pterostigma mørkegult, ikke iøjnefaldende.



Fig. 130. Hypopyg af *T. quadrivittata*, set fra Siden.

Stæger skriver: „I August hyppig i Engene ved Lersøen“; den er ikke funden andre Steder her i Landet.

Udenfor Danmark er den kendt fra Finland, Sverrig og Holland, men den er sjælden overalt.

25. *T. pruinosa* Wied. (Fig. 131). Hovedet mørkegraat med en udvisket mørk Længdestribe. Følehornene

sorte, ogsaa Basalledene, 4. og følgende Led fortykkede ved Basis. Thorax mørkegraat med tre mørke Længdestriber, den midterste bred og delt af en smal sort Linie. Bagkroppen mørkegraa med lysegraa Sidestriber. Hypopygiet lille. Svingkøllerne lange, mørke. Brystets Sider skifergraa, Hofterne af samme Farve. Benene lange og tynde, brunsorte, kun Basis af Laarene brungul. Vingene brunlige med et lille, men tydeligt Pterostigma. Vingelængde 12—13 mm.



Fig. 131. Hypopyg af *T. pruinosa*, set fra Siden.

♀ ligner ♂, men Følehornene er ikke saa lange.

Arten er kendt fra hele Landet og er ikke sjælden; den flyver i Juni—Juli.

Fra Mellemeuropa er den udbredt til det nordlige Skandinavien.

26. *T. marginata* Meig. (Fig. 132). Hovedet brungraat. 1. og 2. samt Basis af 3. Følehornsled gule, de følgende brunsorte. Thorax mørkegraat med tre brede mørke Striber, den midterste delt af en fin mørk Linie. Bagkroppen rustgul, med brede mørke Sidestriber. Brystets Sider graa. Hofterne gulgraa. Benene lange. Laar og Skinneben brungule med sort Spids; Tarserne mørke. Vingene brune, Forkanten mørkebrun; Cu_2 samt bdc brunskygget. Vingelængde 11 mm.

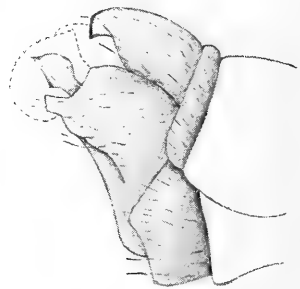


Fig. 132. Hypopyg af *T. marginata*, set fra Siden.

Denne smukke lille Art synes at være meget sjælden her i Landet; Stæger anfører den fra Lersøen; ved Nørholm er der funden 1 ♂.

Mellem- og nordeuropæisk Art.

27. *T. oleracea* L. (*paludosa* Meig., *fusca* Stæg.) (Fig. 133). Hovedet graabrunt med sort Midtlinie. Følehornene varierer meget i Farve; de to første Led er dog altid lyse, graabrune eller brunrøde; de øvrige kan være helt sorte, lysebrune, eller lysebrune med sort Ring ved Basis, som er fortykket fra og med 4. Led. Thorax mørkegraa, med fire brunkantede mørke Længdestriber; de to midterste undertiden sammenflydende. Bagkrop-



Fig. 133. Hypopyg af *T. oleracea*, set fra Siden.

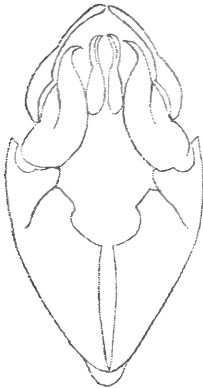


Fig. 134. Samme set fra neden.

pen lys rødlig-brun til graa.

Hypopygiet noget fortykket.

Brystets Sider og Hofterne graa.

Benene

forholdsvis korte og tykke, brungule.

Laar og Skinneben med mørk Spids, undertiden breder den mørke Farve sig, saa kun Laarenes Basis er brungul.

Vingerne lysebrune med brun Forkant. Indenfor Forkanten strækker der sig et mere eller mindre tydeligt hvidt Baand paa langs af Vingen. Vingelængde 15—22 mm.

Vingelængde 15—22 mm.

♀ ligner ♂. Benene er dog som oftest kortere og tykkere; Bagkroppen stærkt forlænget. Læggeskeden lysebrun.

Arten er meget almindelig og udbredt over hele Landet. Den kan træffes fra Maj til ind i September, ja endog i Oktober.

Foruden at være almindelig og udbredt over hele Europa, mod Nord til Novaja Semlja, det nordlige Norge og Færøerne, kendes den tillige fra hele Nord-Afrika.

28. *T. juncea* Meig. (Fig. 135). Hovedet graat med en sort Stribe. Følehornene meget lange, 1. og 2. Led

lysebrune, de øvrige sorte; 3. Led kort, 4. og følgende Led lange, fortykkede ved Basis, indskaarne paa Midten og jævnt tiltagende i Tykkelse mod Spidsen. Thorax

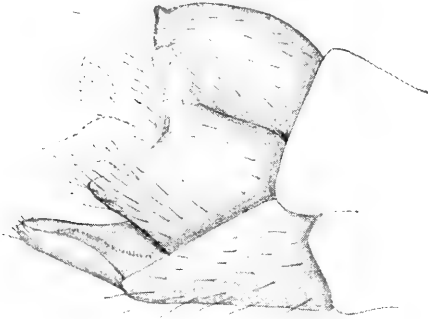


Fig. 135. Hypopyg af *T. juncea*, set fra Siden.

mørkegraa, med fire tydelige mørke Længdestriber. Bagkroppen lang, brungul, med bred sort Midtlinie, som undertiden breder sig ud over Siderne. Hypopygiet er stort. Svingkøllerne brungule med sort Hoved. Brystets Sider og Hofterne graa. Benene lange, brungule, med en bred sort Ring

ved Spidsen af Laar og Skinneben; Tarserne mørke. Vingerne svagt gullige, med stort tydeligt Pterostigma. Vingelængde 16—17 mm.

♀ ligner ♂, Følehornene er korte og ikke udskaarne paa Midten. Bagkroppen er stærkt forlænget, den mørkebrune Læggeskede har en karakteristisk Form.

Arten er sjælden; Stæger anfører den fra Frederikshavn (Schjødte); i Zoologisk Museums Samling staar der endvidere 2 ♀ fra Skagen, den er tillige funden ved Klodemølle, 1 ♂ 2 ♀♀, 10. August.

Den kendes fra Størstedelen af Europa, fra Finland mod Nord til Pyrenæerne, Schweiz og Ungarn mod Syd. Den er dog lokal begrænset. Fra England kendes den ikke.



Fig. 136. Læggeskeden af *T. juncea*.

29. *T. flavolineata* Meig. (Fig. 137). Hovedet graat. Følehornene meget lange; de tre første Led gule, de følgende sorte og svagt fortykkede ved Basis. Thorax graat, med fire vel adskilte, blanke, mørkegraa Striber. Bag-

kroppen rødbrun, de sidste Segmenter sorte. Hypopygiet kun lidt fortykket. Brystets Sider graa; foran Vingeroden findes en stor graagul Plet. Hofterne graa. Benene lange og tynde, lysebrune; Laarene med tydelig sort Ring ved Spidsen, Skinneben og Tarser oftest mørke. Vingene svagt gulgraa, med lysebrunt Pterostigma. Vingelængde 19—23 mm.

♀ ligner ♂. Følehornene er meget korte, ligesom Benene er kortere. Pterostigma er som oftest en utydelig hvidlig Plet.

Det er en af vore smukkeste Arter. Stæger anfører den fra Skodsborg. Ved Silkeborg er den temmelig almindelig; tillige kendes den fra Emborg, Lindum,

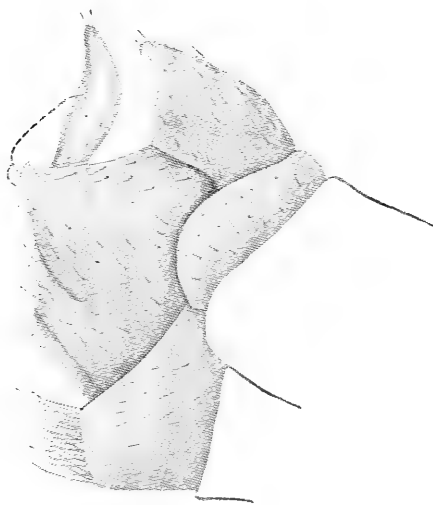


Fig. 138. Hypopyg af *T. luna*, set fra Siden.

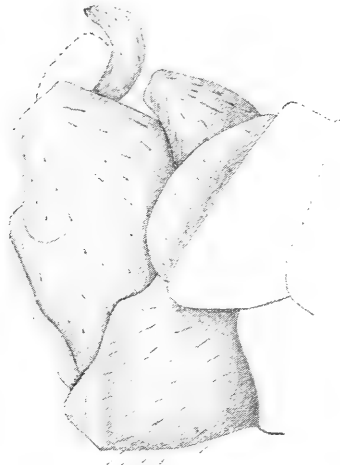


Fig. 137. Hypopyg af *T. flavolineata*, set fra Siden.

Grejsdal og Søholt paa Lolland; Maj—Juni.

Fra Finland over Skandinavien og England gaar den til Frankrig, Schweiz og Østerrig-Ungarn.

30. *T. luna* Westhoff (*lunata* Meig. et aut. n. Linné). (Fig. 138). Hovedet mørkegraat. 2. Følehornsled brungult; 1. og Basis af 3. Led undertiden af samme Farve, men ofte brunsorte, som de øvrige Led. Thorax blaagraat

med fire mørke Længdestriber. Bagkroppen blaagraa, Hypopygiet noget fortykket. Arten er let kendelig paa en gyldengul Haardusk, der udgaar fra det sidste Bugsegment. Brystets Sider og Hofterne blaagraa; Benene mørkebrune, Basis af Laarene dog altid lysebrun; den sorte Ring ved Spidsen af Laar og Skinneben ofte utydelig. Vingerne graalige, iriserende. Pterostigma lysebrunt, indenfor dette en hyalin Plet, som fortsætter ned i Diskcellen. Vingelængde 17—20 mm.

♀ ligner ♂.

Arten er almindelig over hele Landet, den træffes især i Engene i Maj—Juli.

Ligesom foregaaende Art træffes den i Mellem- og Nordeuropa.

31. *T. luteipennis* Meig. (Fig. 139). Hovedet graat med en udflydende mørk Stribe i Midten. Følehornene lysebrune til brunsorte, fra og med 4. Led fortykkede ved

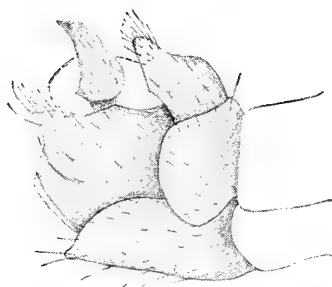


Fig. 139. Hypopyg af *T. luteipennis*, set fra Siden.

Basis; Thorax graabrunt med tre graa, brunkantede Striber, den midterste delt af en mørk Linie. Bagkroppen brungul, med en tydelig mørk Rygstribes. Hypopygiet er ikke fortykket. Brystets Sider graa; Hofterne graagule; Benene lange, brungule, Laarene med mørk Spids; Skinneben og Tarsar oftest helt mørke. Vingerne lysebrune, uden tydeligt Pterostigma. Vingelængde 16—19 mm.

♀ ligner ♂, men Benene er korte, og den mørke Ring ved Spidsen af Skinnebenene er tydelig.

Arten kendes fra: Silkeborg, Funder, Ry, Stilling, Aarhus, Esbjerg; Stæger anfører den som hyppig. Det er en udpræget Efteraarsart; man træffer den særlig i Moser og sumpede Engstrækninger i September—Oktober.

Den kendes fra hele Mellemeuropa fra Frankrig til Rusland, nord paa til Finland; den er ogsaa funden i England.

32. *T. melanoceros* Schum. (*lineata* Stæg.) (Fig. 140). Hovedet graat med en stor mørk Plet. Følehornene lange, alle Led brunsorte. Thorax graat med tre Længdestriber; den midterste meget bred, ofte delt af en tydelig sort Linie. Bagkroppen brungul med sort Rygstribe. Hypopygiet er lille. Svingkøllerne lysebrune. Brystets Sider og Hofterne skifergraa. Benene lange, mørkebrune, kun Basis af Laarene er lysebrun. Vingerne graabrunlige; Pterostigma utydeligt. Vingelængde 13—15 mm.

♀ ligner ♂, men Benene er noget mere robuste.



Fig. 140. Hypopyg af *T. melanoceros*, set fra Siden.

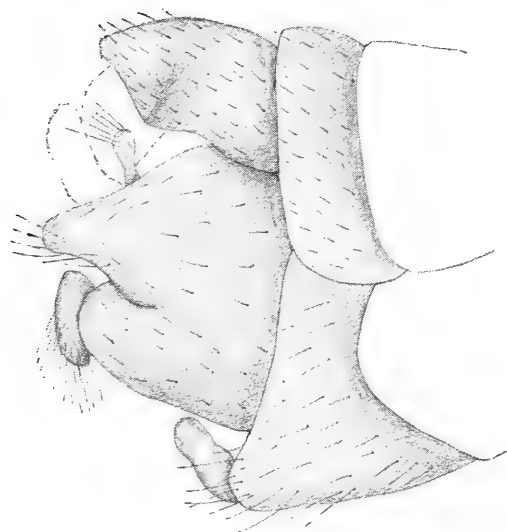


Fig. 141. Hypopyg af *T. selene*, set fra Siden.

Arten synes at være sjælden her i Landet. Stæger anfører den fra Ordrup Mose; paa en enkelt Lokalitet ved Silkeborg kan den være meget talrig i September og først i Oktober.

Udenfor Danmark kendes den fra England, Holland, Tyskland, Østerrig, Rusland, samt hele Skandinavien; den er altid lokal begrænset.

33. *T. selene* Meig. (Fig. 141). ♂: Hovedet graat med brunsort Stribe. Fø-

lehornene forholdsvis korte, 1. og 2. Led lysebrune, de følgende mere eller mindre mørkebrune og med svagt fortykket Basis, som ofte er mørkere end den øvrige Del af Ledet. Thorax graablaat med fire brunlige Længdestriber. Bagkroppen brungul med bred Rygstriben. Hypopygiet meget stærkt fortykket. Brystets Sider og Hofterne blaa-graa. Benene meget lange, brune og med en mørk Ring ved Spidsen af Laar og Skinneben. Vingerne graalige, med et stort lysebrunt Pterostigma, bag dette en hyalin Plet, som strækker sig ned i Diskcellen. Vingelængde 20—22 mm.

Stæger anfører Arten som „temmelig hyppig i Slutningen af Juni, Charlottenlund;“ desuden er den funden ved Silkeborg, Letbæk og Strandby paa Lolland. Maj—Juli.

Udbredt over hele Mellemeuropa, mod Nord til Finland; den kendes ogsaa fra England.

34. *T. peliostigma* Schum. (Fig. 142). Hovedet brungult. Følehornene brune, de to første Led gule. Thorax okkergult, med fire mørke Striber. Bagkroppen brungul med mørk Rygstriben og Sidestriber. Hypopygiet noget fortykket. Brystets Sider gullige, Hofterne ligeledes. Benene lysebrune, med mørk Ring om Spidsen af Laar og Skinneben. Vingerne gullige, Forkanten noget stærkere farvet end den øvrige Del af Vingen. Pterostigma utydeligt; bag dette en hyalin Plet, som fortsætter ned i Diskcellen. Vingelængde 18 mm.

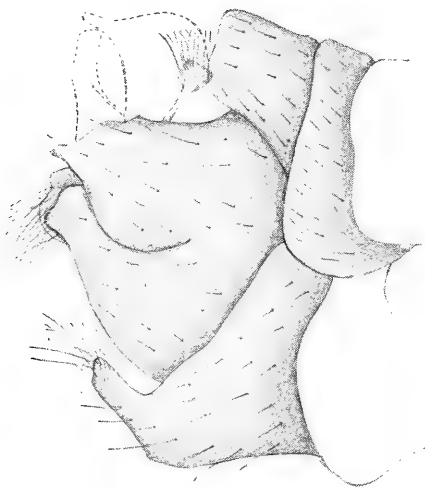


Fig. 142. Hypopyg af *T. peliostigma*, set fra Siden.

fortykket. Brystets Sider gullige, Hofterne ligeledes. Benene lysebrune, med mørk Ring om Spidsen af Laar og Skinneben. Vingerne gullige, Forkanten noget stærkere farvet end den øvrige Del af Vingen. Pterostigma utydeligt; bag dette en hyalin Plet, som fortsætter ned i Diskcellen. Vingelængde 18 mm.

Denne smukke Art er hidtil kun funden paa Bogø.

Nordgrænsen for denne Art er Livland, den er ikke funden i Norge, Sverrig og Finland, men kendes fra England, hele Mellemeuropa og Spanien.

35. *T. cava* Riedel (Fig. 143). Hovedet mørkebrunt. Følehornenes to første Led gule, de følgende brunsorte, fra 4. Led noget fortykkede ved Basis og jævnt udbuede mod Spidsen. Thorax okker-gult med fire mere eller mindre sammenflydende Længdestriber. Bagkroppen rødgul med tydelige Ryg- og Sidestriber. Hypopygiet fortykket; set fra neden med en iøjne-faldende mælkehvid „Blære“ i hver Side. Brystets Sider graa til graagule. Hofterne lysebrune. Benene brune. Vingerne graagullige, med lysegult, utydeligt Pterostigma, bag dette en hyalin Plet. Vingelængde 17—18 mm.

♀ ligner ♂. Se iøvrigt nedenfor under *T. livida* v. d. Wulp.

Arten kendes fra Silkeborg, Funder og Grimstrup Krat; den flyver fra sidst i Juni til ind i August.

Udenfor Danmark er den funden i Tyskland, Belgien og Frankrig.

36. *T. lunata* L. (*ochracea* Meig.). (Fig. 144). Hovedet gulbrunt. 1. og 2. Følehornsled brungule, de øvrige mørkebrune; det 4. og følgende Led fortykkede ved Basis, som tillige ofte er sort. Thorax lysegult til mørkegult, silkeglinsende, med fire utydelige Længdestriber. Bagkroppen brungul med utydelig Rygstribes og Sidestriber. Hypopygiet stærkt fortykket, altid let kendelig paa



Fig. 143. Hypopyg af *T. cava*, set fra Siden.

en gulbrun Haardusk, der udgaar fra det sidste Bugsegment. Brystets Sider og Hofterne gulgraalige. Benene

lysebrune. Vingerne graagule med lysebrunt Pterostigma, bag dette en hyalin Plet, som fortsætter ned i Diskcellen. Vingelængde 18—19 mm.

♀ ligner ♂. Se iverigt nedenfor under *T. livida* v. d. Wulp.

Arten er almindelig over hele Landet i Maj—Juli.

Den er kendt fra hele det europæiske Fastland og fra England.

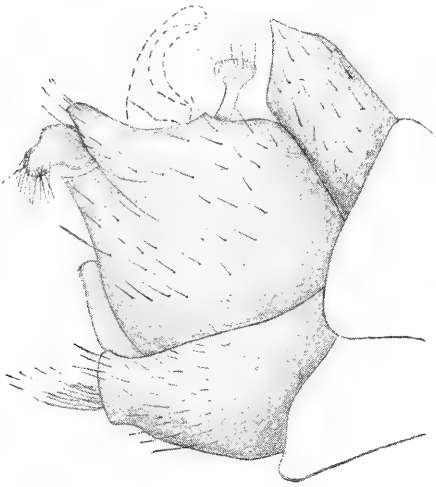


Fig. 144. Hypopyg af *T. lunata*, set fra Siden.

37. *T. fascipennis* Meig. (Fig. 145). Hovedet brun-gult. De to første Følehornsled gule, de efterfølgende mørkebrune. Thorax graat med fire, ofte meget utydelige Længdestriber. Bagkroppen okkergul, med tydelig Rygstribe, Siderstriberne derimod mindre tydelige. Hypopygiet fortykket; set nedenfra med en iøjnefaldende hvid „Plade“ i Midten. Brystets Sider graa, Hofterne graagule. Benene lange, brune. Vingerne graa,

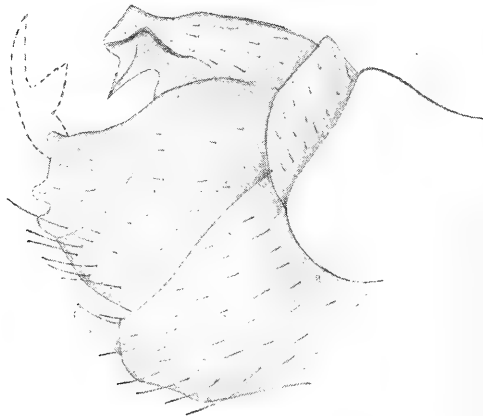


Fig. 145. Hypopyg af *T. fascipennis*, set fra Siden.

med lysebrunt Pterostigma; den hyaline Vingeplet fortsætter undertiden til Vingens Bagkant. Vingelængde 18—19 mm.

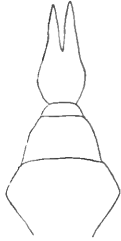


Fig. 146.
Læggeskeden af *T. fascipennis*.

♀ ligner ♂; den vil dog altid være let at kende fra de nærstaaende Arter paa den ejendommeligt formede Læggeskede.

Sammen med foregaaende er Arten almindelig over hele Landet fra Juli til først i September.

Ligesom foregaaende Art er den kendt fra hele Europa.

38. *T. limitata* Schum. (Fig. 147). Hovedet er brungraat. Følehornene brune, 2. Led er gulbrunt; 3. og følgende Led er fortykkede og sort farvede ved Basis. Thorax graat med fire mørkegraa Længdestriber, de to mellemste er oftest sammenflydende. Bagkroppen graabrunlig til brungullig, med mørkebrun Ryg- og Sidestribe, som dog kan være udviskede og mindre tydelige. Brystets Sider graa. Hofterne graagule. Benene lysebrune, Laar og Skinneben med mørk Spids. Vingerne store og brede, graabrunlige. Ribberne kraftigt brune; karakteristisk for Arten er den kraftige Skygning af Cu_2 og bc . Pterostigma er brunt, den hyaline Vingeplet fortsætter ud over Diskcellen. Vingelængde 15—19 mm.

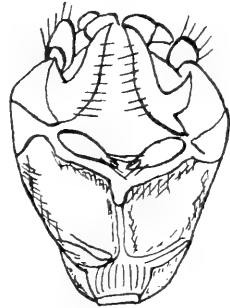


Fig. 147. Hypopyg af *T. limitata*, set fra neden. (Efter Lundstrøm).

Ved Silkeborg er denne Art funden nogle Gange, ellers er den ikke kendt her fra Landet. Juni—August.

Den er ikke almindelig, men kendes dog baade fra Nord- og Sydeuropa.

39. *T. humilis* Stæg.¹⁾ (Fig. 148). Hovedet graat med mørk Midtstribe. 1. og 2. Følehornsled gule, de øvrige

¹⁾ Beskrivelsen efter Eksemplarer fra Tyskland.

sorte, fra 4. Led fortykkede ved Basis. Thorax mørkegraat med fire mørke Længdestriber. Bagkroppen brungul, med en bred mørk Rygstribе og utydelige Sidestriber.



Fig. 148. Hypopyg af *T. humilis*, set fra Siden.

Hypopygiet lille. Brystets Sider graa. Hofterne graagule. Benene lange, brungule; Laar og Skinneben med mørk Spids, Tarserne mørke. Vingerne mørkegraa, med et lysebrunt Pterostigma. Den hyaline Vingeplet naar Diskcellen. Vingelængde 12 mm.

Stæger anfører Arten fra Charlottenlund, 20. Juli.

Det er en sjælden og lidet kendt Art, som hidtil kun er funden i Finland. Danmark, Tyskland og Steiermark.

40. *T. dilatata* Schum (*laetabilis* Zett.) (Fig. 149). Hovedet mørkegraat. De tre første Følehornsled graagule, de følgende af samme Farve, med en sort Ring ved Basis. Thorax glinsende graat med fire mørke Striбер. Bagkroppen brungul med tydelig Rygstribе og Sidestriber. Hypopygiet stort; set fra neden med en karakteristisk lyreformet Figur i Midten.

Svingkøllerne lange, graa, med mørkt Hoved. Brystets Sider og Hofterne graagule. Benene lange, lysebrune; Laar og Skinneben med mørk Spids. Vingerne graa med lysebrunt Pterostigma. Den hyaline Vingeplet naar hos ♀ ud over Diskcellen. Vingelængde 16—17 mm.

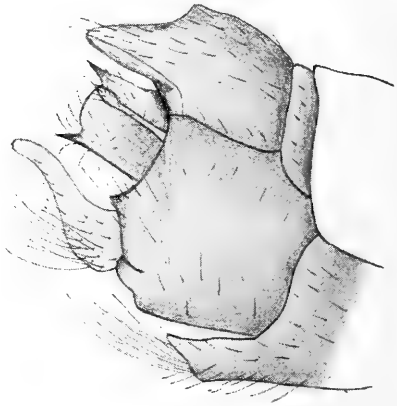


Fig. 149. Hypopyg af *T. dilatata*, set fra Siden.

Arten er sjælden og kendes kun fra Boes Skov ved Ry, Nørholm og Højbjerg. Juli—August.

Arten er kendt fra hele Skandinavien samt Livland, Tyskland, Schweiz og Østerrig (Kärnten).

41. *T. pagana* Meig. (*luridiventris* Zett.) (Fig. 150). Hovedet graat med en mørk Stribe i Midten. 1. Følehornsled graat, 2. Led gulbrunt. Thorax graabrunt, med fire Længdestriber. Bagkroppen mørkebrun glinsende. Hypopygiet meget lille. Svingkøllerne lyse. Brystets Sider og Hofterne blaagraa. Benene lange, mørkebrune; Basis af Laarene lys. Vingerne graa med utydeligt Pterostigma. Vingelængde 11 mm.

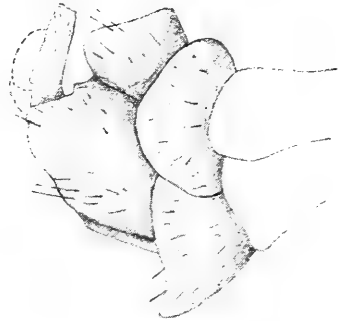


Fig. 150. Hypopyg af *T. pagana*, set fra Siden.

♀ er mere graabrun, Benene korte og tykke, Vingerne rudimentære, indtil 5 mm lange.

Arten er kendt fra Frederiksberg, Silkeborg, Funder, Ry, Jelling og Randers Fjord. Det er en udpræget Efteraarsart, som flyver i Oktober.

Den forekommer i Mellem- og Nordeuropa, men er lokal begrænset.

42. *T. livida* v. d. Wulp (Fig. 151). Hovedet graat med en bred mørk Midtlinie. Følehornene lange, de to første Led gule, de følgende gulbrune; fra 4. Led med svagt fortykket Basis med sort Ring. Thorax lysegraat med fire mørke Striber. Bagkroppen brungul, hos ♂ med meget utydelig Længdestribe. Hypopygiet noget fortykket. Brystets Sider og Hofterne graagule. Benene lysebrune; Laar og Skinneben med utydelig formørket Spids. Vingerne graaliggule, med lysebrunt Pterostigma, men uden tydelig hyalin Vingeplet. Vingelængde 17—18 mm.

♀ ligner ♂.

Hunnerne af *cava*, *lunata* og *livida* ligner hinanden

meget, men vil dog som oftest kunne kendes fra hinanden.

cava: Thorax rødgult med tydelige Længdestriber; Bagkroppen slank. Brystets Sider ligesom hos ♂ med en stor graa Plet over Hofterne. Den hyaline Vingeplet temmelig smal.

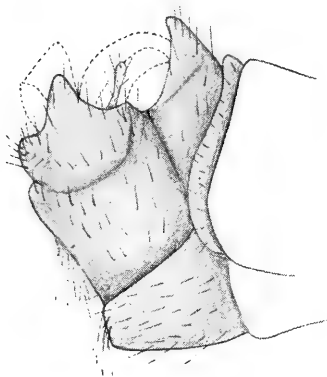


Fig. 151. Hypopyg af *T. livida*, set fra Siden.

lunata: Thorax som hos ♂ lysegult, silkeglinsende; Længdestriberne oftest utydelige. Bagkroppen ikke saa slank som hos foregaaende. Brystets Sider ensfarvet graagule. Vingerne med bred hyalin Vingeplet.

livida: Thorax graat. Vingerne uden hyalin Plet.

T. livida er meget sjælden. Den er funden ved Laurbjerg og Kældskov. I Stægers Samling staar under Navnet *Tipula similis* Stæg. nom. nud. 2 ♂ ♂ og 1 ♀, desværre uden Angivelse af Lokalitet. De fundne Eksemplarer er fanget i Juli.

Foruden fra Danmark kendes Arten fra Holland, Belgien, Frankrig, Tyskland og Østerrig, men synes at være sjælden overalt.

43. *T. stigmatella* Schum. (Fig. 152). Hovedet ensfarvet graat. Følehornene lange; de to første Led gule, 3. Led stærkt brunskygget, de følgende brunsorte. Thorax gulliggraat med fire Længdestriber. Bagkroppen mørk brungul, uden Længdestriber. Hypopygiet fortykket. Brystets Sider graabrune. Hofterne graagule. Benene lange og tynde. Laarene lysebrune med sort Spids; Skinneben

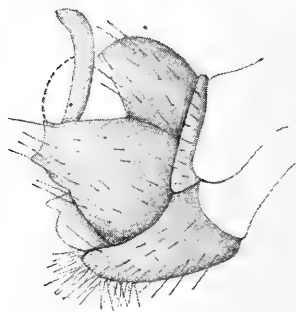


Fig. 152. Hypopyg af *T. stigmatella*, set fra Siden.

og Tarsler mørkebrune. Vingerne graalige, med firkantet mørkebrunt Pterostigma, og kun en meget lille hyalin Plet. Vingelængde 12—13 mm.

♀ ligner ♂, men Følehornene er kortere.

Denne smukke lille Art er meget sjælden; her fra Landet kendes den kun fra enkelte Lokalteter omkring Silkeborg.

Arten er sjælden; den er hidtil ikke funden nordligere end Livland, den kendes tillige fra Tyskland, Østerrig-Ungarn og Schweiz.

3. *Nephrotoma* Meig.

(*Pachyrhina* Macq.)

Arterne er ret store og stærkt gult og sort farvede. Snuden er kort og tyk. 1. Følehornsled er kort og tykt. Sc munder i R_1 , lige ved Roden af R_s . Følehornene er 13-ledede, hos en enkelt Art dog 15- (♀) eller 19-ledet (♂).

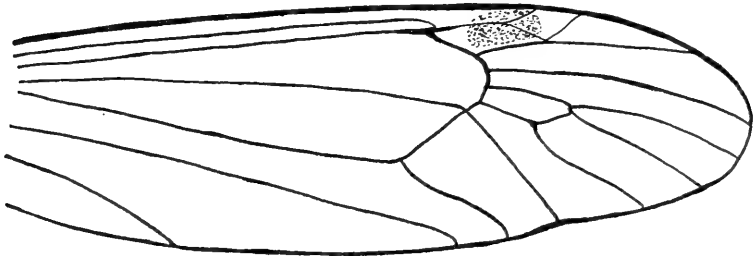


Fig. 153. Vinge af *Nephrotoma scurra*.

Oversigt over Arterne.

- | | |
|---|----|
| 1. Grundfarven sort. Bagkroppen med gule Tværbaand ¹⁾ eller Sidepletter..... | 2. |
| - Grundfarven gul. Bagkroppen med sort Rygstriben..... | 4. |
| 2. Bagkroppen med tydelige gule Tværbaand.... | 3. |

¹⁾ Se ogsaa *crinicauda*, hvor den sorte Ryglinie er opløst i store, regelmæssige sorte Pletter.

2. Bagkroppen kun med gule Pletter paa Siderne 3. *pratensis*.
3. Bagkroppen med tre brede gule Tværbaand (et fjerde er kun antydet). Thorax og Brystets Sider næsten fuldstændig sorte 2. *crocata*.
 - Bagkroppen med smalle gule Tværbaand. Thorax gult, med brede, vel adskilte, sorte Længdestriber 1. *scalaris*.
4. Følehornene 13-ledede 5.
 - Følehornene 15- (♀) eller 19-ledede (♂) 5. *dorsalis*.
5. Vingerne uden mørkt Tværbaand 6.
 - Vingerne med mørkt Tværbaand .. 9. *quadrifaria*.
6. Vingerne med sort (mørkt), skarpt afgrænset Pterostigma 7.
 - Vingerne med lysebrunt eller utydeligt Pterostigma 11.
7. De sorte Sidestriber paa Thorax i Spidsen nedadbøjede 8.
 - De sorte Sidestriber paa Thorax rette 4. *lunulicornis*.
8. Den sorte Rygstribesammenhængende 9.
 - Den sorte Rygstribesammenhængende opløst i store, sorte, trapezformede Pletter, saa Bagkroppen bliver sort og gult tværstribet 8. *crinicauda*.
9. Hypopygiet med et iøjnefaldende, fremspringende kølleformet Vedhæng 10. *cornicina*.
 - Hypopygiet uden dette Vedhæng 10.
10. Brystets Sider med faa sorte Pletter, stor Art 7. *analis*.
 - Brystets Sider stærkt sortplettede; mindre, *cornicina*-lignende Art 11. *guestfalica*.
11. De sorte Striaber paa Thorax rette 12.
 - De sorte Striaber paa Thorax i Spidsen nedadbøjede 13.
12. Fra og med 4. Følehornsled er disse (hos ♂) stærkt udskarne som hos *dorsalis*. Kroppens Farve lysegul 6. *quadristriata*.
 - Følehornsledene ikke stærkt udskarne, som hos *dorsalis*, men fortykkede ved Basis og jævnt udbuede mod Spidsen. Kroppens Farve rødlig okkergul 14. *scurra*.
13. Brystets Sider stærkt sortplettede; mellem Roden af Svingkøllerne og Vingeroden en hesteskoformet sort Plet 12. *maculata*.

13. Brystets Sider kun svagt sortplettede. Ved Roden af Svingkøllerne en smal sort Stribe...
 13. *lineata*.

1. *N. scalaris* Meig. (*imperialis* Meig.) (Fig. 154). Hovedet stærkt gult med sort Occipitalplet, som fortsætter i en mørk Stribe til Hovedets Forkant. Følehornenes to første Led gule, undertiden noget brunskyggede; de øvrige Led sorte; fra og med 4. Led noget fortykkede ved Basis. Thorax gult, med tre brede, glinsende sorte Striber, de to yderste af disse med nedadbøjet Spids. Bagkroppen overvejende sort, med 5—6 gule Tværbaand. Hypopygiet broncefارvet, haarret. Brystets Sider gule, men stærkt sortplettede. Benene mørkebrune, Laarenes første Halvdel mere lysebrun, Spidsen er sort. Vingerne svagt brunlige med sort Pterostigma. Tværribberne og Spidsen af Cu_2 svagt brunskyggede. Vingelængde 11—12 mm.



Fig. 154. Hypopyg af *N. scalaris*, set fra Siden.

♀ ligner ♂; Læggeskeden but.

Her fra Landet kendes kun faa Eksemplarer af denne smukke Art. Stæger anfører den i sin Fortegnelse som taget af Westermann, men uden Lokalitetsangivelse; 1 ♂ er fanget ved Tuel Sø og nogle faa Eksemplarer ved Næsgaard og paa Bogø. Disse Eksemplarer er taget i Juli—August.

Arten er vidt udbredt, men er sjælden. Fra Sverrig og Finland kendes den ikke.

2. *N. crocata* L. (Fig. 155). Hovedet næsten fuldstændig sort, kun med gul Pande. Følehornene sorte, de to første Led undertiden mørkebrune. De sorte Striber paa Thorax er saa brede, at de flyder sammen, derved

bliver der kun fortil to stærkt gule (orange-gule) Pletter synlige. Bagkroppen fløjelssort med tre smukke, brede,

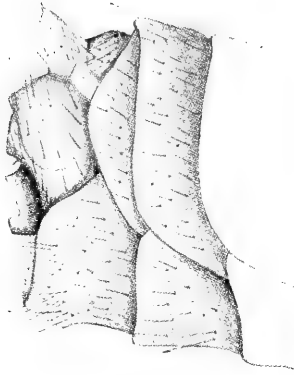


Fig. 155. Hypopyg af *N. crocata*, set fra Siden.

gule Tværbaand. Hypopygiet er sort med rødbrune Vedhæng. Brystets Sider sorte, med en gul Plet foran Svingkøllerne, disse er sorte med gult Hoved. Benene mørkebrune; første Halvdel af Laarene lysebrun. Vingerne røgfærvade med sort Pterostigma; Tværribberne samt Cu_1 og Cu_2 brunskyggede; Vingespidsen svagt brunskygget. Vingelængde 10—14 mm.

♀ ligner i det væsentligste ♂; men Hovedet er mere gult farvet, og Følehornene er kortere. Foruden de fire Tværbaand er der tillige fire gule Pletter paa Bagkroppen. Læggeskeden rødbrun.

Arten kendes fra hele Landet; men er ikke almindelig. Juni—August.

Den er udbredt over hele Europa.

3. *N. pratensis* L. (Fig. 156). Hovedet som hos foregaaende. Følehornene sorte; 4. og følgende Led fortykkede ved Basis. De sorte Striber paa Thorax smelter som oftest ogsaa sammen hos denne Art, saa der kun fortil bliver to lyse, gule Pletter synlige; den gule Farve mere bleg end hos foregaaende Art. Bagkroppen sort med graaligt Skær; langs Siderne lyse,

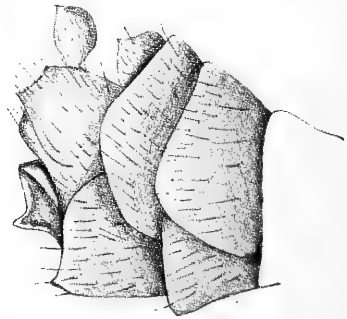


Fig. 156. Hypopyg af *N. pratensis*, set fra Siden.

gule Pletter, som særlig hos ♀ breder sig en Del, saa der ned ad Ryggen fremkommer en bred, uregelmæssig sort Stribe. Hypopygiet sort, foroven rødbrunt. Brystets Sider sorte med graaligt Skær og enkelte gule Pletter; der findes en stor lys, gul Plet nær Svingkøllerne; disse er lysebrune med sortegult Hoved. Hofterne er sorte og som Brystets Sider med graaligt Skær. Laar og Skinneben lysebrune, imod Spidsen mørkere. Tarserne mørkebrune. Vingerne gyldenbrune med sort Pterostigma; Radialtværribben og Vingespidsen brunskyggede. Vingelængde 14—16 mm.

♀ ligner ♂. Læggeskeden mørkebrun.

Denne Art er en af vore almindeligste; det er en Forsommer-Art, som flyver i Juni—Juli.

Den kendes fra Størstedelen af Europa.

4. *N. lunulicornis* Schum. (Fig. 157 a; 158). Hovedet gult med aflang, spids, sort Occipitalplet, som næsten naar ned mellem Følehornene. Disse er lange, mørkebrune til sorte, de to første Led som oftest lysere end de øvrige. 4. og følgende Led smukt udskaarne. Thorax lyst okkergult med tre glinsende, rette,

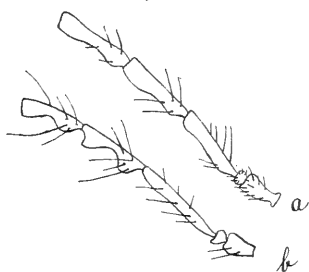


Fig. 157. Følehorn af:
a. *N. lunulicornis*,
b. *N. quadristriata*.
(Efter Riedel).

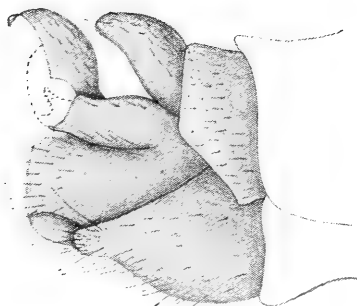


Fig. 158. Hypopyg af *N. lunulicornis*, set fra Siden.

sorte Striber, de yderste fortsætter over Tværfuren paa Thorax. Scutellum gult, med en lille brun Plet. Bagkroppen mørk okkergul med smal Rygstriben og Sidestriber. Hypopygiet stort og gult. Brystets Sider er lyst okkergule

med brune Pletter. Fortil en V-formet brun Plet med Aabningen mod Thorax. Benene brungule; Laar og Skinneben med mørk Spids; Tarser mørke. Vingerne gullige med blegbrunt Pterostigma; Vingspidsen med meget svag Skygning. Vingelængde 14—15 mm.

I Stægers Samling findes 1 ♂ uden Lokalitetsangivelse. Arten er funden paa Fanø og talrig ved Dannerhøj. Juni—September.

Arten er udbredt over Størstedelen af Europa. Den synes overalt at være lokal begrænset og er som oftest kun taget i faa Eksemplarer.

5. *N. dorsalis* Fabr. (Fig. 159). Hovedet gult, svagt brunligt skygget med aflang, spids Occipitalplet. Følehornene (♂) meget lange, 19-ledede, sortbrune; de to første

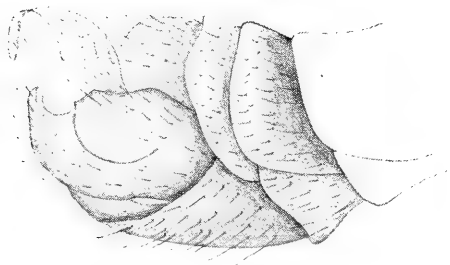


Fig. 159. Hypopyg af *N. dorsalis*, set fra Siden.

Led gulbrunlige. 3. Led fortykket i Spidsen, de øvrige fortykkede baade ved Basis og i Spidsen, paa Midten dybt udskaarne. Thorax er lysegult med tre rette sorte Striber. Bagkroppen gul med sort Ryglinie. Brystets Sider gule med faa sortebrune Pletter. Benene lyst brungule, Laar og Skinneben med mørk Spids; Tarserne mørke. Vingerne svagt brunlige, i Spidsen med en tydelig røgfarget Plet. Pterostigma stort, sort. Vingelængde 14—15 mm.

♀ ligner ♂ en Del. Følehornene er 15-ledede, meget korte og af sædvanlig Form. Paa Bagkroppen breder Ryglinien sig undertiden saa stærkt, at den gule Farve kun ses langs Siderne.

Denne let kendelige Art anføres af Stæger fra Leer-søen. Fra Jylland kendes den fra Esbjerg, Fanø, Hjerting, Grimstrup Krat, Nørholm, Eistrup, Grejsdal, Silkeborg, Svejlbæk, Sminge. Juni—August.

Arten er kendt fra hele Europa.

6. *N. quadristriata* Schum. (Fig. 157b, 160). Hovedet okkergult med lysebrun Occipitalplet. Følehornene lange; de to Basalled gule, de følgende sorte. 3. Led længere end sædvanlig, hvert af de øvrige Led smukt udskåret paa Midten. Thorax gult med tre rette, sorte Striber. Bagkroppen gul med smal, mørk Ryglinie og mørke Sidelinier. Brystets Sider svagt brunplettede. Laar og Skinneben brungule med mørk Spids; Skinneben mørkere end Laaret. Tarserne mørke. Vingerne brungule, svagt skyggede i Spidsen og med lysebrunt Pterostigma. Vingelængde $12\frac{1}{2}$ mm.



Fig. 160. Hypopyg af *N. quadristriata*, set fra Siden.

N. quadristriata og *N. scurra* ligner hinanden meget, men ved at undersøge Hypopygiet er de let at adskille.

Her fra Landet kendes kun 1 ♂ taget ved Silkeborg den 30. Juli 1917.

Arten er meget sjælden og kendes kun fra Tyskland og Østerrig.

7. *N. analis* Schum. (*cornicina* Zett. nec L.)

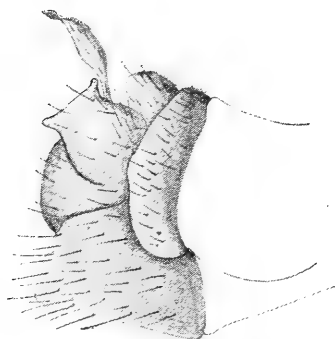


Fig. 161. Hypopyg af *N. analis*, set fra Siden.

(Fig. 161). Hovedet gult med skarpt afgrænset sort Occipitalplet, som ender i en Spids fortil. Følehornene sorte, de to første Led gule, hos ♂ er 3. Led temmelig langt og lige; 4. og følgende Led kugleformet fortykkede ved Basis, paa Midten udskærne og mod Spidsen svagt udbuede. Thorax lysegult med tre sorte Striber, de to yderste med

nedadbøjet Spids. Bagkroppen særlig hos ♀ temmelig lang og slank, gul med sort Rygstribе; denne er stærkest udbredt hos ♀; hos ♂ er den undertiden utydelig paa de bageste Segmenter. Rygliens Form paa de enkelte Segmenter er enten trekantet eller omvendt T-formet. Analsegmenterne er sorte, hvorved det lyse, brungule Hypopygium bliver mere tydeligt. Brystets Sider lysegule, med faa lysebrune Pletter; saaledes er der fortil en V-formet Plet med Aabningen mod Thorax. Svingkøllerne brungule med sortegult Hoved. Benene lange, brungule; Laar og Skinneben med sort Spids. Vingerne svagt gulbrunlige; Vingespidsen røgfارvet; stort sort Pterostigma. Vingelængde 13—17 mm.

Her i Landet synes denne Art at være ret almindelig; fra Jylland kendes den fra flere Lokaliteter, den er ogsaa funden paa Lolland og Taasinge. Juli—August.

Den er udbredt over Størstedelen af Europa, men hører til de sjældnere Arter.

8. *N. crinicauda* Riedel (Fig. 162). Hovedet gult med meget lille, sort Occipitalplet. Følehornene brunsorte, de to Basalled gule. 4. og følgende Led fortykkede ved Basis og svagt udbuede mod Spidsen. Thorax med tre sorte Striber, de yderste med nedadbøjet Spids. Bagkroppen gul, med store, sorte trapezformede — næsten kvadratiske — Pletter paa de enkelte Segmenter; Bagkroppen bliver derved gult og sort tværsribet, hvorved Arten kommer til at ligne *scalaris*; til denne Gruppe hører Arten dog ikke, og kendes let paa det anderledes byggede Hypopygium. Brystets Sider er gule med enkelte sorte til brunsorte Pletter; fortil en

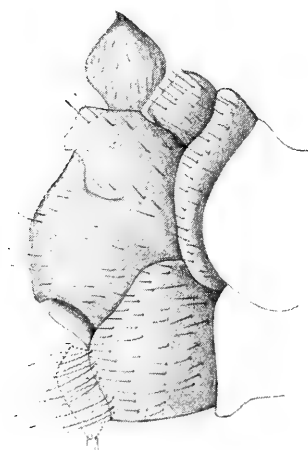


Fig. 162. Hypopyg af *N. crinicauda*, set fra Siden.

fortil en

V-formet Plet. Benene lange og tynde. Laar og Skinneben brune med sort Spids. Tarserne mørke. Vingerne lange og forholdsvis smalle, smukt skinnende med et stort sort Pterostigma. Vingelængde 14—15 mm. ♀ ligner ♂, men Følehornene er kortere.

Arten synes ikke at være sjælden her i Landet; den kendes fra Katterød ved Faaborg; Blykobbe Aa; Næstved; Aarhus, Silkeborg, Vejle, Nørholm, Grimstrup Krat, Hjerding. Juli-August.

Arten er kendt fra Østerrig, Toscana, Corsica, Sicilien, Creta og Frankrig.

9. *N. quadrifaria* Meig. (*dentata* Meig.) (Fig. 163). Hovedet gult med spids, sort Occipitalplet. Følehornene

brunsorte; Basalledene er gule; 3. Led lige, de øvrige svagt fortykkede ved Basis og jævnt udadbuede mod Spidsen. Thorax gult med tre sorte Striber, de yderste med nedadbøjet Spids. Bagkroppen gul med mørk Ryglinie og mørke Sidelinier. Hos ♀ er Ryglinien mere udbredt end hos ♂ og af Form som en Række Trekanter med frem-

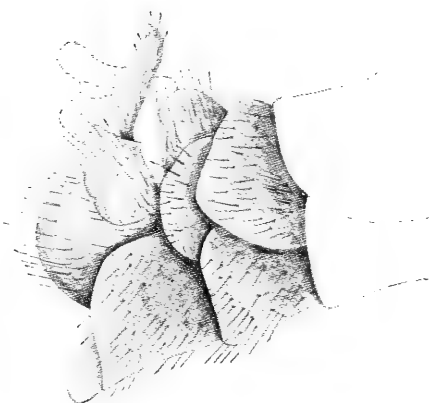


Fig. 163. Hypopyg af *N. quadrifaria*, set fra Siden.

vendt Spids. Hypopygiet er rødbrunt, de bageste Bagkropssegmenter sorte. Brystets Sider gule med sorte Pletter, særlig mærkes en stor, næsten trekantet Plet fortil. Benene lysebrune, Laar og Skinneben med sort Spids. Tarserne mørke. Vingerne klare, graalige; Pterostigma stort, sort. Tværribberne samt Cu_2 brunskyggede; Vingespidsen brunskygget. Vingelængde 14—15 mm.

Stæger anfører den uden Lokalitetsangivelse. Den er funden ved Strandby og Kærstrup paa Lolland; Næstved; Nørholm, Jelling, Vejle, Klakring, Aakær, Silkeborg, Boes Skov og Laurbjerg.

Arten kendes fra Størstedelen af Europa.

10. *N. cornicina* L. (*iridicolor* Schum.) (Fig. 164). Hovedet gult med stor sort Occipitalplet. Følehornene sortebrune, de to første Led gule, men med brunlig Spids; de øvrige Led noget fortykkede ved Basis. Thorax gult med tre sorte Striber, de yderste med nedadbøjet Spids. Bagkroppen gul med sort Ryglinie og paa hver Side en

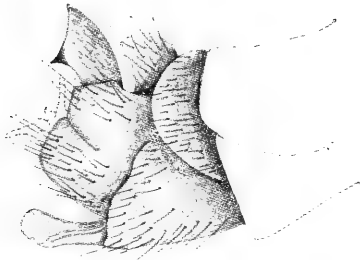


Fig. 164. Hypopyg af *N. cornicina*, set fra Siden.

smal Sidelinie. Analsegmenterne sorte. Hypopygiet er ret stærkt haaret. Brystets Sider næsten helt gule; naar der findes Pletter, er disse for det meste kun svagt farvede, lysebrune, dog findes ved Roden af Svingkøllerne en sort Plet. Svingkøllerne med sort Hoved. Benene temmelig kraftige, gulbrune. Laar og Skinneben med mørkebrun Spids. Tarserne mørke. Vingerne svagt gulbrunlige, stærkt iriserende. Pterostigma lille, men distinkt. Vingelængde $6\frac{1}{2}$ — $7\frac{1}{2}$ mm.

♀ ligner ♂; Læggeskeden er spids.

Det er en af vore almindeligste Arter; den flyver i Juli—September.

Den er vidt udbredt over hele Europa.

11. *N. guestfalica* Westh. (Fig. 165). Hovedet gult med sort Occipitalplet, som fortil ender i en linieformet Spids. Følehornene sorte; 1. Led helt gult, 2. Led sort ved Basis. Thorax lysegult med tre sorte Striber, de to yderste med stærkt nedadbøjet Spids. Bagkroppen gul med sort Ryglinie og mere eller mindre tydelige Side-

linier. Analsegmenterne sorte. Vingerne gulbrunlige med svagt røgfartet Skygning i Spidsen. Pterostigma stort, sort. Vingelængde 10—13 mm.

♀ ligner ♂; men Følehornene er kortere; Læggeskeden er spids.

Det er en sjælden Art, som kun kendes fra faa Lokaliteter. Strandby paa Lolland, Karrebæksminde, Kalbyris Skov ved Næstved, Esbjerg samt Svejlbæk ved Silkeborg. De her omtalte Eksemplarer — 5 ♂♂ og 3 ♀♀ — er fanget fra $\frac{23}{7}$ — $\frac{7}{8}$.

Arten er lidet kendt, men kan muligvis undertiden være forvekslet med *cornicina*. Den kendes fra Tyskland, Holland, Frankrig, Spanien og England.

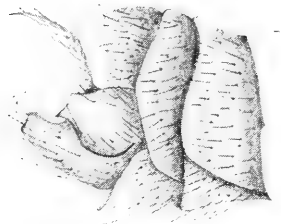


Fig. 165. Hypopyg af *N. guestfalica*, set fra Siden.

12. *N. maculata* Meig. (Fig. 166). Hovedet gult med en trekantet, sort Occipitalplet, som fortil ender i en noget lysere Spids; bag Følehornene en sort Plet ved

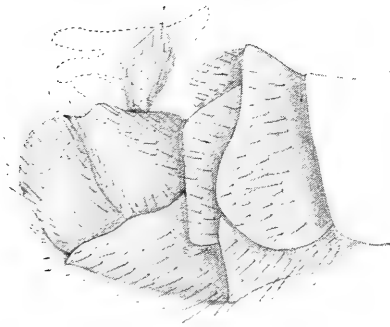


Fig. 166. Hypopyg af *N. maculata*, set fra Siden.

hvert Øje. Følehornene helt sorte, temmelig korte og af sædvanlig Form. Thorax gult med tre sorte Striber, de to yderste med nedadbøjet Spids. Bagkroppen gul med sort Ryglinie sammensat af Pletter af Form som en Trekant med afskaaret, fremadvendt Spids. Vingerne svagt brunlige med mørke Ribber; Pterostigma blegt.

Vingelængde 13—14 mm. Brystets Sider gule, med mange sorte Pletter. Benene mørkebrune; Laar og Skinneben med sort Spids. Paa det forreste Benpars Laar breder den mørke Farve sig, saa kun Halvdelen er lysere. Hos

♀ er Ryglinien mere udbredt og for det meste smukkere formet end hos ♂.

Arten er ret almindelig i Juni—Juli.

Den kendes fra hele Europa.

13. *N. lineata* Scop. (*histrion* Fabr.) (Fig. 167). Hovedet gult, med en meget stor gul Occipitalplet og en stor Plet ved hvert Øje, udfor Basis af Følehornene; disse er sorte, fra og med fjerde Led svagt fortykkede ved Basis. Thorax lysegult med tre sorte Striber, de to yderste med nedadbøjet Spids. Bagkroppen lysegul med en i flere eller færre smaa Pletter opløst Ryglinie. Brystets Sider kun med enkelte smaa mørke Pletter. Benene brune, Laar og Skinneben med sort Spids; Laarene er lysere end Skinnebenene. Tarserne mørke. Vingerne stærkt brungule, med utydeligt brungult Pterostigma. Vingelængde 11—12 mm.

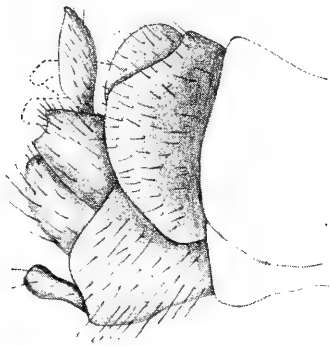


Fig. 167. Hypopyg af *N. lineata*, set fra Siden.

♀ ligner ♂.

Det er en af de almindeligste Arter i Juli—August.

Foruden at være almindelig og udbredt over hele Europa kendes den ogsaa fra Nordafrika, Grønland og Nordamerika.

14. *N. scurra* Meig. (Fig. 168). Hovedet rødligt med brun Occipitalplet. Følehornene sortebrune, Basalledene gule, dog er 2. Led undertiden mere eller mindre skygget. Følehornsledene fra og med fjerde Led smukt udskaarne paa Midten. Thorax okkergult, med tre rette sorte Striber. Denne Arts Farve er i det hele taget langt mere rødlig okkergul end nogen anden dansk *Nephrotoma*-Art. Bagkroppen er baade hos ♀ og ♂ stærkt forlænget og med en smal sort Ryglinie og smalle Sidelinier. Brystets Sider næsten uden Pletter; kun ved Roden

af Svingkøllerne findes en lille mørk Plet. Benene mørkt okkergule, Laar og Skinneben med sort Spids. Tarserne mørke. Vingerne, særlig hos ♀, gulbrune, med blegbrunt Pterostigma. Vingelængde 11—17 mm.

♀ ligner i det væsentligste ♂. Følehornene er korte og af almindelig Form. Ryglinien breder sig undertiden over større Partier af Bagkroppen. Læggeskeden er spids.

Arten er sikkert udbredt og almindelig over hele Landet. Juni—September.

Den kendes fra hele Europa.

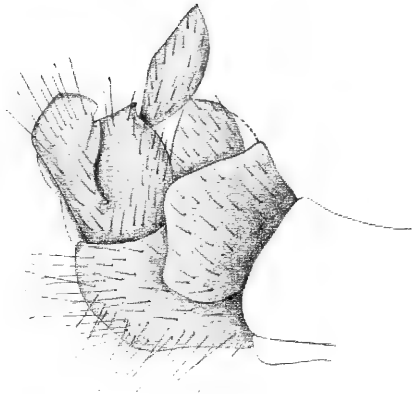


Fig. 168. Hypopyg af *N. scurra*, set fra Siden.



Literatur.

- Theodor Beling.* Beitrag zur Naturgeschichte verschiedener Arten aus der Familie der Tipuliden. (Verh. d. k. k. zool.—bot. Gesel. Wien. Bd. XXIII, XXVIII, XXXVI; 1873, 1878, 1886).
- E. Bergroth.* A new species of Dicranota Zett. from Denmark, with synonymical notes. (Entom. Meddelelser Bd. XIV, 1922).
- F. W. Edwards.* British Limnobiidae. Some Records and Corrections. (Trans. Ent. Soc. London. 1921).
- Günther Enderlein.* Studien über die Tipuliden, Limoniiden, Cylindrotomiden und Ptychopteriden. (Zool. Jahrb. Abt. für Systematik Bd. 32. 1912).
- M. Goetghebuer et A. Tonnoir.* Catalogue raisonné des Tipulidae de Belgique. (Bull. Soc. Ent. Belgique. Tom. II—III; 1920—21).
- G. Huguenin.* Fauna insectorum helvetiae. Diptera: Familie Tipulidae Schiner. Schaffhaussen 1888.
- C. Kertész.* Catalogus Dipterozum. Hucusque Descripto- rum. Vol. II. Lipsiae 1902.
- A. Kuntze.* Vier neue Limoniden (Deutsch. Ent. Zeitschr. 1919).
- P. Lackschewitz.* Der Formenkreis der *Tipula lateralis* Meig. (s. lat.) im ostbaltischen Gebiet (Arbeiten d. Naturf.-Ver. zu Riga. N. F. Hft. XV. 1923).
- H. Löw.* Beschreibung europäischer Dipteren. Bd. 1—3. Halle 1869—73.
- Carl Lundström.* Beiträge zur Kenntnis der Dipteren Finnlands. II. Tipulidæ. III. Cylindrotomidæ und Limnobiidæ. (Acta Soc. pro Fauna et Flora Fennica. Bd. 29 No. 2; 8. 1907. Supplement 2, ibid. Bd. 36 No. 1; 1912. Supplement 4 ibid. Bd. 44 No. 2, 1916).
- I. C. H. de Meijere.* Studien über palaearktische, vorwiegend holländische, Limnobiiden, insbesondere über ihre Kopulationsorgane. (Tijdschr. v. Ent. Deel LXII—LXIV, 1919—21).

- Joh. W. Meigen.* Systematische Beschreibung der bekannten Europäischen zweiflügeligen Insekten. Bd. 1—7. Halle 1818—1838.
- Peder Nielsen.* Bidrag til en Fortegnelse over jydsk Stankelben (*Nematocera polyneura*). (Flora og Fauna 1918. Tillæg I, ibid. 1919).
- Description of *Trichocera forcipula* n. sp. with notes on *Limnophila meridiana* Stæg. (Entom. Meddelelser. Bd. 13. 1920).
- Notes concerning the synonymy of Danish Tipulidae. (Videnskab. Meddel. fra Dansk naturh. Foren. Bd. 74. 1922).
- *Ormosia danica* n. sp. (Ibid. Bd. 76. 1923).
- M. P. Riedel.* Die paläarktischen Arten der Dipteren— (*Nematocera polyneura*—) Gattung *Pachyrhina* Macq. (Deutsch. Entom. Zeitschr. 1910).
- Die paläarktischen Arten der Dipteren — (*Nematocera polyneura* —) Gattung *Tipula* L. (Abh. d. Lehrerver. f. Naturh. in Crefeld. Jahrg. 1913).
- J. R. Schiner.* Fauna Austriaca: Die Fliegen. Bd. 1—2. Wien 1862—64.
- H. Siebke.* Enumeratio Insectorum Norvegicorum. Fasc. IV. Catalogum Dipteriorum continentem. Christianiæ 1877.
- C. Stæger.* Systematisk Fortegnelse over de i Danmark hidtil fundne Diptera. II. Tipulariæ terricolæ. (Krøyer's Naturh. Tidsskr. Bd. 3. 1840).
- Einar Wahlgren.* Svensk Insektfauna 11. Tvåvingar. Diptera. 1. Orthorapha. 1. Gruppen. Myggor. Nematocera. Stockholm & Uppsala 1905—22.
- Fr. Westhoff.* Ueber den Bau des Hypopygiums der Gattung *Tipula* Meigen. Münster 1882.
- F. M. v. d. Wulp.* Diptera Neerlandica. Bd. 1. Gravenhage 1877.
- Joh. W. Zetterstedt.* Diptera Scandinaviæ. Disposita & Descripta. Tom. I—XIV. Lundæ 1842—60.

Navnefortegnelse.

(Synonymer er trykt med *Cursiv*).

I. Familier, Underfamilier og Slægter.

	Side		Side
<i>Acyphona</i>	46	Limnobiini	7
Adelphomyia	63	Limnophila	74
Anisomera	93	Limnophilini	62
Anisomerini	92	Liogma	102
Antochini	29	Lipsothrix	61
Cheilotrichia	51	Malpighia	108
Chionea	53	Molophilus	38
Crypteria	61	Monorhipidia	22
Ctenophora	110	Nephrotoma	147
Ctenophorini	106	Ormosia	31
Cylindrotoma	101	<i>Pachyrhina</i>	147
Cylindrotomidae	101	Pedicia	97
Dasytomophilus	45	Pediciini	94
Dicranomyia	8	Phalacroceræ	103
Dicranoptycha	29	Poecilostola	71
Dicranota	99	Prionocera	113
Dictenidea	107	Ptilostena	57
Dolichopeza	105	Rhabdomastix	59
Dolichopezini	105	<i>Rhamphidia</i>	29
Empeda	59	Rhipidia	21
Ephelia	68	<i>Rhypholophus</i>	31
Epiphragma	64	<i>Symplecta</i>	54
Erioptera	47	Symplectomorpha	55
Eriopterini	30	Tanyptera	109
Eutonia	73	Tipula	113
Gonomyia	56	Tipulidae	104
<i>Gonomyiella</i>	63	Tipulini	112
Helius	29	Tricyphona	94
Helobia	54	Trimicra	52
Idioptera	65	Triogma	103
Ilisia	46	Ula	98
Limnobia	23	<i>Xiphura</i>	109
Limnobiidae	7		

II. Arter, Varieteter og Former.

	Side		Side
abdominalis	81	dispar	91
albipes	105	distendens	15
analís	153	distinctissima	101
angustipennis	71	dorsalis	152
<i>annulus</i>	29	dumetorum	10
<i>anonyma</i>	128	falciger	42
aperta (Dicranomyia)	20	fasciata	66
aperta (Limnophila)	86	fascipennis (Ormosia)	32
appendiculatus	39	fascipennis (Tipula)	142
araneoides	53	ferruginea	88
armatus	40	filata	85
ater	45	flava	59
atrata	109	flaveolata	112
autumnalis	14	flavescens	48
barbipes	73	flavipes	25
beckeri	49	<i>flavirostris</i>	120
bicolor	83	flavolineata	136
bifasciata	26	flavus	41
bifidus	42	<i>forcipula</i>	15
bifilatus	43	frontalis	20
bihamatus	44	fulvipennis	118
bimaculata (Dicranota)	99	fulvonervosa	90
bimaculata (Dictenidea)	107	<i>furcata</i>	63
burmeisteri	93	furva	100
cava	141, 146	<i>fusca</i>	135
chorea	13	fuscipennis (Erioptera)	51
cinerascens	29	fuscipennis (Limnophila)	77
complicata	16	fuscula	64
cornicina L.	156	<i>gigantea</i>	118
<i>cornicina</i> Zett.	153	glabrata	102
corniger	41	glabricola	87
crinicauda	154	gladius	43
crocata	149	gracilipes	100
danica (Dicranomyia)	18	griseipennis	50
danica (Ormosia)	33	guestfalica	156
decolor	77	guttata	111
decora	10	haemorrhoidalis	35
dentata (Gonomyia)	58	hederæ	36
<i>dentata</i> (Nephrotoma)	155	hercegovinae	25
didyma	12	heterogyna	79
dilatata	144	<i>histro</i>	158
discicollis	76	hortensis	124
<i>discors</i>	15	hortulana	120

	Side		Side
<i>humilis</i>	143	<i>medius</i>	40
<i>hybrida</i>	54	<i>melanoceros</i>	139
<i>imbuta</i>	52	<i>meridiana</i> Aut (Limnobia)	26
<i>immaculata</i>	95	<i>meridiana</i> Stæg. (Limnophila)	78
<i>imperialis</i>	149	<i>modesta</i>	13
<i>inornata</i>	30	<i>morio</i>	21
<i>iridicolor</i>	156	<i>mundata</i>	70
<i>irrorata</i>	125	<i>murinus</i>	45
<i>juncea</i>	135	<i>nemoralis</i>	85
<i>kuntzei</i>	26	<i>nielseni</i> (Adelphomyia)	64
<i>laeta</i>	59	<i>nielseni</i> (Erioptera)	48
<i>laetabilis</i>	144	<i>nigra</i>	132
<i>lateralis</i> (Gonomyia)	57	<i>nigricollis</i>	91
<i>lateralis</i> (Tipula)	131	<i>nigristigma</i>	17
<i>leucophaea</i>	84	<i>nigropunctata</i>	28
<i>limitata</i>	143	<i>nodulosus</i>	36
<i>limnophiloides</i>	62	<i>nubeculosa</i> (Limnobia)	24
<i>lineata</i> (Nephrotoma)	158	<i>nubeculosa</i> (Tipula)	122
<i>lineata</i> (Tipula)	139	<i>nubila</i>	60
<i>lineatus</i>	35	<i>obscuricornis</i>	26
<i>lineola</i>	89	<i>obscurus</i>	44
<i>lineolella</i>	90	<i>obsoleta</i>	126
<i>livida</i>	145	<i>ocellaris</i>	64
<i>longicornis</i> (Limnophila)	87	<i>ochracea</i> (Limnophila)	80
<i>longicornis</i> (Tipula)	124	<i>ochracea</i> (Tipula)	141
<i>longirostris</i>	30	<i>ochraceus</i>	41
<i>lucorum</i>	78	<i>oleracea</i>	135
<i>luna</i>	137	<i>osten-sackeni</i>	20
<i>lunata</i> L	141, 146	<i>pabulina</i>	120
<i>lunata</i> Meig. et aut.	137	<i>pagana</i>	145
<i>lunulicornis</i>	151	<i>paludosa</i>	135
<i>luridiventris</i>	145	<i>pectinicornis</i>	110
<i>lutea</i>	50	<i>peliosigma</i>	140
<i>luteipennis</i>	138	<i>phaeostigma</i>	82
<i>macrophthalma</i>	48	<i>picticornis</i>	129
<i>macroptera</i>	98	<i>pictipennis</i> (Poecilostola)	71
<i>macrostigma</i>	24	<i>pictipennis</i> (Tipula)	125
<i>maculata</i> (Ilisia)	46	<i>pilicornis</i>	78
<i>maculata</i> (Nephrotoma)	157	<i>pilipennis</i>	19
<i>maculata</i> (Rhipidia)	21	<i>pilipes</i>	52
<i>magnicauda</i>	18	<i>pilosa</i>	98
<i>marginata</i>	134	<i>pleuralis</i>	39
<i>marmorata</i> (Ephelia)	68	<i>pratensis</i>	150
<i>marmorata</i> (Tipula)	126	<i>pruinosa</i>	133
<i>maxima</i>	118		

	Side		Side
pseudosimilis	34	squalens	82
pulchella	67	squalida	49
punctata	72	staegeri	127
<i>punctipennis</i>	54	stictica	55
punctum	88	stigma	27
quadrifaria	155	stigmatella	146
quadrimaculata	29	stigmatica	17
quadrinotata	28	<i>strobli</i>	26
quadristriata	153	submarmorata	69
quadrivittata	133	subnodicornis	132
recta	58	<i>subtincta</i>	76
remota	61	<i>sylvicola</i>	105
replicata	103	tenella	58
rivosa	97	<i>tenuipes</i>	10
robusta	92	tipulina	96
rubripes	123	trimaculata	67
ruficornis	110	<i>trinotata</i>	12
rufina	129	tripunctata	27
saginata	121	trisulcata	103
scalaris	149	trivialis	51
schineri	96	trivittata	27
scripta	122	turcica	113
scurra	158	unca	124
scutellata	76	uncinatus	37
selene	139	unicolor	95
senilis	63	uniseriata	22
sepium	84	vafra	126
sera	15	variicornis	129
sexguttata	57	variipennis	119
<i>sexnotata</i>	27	varius	34
signata Stæg	128	ventralis	16
signata Aut.	127	vernalis	130
similis (Ormosia)	33	verralli	70
similis (Symplectomorpha)	55	vittata (Malpighia)	108
<i>simplicicornis</i>	119	vittata (Tipula)	119
spoliata	70		

Rettelse :

Side 30, 13. Lin. f. n. staar inortata; læs: inornata.





